

Veto

ALGEMENE
STUDENTEN
RAAD

Weekblad. Jaargang 11, '84-'85.
Nr. 18, dd. 7 februari 1985.

Verantw. Uitg.: Paul Bijmens
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.
Tel. 016/22.44.38.

De winnende groep, *The Egg*, van Medika op het interfacultair songfestival. Zie blz. 4.

EN VERDER...

Genkse artsen	2
Komputernonsens	3
Studentenmuziek	4
Vrijstellingen	5
Oorlog en vrede	6
FKK	7
Doktors honoris causa	8, 9
Popmuziek	10
Germania Feestweert	11
Voorzitter SoRa interview	11
Boeken	12
Ambachten	13
Media	14
Ad valvas	15
Strip	15

Eerder dan de koningin...

Veto sprak met Umberto Eco

Umberto Eco is een drukbezet man. Bij de Persdienst van de KUL stond de telefoon roodgloeiend: per journalist tien minuten; lunchen met De Somer; academische zitting; op de koffie in het paleis — speciaal verzoek van de koningin; dan alweer het vliegtuig in naar Londen. Geen speld tussen te krijgen.

Maar, de Onverbiddelijke Spionage Ploeg van Veto sloeg weer toe! Als de Italia-ekspres vrijdagmorgen 1 februari om 11.18 u op perron 2 in Namen stopt, hoeven wij slechts te zoeken naar wagon 138, zitplaats 22 (nu de CIA Gardiner-Wood is kwijtgespeeld, kunnen wij Peter Mostrey aanbevelen).

Eco is zelfs van onze komst op de hoogte. Breed glimlachend begroet hij ons in de deur van de wagon. Altijd te vinden voor een practical joke.

Na het gebruikelijke *Doctor Livingstone I presume*, zonder wij ons af in een lege coupé. Ook de kaartjesknipper besef de Ernst van het Ogenblik. Hier Wordt Geschiedenis Geschreven.

Veto: *Professor Eco, welk een gevoel geeft het als de mensen zo freakerig worden dat ze u in de trein willen interviewen?*

Eco: «Dat is een probleem voor u en uw psychiater.»

Veto: *Het moet toch uw leven beïnvloed hebben? Van de ene dag op de andere dag werd u toch publiek bezit.*

Eco: «Ja, min of meer. Tevoren was ik al bekend in gespecialiseerde kring. De omvang van het gedoe is dus wel toegenomen. Daarvoor verkocht ik boeken op 10.000 exemplaren, nu 3 miljoen. Maar ik word toch nog liever geprezen om mijn wetenschappelijk werk dan om mijn roman.»

Veto: *U houdt vast aan uw professoraat in Bologna?*

Eco: «Ja, (fijntjes) *It amuses me*. Het is slecht betaald in Italië. Ik zie het als een hobby... meestal toch. Sommige dagen hangt het me wel mijn voeten uit. (Hij grinnikt voluit. Onze nervositeit ebt weg.) In Italië zijn de lokalen stokoude en de universiteiten overbevolkt.»

Studenten en radikalisme?

Veto: *Les volgen bij Umberto Eco zal wel als een belevenis gezien worden?*

Eco: «Ook mijn kollega's hebben die problemen. In de zestiger jaren revolteerden de studenten tegen de officiële cultuur, nu smeken ze om les te volgen.»

Veto: *Welke situatie verkliest u?*

Eco: «Het zijn alle twee overdrijvingen. Ik vond de bewegingen van de zestiger jaren sympathiek en ik heb nooit echt last gehad. Typerend is wel: de leiders van de zestiger jaren hadden de officiële cultuur al in zich op-

genomen vooraleer haar af te wijzen. De tweede generatie is hen gevolgd in die afwijzing maar had niet die culturele achtergrond. De derde generatie voelt zich ongemakkelijk met de politieke situatie — het terrorisme bijvoorbeeld — en valt nu weer in het andere uiterste: velen willen de Wijsheid passief absorberen maar kunnen er niet creatief mee omgaan. Psychologisch is het natuurlijk interessanter voor een prof om voor een rustige klas te staan.»

Veto: *Dus toch de tweede situatie?*

Eco: «Maar er waren positieve elementen in de zestiger jaren: kritische geest en persoonlijk engagement. Ik beweer niet dat deze generatie geen politieke interesse heeft, maar ze beleven dat buiten de universiteit. Op zich is dat ook niet slecht.»

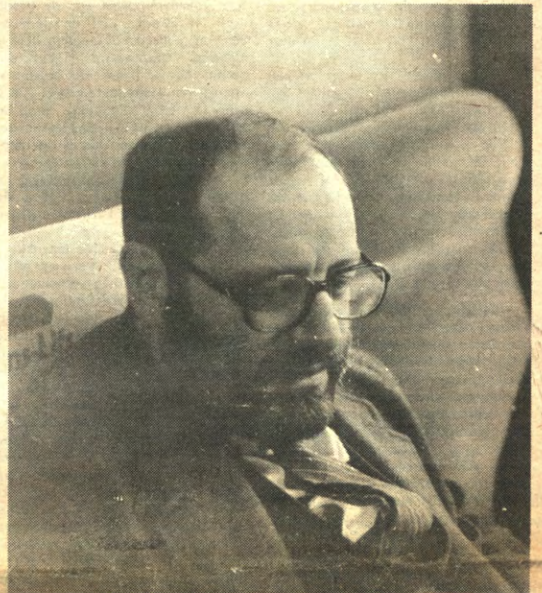
L'histoire se répète?

Veto: *In uw boek viel een zekere sympathie op voor de dissidente bewegingen in de dertiende eeuw. (Het gezicht van Eco betreft.) Veto (snel): Wij hadden ons nochtans voorgenomen niet over De Roos te beginnen. Daar heeft iedereen het over. (De atmosfeer ontlaadt zich weer.)*

Eco: «Ik vermijd dat soort interpretaties altijd. Er zijn natuurlijk patronen in de geschiedenis die zich herhalen, maar dat gebeurt altijd op een andere manier. Overigens heb ik altijd volgehouden dat het terrorisme van vandaag sterker beïnvloed is door het oude katholieke millenarisme dan door het marxisme, of eigenlijk door de twee.» Cela dit: «Ik vermijd iedere vorm van parallelle lezing die overal analogieën zoekt.»

Veto: *Bevrijdingsteologen zijn geen Franciscane spirituelen?*

Eco: «In zekere zin wel. Analogieën

Eredokter Umberto Eco stond onze interviewers entoesiast te woord. Een uur babbelen tussen Namen en Brussel.

(foto Veto)

kunnen soms opvallend zijn. Bijvoorbeeld tussen de studentenrevoltes aan de Sorbonne in de dertiende eeuw en de zestiger jaren. Het is natuurlijk normaal dat aan de universiteit nieuwe ideeën vroeger opduiken. Daar worden jonge mensen opgevoed tot kritisch denken. En ze hebben meer vrije tijd dan mensen die werken. Daar krijg je dan ook hevige botsingen.»

Officiële waardering

Veto: *Hoe belangrijk is dit eredoktoraat in uw leven?*

Eco: «Heel belangrijk. Ik ben van huize uit mediëvist. Leuven is op dit vlak een historisch centrum. Vorig jaar was er trouwens een symposium rond *De Roos*. En er zijn affektieve banden van toen ik nog student was en ik in contact kwam met pater Van Breda.»

Eredoktoraten uitgereikt

Het patroonsfeest van de Katholieke Universiteit te Leuven geeft de heer rektor De Somer elk jaar de kans de titel van doctor honoris causa te verlenen aan een drietal prominente figuren. Op zich geen slechte zaak, maar wie dacht dat deze uitreiking geheel onbaatzuchtig zou gebeuren, slaat de bal mis.

De toekenning van de eredoktoraten vergroot de luister van de Leuvense academische wereld en kandidaat-eredoktors worden dan ook zorgvuldig gekwet en gewogen. Eentje voor de faam, eentje voor de Universitaire Parochie en eentje voor de Positieve Wetenschappen. Het weze goed dat de KUL blijt geeft van durf en goede smaak. Een eredoktoraat verlenen aan de in El Salvador werkende bevrijdingsteoloog Jon Sobrino, uitgerekend in het jaar dat II Pape de universiteitsstad aandoet, verdient een vermelding.

Toespraken

De uitreiking had afgelopen zaterdag plaats en verliep vrij rimpelloos. De promotiezaal zat nokvol met ere-

doktors, rektors, doktors, togati, politiekers en andere belangstellenden (waaronder opvallend weinig studenten, die zou men trouwens hebben moeten stapelen).

De doctos honoris causa Umberto Eco, Jon Sobrino en Pierre-Gilles de Gennes werden in een laudatio door hun respectievelijke promotors Franco Mussara, Guido Maertens en Frans De Schrijver voorgedragen. Umberto Eco kreeg vervolgens de gelegenheid om z'n lezing "Symbole et allégorie" over de verhitte hoofden te spuien. Elders in deze Veto vind je een omschrijving van deze boeiende maar te gespecialiseerde reading. Jon Sobrino had tevoren in de St.-Pieterskerk een homilie uitgesproken waarin hij een hommage bracht aan de vermoorde eredoktor Monseigneur Romero, onder het motto: "Goed nieuws van God voor de armen van deze wereld".

Pierre-Gilles de Gennes beperkte zijn toespraak in de promotiezaal tot enkele algemene beschouwingen omtrent de titel van eredoktor, wat hem meer applaus opleverde dan zijn fellow-men.

Een orkestje omlijste de hele beoening en de KUL kon tijdens de daaropvolgende receptie terugblikken op een geslaagde uitreiking.

Hilde Devoghel

De bevrijdingsteologie gehonoreerd in de persoon van Jon Sobrino; voorwaar opmerkelijk voor een katholieke universiteit.

(foto Veto)

Veto: *Dit is uw eerste eredoktoraat?*

Eco: «Er werd mij vorig jaar een graad aangeboden. Ik kon toen niet gaan. Het was een kleine doch respectabele Amerikaanse universiteit. Aan de *Westcoast* (Lacht). Leuven is natuurlijk wat anders.»

Veto: *U hecht dus niet slechts waarde aan publieke, maar ook aan academische erkenning? Niet als Jean-Paul Sartre die de Nobelprijs op principiële gronden weigerde?*

Eco: «Waarom wel? Eerlijke blijken van waardering wijs ik niet af. In Italië kreeg ik de *Strega*-prijs, in Frankrijk de *Medici*. Let wel: literaire prijzen zijn geen *récompense d'excellence*, ze belonen niet altijd de besten. Maar ze zijn goed als promotie van de literatuur. Die verkoopt al moeilijk genoeg vergeleken met auto's of contractverlenen. Eredoktoraten zijn wel wat anders.»

Veto: *Hoezo?*

Eco: «Ze behoren tot een academische traditie die eigenlijk ernstiger te nemen is. Ik werk in een universiteit, ik geloof in de *Academia*. Het zou dus snobistisch zijn me daar tegen af te zetten.»

Italianen...

Veto: *Italië is een merkwaardig land: politiek, sociaal en economisch al honderd jaar de zieke man van Europa. Maar cultureel met een enorme uitstraling.*

Eco: «Het land was nooit echt gecentraliseerd. Het is dus een polycentrische beschaving met concurrerende cultuurhaarden. Denk aan de Renaissance, Venetië tegen Firenze en zo.»

Veto: *Maar toch. Zo'n levendige superstructuur op zo'n zwakke infrastructuur.*

Eco: «Italië heeft een enorme bewaamheid in het overleven in kritische momenten ontwikkeld. Dat begon in de tweede eeuw en duurt tot vandaag. Bovendien werd het voortdurend doorkruist door legers en vreemde overheersers. Vandaar een sterke kosmopolitische ingesteldheid.» (servolt op p. 8)

LEZERSBRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redactiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)kwaliteit, en ondertekend zijn met naam, studietoer en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe in-

Regenten Latijn

Niet iedereen staat zo unaniem achter het Klio-standpunt zoals dat in Veto 16 vertolkt werd. Dat blijkt al uit deze reaktie.

"Klio" verzetz zich tegen het verlenen van onderwijsbevoegdheid aan regenten Latijn. Wat het niveau van hun opleiding betreft, vindt men een derde optie Latijn onvoldoende. Welnu, laat ons dan ijveren om voor Latijn (en Grieks) een eerste en/of tweede optie in te richten. In plaats van ons enkel tegen iets af te zetten, zouden we beter enkele positieve voorstellen doen!

De beslissing is wel op een nogal achterbakse wijze genomen, daar ga ik mee akkoord.

Eigenaardig vind ik het echter dat tussen deze twee zogenaamde hoofd-bezwaren — nivo van de opleiding en wijze van beslissing — de volgens mijn belangrijkste reden van het protest geschoven wordt: ons werk. Dit is wel een zeer menselijke, maar daarom nog geen juiste reaktie. Het gaat toch niet op te eisen dat er enkel voor klassieke talen géén regentat bestaaf! Bovendien zijn universitaire studies wel meer dan enkel een beroepsopleiding. Ze vormen je ook als mens. Als je om deze reden tegen numerus clausus bent, moet je ook konsekvent tegen de automatische koppeling van een diploma met een beroep zijn.

Er is overal te weinig werk, en dus is er maar één oplossing: meer mensen werken minder lang voor minder geld. Als iedereen maar blijft vechten voor de rechten van zijn klasje, komt er nooit een structurele oplossing. Zo zouden wij, classici, ook die mensen van oude geschiedenis die Latijn of Grieks in het M.O. geven, kunnen aanvullen. Maar laat ons in moeilijke tijden liever een beetje solidair zijn met elkaar...

Dieter Wils

Rechtzetting

In Veto nr.15 (d.d. 17 januari 1985) verscheen een open brief aan MLB vanwege Kringraad. Om ons onbekende redenen is een belangrijke passage weggevalen. Omdat de problematiek rond politieke verenigingen ons nauw aan het hart ligt, hebben wij erop aangedrongen de brief in zijn geheel te herpubliceren. Wij vestigen uw aandacht op de derde paragraaf, die een profilering van onze visie op vrijgestelden en partijpolitiek wil zijn. Hoe vanzelfsprekend deze woorden ook klinken, het is nodig deze op kringraad gangbare opinie te expliciteren (Kringraad-A.V. d.d. 25 jan.)

"Tijdens de amnestiebetoging georganiseerd door TAK op 14 november jl. verschansten zich naar ergerlijke gewoonte enkele MLB-militanten in het ASR-gebouw, 's Meiersstraat 5, ondanks de afspraken van de bewoners en het ASR-personeel om niemand toe te laten. Dat maakt ons een te makkelijke prooi voor mensen die ons in de schoenen schuiven dat we nauwe banden hebben met deze organisatie.

Door de pamflettenslag tussen links en rechts (recht tegen ASR-MLB, MLB-pamflet over ASR-betoging van 5 december) wordt de ASR door beiden, tegen haar wil in, een hoekje in gedrongen.

Guatemala

Op de achterpagina van Veto nr.16 wordt een manifestatie aangekondigd. Een manifestatie tegen "diktatoriale volkenmoord" in Guatemala en de betrokkenheid van de Reagan-administratie hierin en dit naar aanleiding van de vijfde verjaardag van de brand in de Spaanse ambassade te Guatemala die aan 38 mensen het leven heeft gekost (iedereen behalve de ambassadeur zelf).

Sta me even toe enkele punten op een paar i's te zetten. Men stelt dat de brand in voornoemd gebouw aangestoken is op bevel van Lucas Garcia, de toenmalige president van deze Centraal-Amerikaanse republiek. Wie de internationale pers een beetje volgt, zal weten dat dit helemaal niet vaststaat. Niemand weet wie de brand heeft aangestoken. Zelfs de Spanjaarden vragen niet dat de Guatemalaalse regering verantwoordelijkheid opneemt voor de feiten. Het enige wat Spanje van Guatemala eist(e) is een officiële verontschuldiging voor de schending van het in het internationaal recht heilig principe van extraterritorialiteit van een Ambassadegebouw. Dit heeft Spanje onlangs gekregen en vanaf volgende maand zullen de diplomatieke betrekkingen worden genormaliseerd.

Verder klaagt men de betrokkenheid van de regering Reagan aan bij de feiten — althans, men vernooft het protest tegen de massamoord in de Spaanse Ambassade en de betrokkenheid van Reagan bij de huidige situatie in één adem. Reagan was in januari 1979 nog geen president, hij was zelfs geen officieel presidentskandidaat. Guatemala is een land met verschrikkelijke moeilijkheden. Moeilijkheden die het gevolg zijn van interne problemen die in de Oost-West-betrekkingen, zoals zij tegenwoordig worden gevoerd, mis- of gebruikt worden. Manifesteren is een recht. Maar laat ons alsjeblift manifesten op basis van correcte informatie. Ik denk dat iedereen erbij zal gebaat zijn als we allemaal samen ijveren om de desinformatieve propaganda uit de wereld proberen te helpen.

Pol Bosman
J. De Saeger
Chris Luyckx
Bart Konings

N.V.D.R.: het bedoelde artikel was geen artikel maar slechts een aankondigend bericht, binnengeleverd door de organisatoren van de manifestatie. Dergelijke aankondigingen worden buiten redactionele verantwoordelijkheid en zonder controle van der informatie geplaatst.

Deurwaarder stampt deur in Groepspraktijk achter tralies

Maandag 28 januari omstreeks 6 uur in de morgen belde de deurwaarder aan bij Dr. Harrie Dewitte in Genk. Vergezeld van een scherpstaand legerje politieagenten kwam hij de inboedel opnemen van de vzw Geneeskunde voor het Volk, waarvoor Dewitte werkzaam is. Dat dit niet van een leien dakje liep, kon u ook al lezen in alle kranten. De officiële reden voor deze inbeslagname is de weigering van de artsen van de groepspraktijk hun lidgeld van de Orde van Geneesheren te betalen. Er is echter reden genoeg om dieperliggende redenen van wroeging te vermoeden. Dr. Harrie Dewitte werd in december jl. nog door SoRa uitgenodigd op haar debat over Numerus Clausus in de geneeskunde, wat een confrontatie opleverde met Dr. Beckers van de Orde die ook aanwezig was. Reden genoeg om een veto-medewerker op af te sturen.

Vrijdag 25 januari kregen de Genkse artsen de deurwaarder op bezoek; met een ultimatum, om alsnog hun lidgeld te betalen. Ze kregen nog 24 uur de tijd.

Maandag 28 januari om 6 uur 'smorgens kwam de deurwaarder de inboedel van de artsen opnemen, wat hij wettelijk gezien zelfs niet kon! Ten vroegste kon hij dit op dinsdag 29 januari doen, gezien zijn vooropgesteld ultimatum op vrijdag, en gezien het tussenzijdig weekend niet kan meegerekend worden! Wat waren zijn beweegredenen?

De artsen hadden er zich echter voor voorzien. Samen met enkele sympathiserende patiënten probeerden ze te toezeggen tot de woning van Dr. H. Dewitte te beletten. Onmiddellijk werd de rijkswacht in gevechtskledij ingeschakeld. De deurwaarder zelf stampte het glas van de voordeur in.

De inboedel van de dokter werd aardig door elkaar gehaald. De kinderen werden er mee bedreigd in een wederopvoedingsticht te belanden. Drie dokters, 10 patiënten en de

kinderen van Harry Dewitte werden met geweld opgenomen.

Volk

"Geneeskunde voor het Volk" is een groepspraktijk gevestigd in de sociale woonwijken van Genk. Het is een praktijk die topgeneeskunde levert, dat moet iedereen beamen, maar daarnaast ook stoelt op een politieke ideologie ten gunste van de arbeidersklasse. Verdediging van de arbeiders tegen sociaal-maatschappelijke misbruiken, onrechtvaardigheden, ijveren voor gratis geneeskunde, aanvechten van mistoestanden (denk aan de loodvergiftiging in Hoboken), verdediging van de rechten van de arbeider enzovoort, zijn hun belangrijkste activiteiten.

Altijd al hebben de dokters van "Geneeskunde voor het Volk" de Orde der Geneesheren in de vorm en inhoud zoals ze nu bestaat, verworpen en niet willen erkennen. En ze zijn niet de enigen; samen met nog 300 artsen ijveren ze actief voor een rechtvaardiger stelsel, waar de belangen van de patiënt in eerste instantie verdedigd worden.

Ze keuren principieel een orde af die zowel tuchtreghels uitschrijft én uitvoert; waar de vertegenwoordiging door artsen van de syndikale kamers van Wijn de meerderheid uitmaken, waar de patiënt uiteindelijk onmondig blijft, met tuchtrechtelijke uitspraken buiten alle maten en gewichten... (lees hierover: Zwartboek van de Orde der Geneesheren). Reeds verscheidene malen werden de dokters van Genk gekonfronteerd met het repressief karakter van de Orde.

Het feit dat ze aan terugbetalings-tarieven werken, heeft al veel kwaad bloed gezet bij de wijzen der orde. Veel machteloze pogingen werden al ondernomen om dit te beletten (waar de orde als tuchtrechtelijke machtsinstantie in se zich niet kan over uitspreken).

Ook weigeren nu reeds enkele jaren een 300-tal artsen hun lidgeld aan de orde te betalen. Velen werden reeds vervolgd, geschorst of gekonfronteerd met gerechtsdeurwaarders. Een 40-tal artsen geven de moeilijke strijd niet op, en een zeer groot aantal hebben fundamentele bezwaren tegen de orde.

Willekeur

De drie dokters werden onder aanhoudingsmandaat geplaatst, de rest mocht vrijuit gaan. Als zware misdadigers werden ze gefouilleerd, de beschuldigingen ten laste zijn ernstig: "wapenbezit", weerspamingheid en verzet, schending van rijkswachttuniformenten, bedevorming, verwondingen toegebracht aan rijkswachters.

Het aanhoudingsmandaat tegen twee dokters werd door de raadkamer verlengd met 1 maand. Strikt genomen kan het een assisenzaak worden; afgezien van de zware procedurefout gemaakt door de deurwaarder.

Naar aanleiding van de recente processen werd de arrestatie- en aan-

houdingsprocedure door verschillende politieke partijen er in vraag gesteld. Er blijft zich een wildgroei in willekeurige aanhoudingsmodaliteiten te ontwikkelen. Er wordt sterk geijverd om die willekeur aan banden te leggen.

Huisartsenstage

De fakulteit geneeskunde van de KUL loopt ook niet hoog op met de groepspraktijk "Geneeskunde voor het Volk". Vorig jaar vroegen twee studenten hun twee maanden huisartsenstage aan in de groepspraktijk. Dit werd prompt geweigerd, terwijl dit vroeger wel mogelijk was.

De motivatie van de fakulteit geneeskunde was zinnig: weigering op ideologische basis; op zuiver medische criteria zeker geen probleem. De studenten gingen toch, wat hen één maand strafstage opleverde.

Dit jaar is de situatie niets veranderd. Toch gaat er ook dit jaar een student zijn stage in Genk lopen. In een petitie keurden zeer veel studenten deze handelwijze van de fakulteit principieel af. Er wordt dan ook hard voor geijverd om vooralsnog de fakulteit te doen afzien van hun maatregelen.

Piet Delrue

En zopas...

De Genkse artsen blijven de laatste dagen in de actualiteit staan. Maandag waren er immers weer rellen. Deze keer kwamen de deurwaarder en de politie-instansities niet meer een inventaris opmaken. Om de lidgeld aan de Orde van Geneesheren te kunnen betalen, werd bij de diverse artsen begonnen met een inbeslagname der inboedel. Zodat deze later openbaar kan verkocht worden.

Bij die gelegenheid waren nogal wat sympathisanten voor dit soort geneeskunde te hulp gelopen. Door de hulp van rijkswacht en politie werd het werk van de deurwaarder, na enige harde klappen, toch mogelijk gemaakt.

Enerzijds kan er voor dit alles juridisch geen speld gestoken worden. Anderzijds kan men enigszins meevoulen met de door de groepsartsen aangeklaagde onrechtvaardigheid. "Vlakbij ligt immers het Hasseltse Salvator-ziekenhuis dat voor een miljoenenfraude juridisch vrijuit gaat nog altijd dr. Wijnen met zijn "wilde scanner". Wijnen gaat zijn scanner nu zelfs "officieel" aan de pers voorstellen. Moet het recht niet duidelijk gemaakt worden (en dan ook toegepast) inzake de verhouding maatschappij-geneeskunde?

KOLOFON

Veto, jaargang 11 nr. 18
dd. 7 februari 1985

Redactie

Bart De Moor, Peter Mostrey, Dirk De Naegel, Pascal Lefèvre

Hoofdredactie

Polleke Bijns

Redactiesekretaris

Filip Huyzentruyt

Eindredactie

Bert Malliet

Medewerkers

Toon Boon, Jean-Paul Jacobs, Bert Brons, Steven Adriaens, Didier Wijnants, Pol Deltour, Gerda Van Damme, Peter Breughelmans, Marc Heeren, Bruno Peeters, Koen Brams, Eddy Daniels, Piet Delrue, Guido François, Karel Lannoo, Wouter Colson, Tom Verschaffel, Kristof Grootaers, Hans Van Cauwenbergh, Dominic Verhoeven, Peter Graller, Bert Malliet, Luc Vanheerenten, Maarten Van Der Burgt, Hilde Devoghel, Katrien Van Schuylenbergh en Gilberte Boeckmans

Zetwerk en lay-out

Toon Boon, Peter Mostrey, Ria De Schutter, Marc Heeren, Jan Loyens, Carl Van Mol, Filip Huyzentruyt

Foto's en doka

Filip Huyzentruyt en Didier Wijnants

Drukkerij

Rotatyp, Brussel

Oplage

8000 eksemplaren

U HOUDT VAN STRIPS?
KOM KIJKEN BIJ
J.M.LODDEWYCKX
TIENSENSTRAT 87
3000 LEUVEN

OPEN

ma. tot vr.
6 tot 18 u.

zaterdag
7 tot 14 u.

DUPUIS
LOMBARD
ELSCIEVER
STANDAARD
CASTELMAN
OBEKON
DE VLIJT
HET VOLK
BRABANTIA NOSTRA
E. A. ....

FRANSLAAN -
130SCHUPLIEN -

Paters. (JPJ)

ADVERTENTIE

Hoe computers de mist in gaan Wantoestanden in rekencentrum

Sinds november moeten een hele hoop studenten op een pas geïnstalleerde computer werken. Maar deze is het stadium van de kinderziektes nog niet ontgroeid. Voor de studenten heeft dit tot gevolg dat zij heel wat tijd verdoen met te wachten, wachten totdat er een beeldscherm vrijkomt en wachten totdat de computer eindelijk eens deftig werkt.

De computeruitrusting van het URC (universitair rekencentrum) werd in oktober vorig jaar uitgebreid met een nieuwe BASF-computer en een honderdtal terminalen, die verspreid werden over een aantal lokalen van de KUL. Over deze uitbreiding verscheen al een artikel in Veto, jaargang 10 nr. 3. Deze computer werd bestemd voor onderwijsdoeleinden. De studenten die de vorige jaren hun programma's moesten invoeren met ponskaarten werd nu de mogelijkheid geboden op beeldschermen te werken. Sinds november werden de eerste studenten die computerpraktika moesten maken, toegelaten op de nieuwe installaties.

Zo'n computerpraktikum bestaat er meestal in een programma te maken of bepaalde numerieke methodes (bijvoorbeeld voor het oplossen van stelsels) te testen of te vergelijken. De opgave wordt tijdens een les of oefenzitting gegeven en uitgelegd; tegen een bepaalde einddatum moet iedere student zijn programma of praktikumverslag ingediend hebben.

De student wordt hiervoor verondersteld zijn fiets te nemen, de lessen en de oefenzittingen braafjes te volgen, zich achteraf naar het rekencentrum in Heverlee of naar de Dekenstraat te begeven, zijn programma in te tikken, het laten uitvoeren door de computer, eventueel verbeteringen aan te brengen en dan terug naar zijn kot (of naar ergens anders) te fietsen.

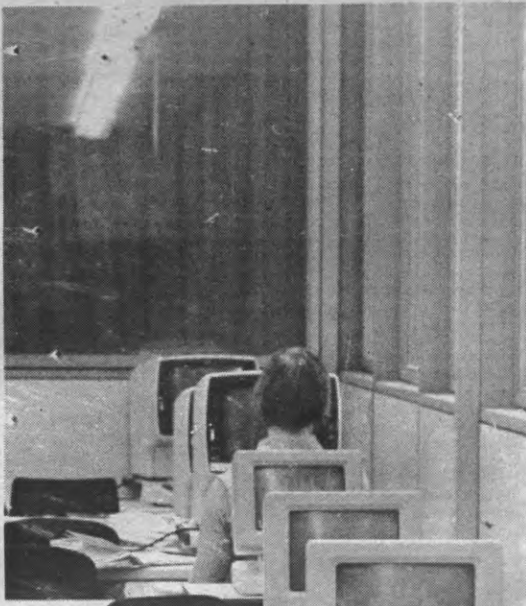
Crash

Welnu, was het maar zo! Omdat er maar 100 terminalen zijn, komt het regelmatig voor dat je vrij lang kan wachten, af en toe zo'n twee uur, totdat iemand zo vriendelijk is zijn terminal af te staan. Het eigenlijke werk aan het beeldscherm is ook geen lachertje: de computer is nu al overbelast, wat tot gevolg heeft dat er regelmatig een 'crash' optreedt. Dit houdt in dat heel het systeem geblokkeerd wordt, dat niemand nog iets kan doen op zijn scherm. Dit kan opgelost worden door de operator die zich in de computerzaal bevindt. Hij moet eerst heel het systeem stilleggen en dan alles terug opstarten. Dit alles kan een half tot anderhalf uur duren. Als je geen voorzorgen genomen hebt, dan heb je een hele hoop tikwerk voor niets gedaan. Er zijn dagen dat er tien keer zo'n crash optreedt, het gemiddelde per dag schommelt rond de vier, vijf. Zo'n crash is natuurlijk uitermate vervelend voor iemand die dringend zijn programma moet afwerken.

Omdat er nu al zo weinig terminalen vrij zijn gedurende de periode dat iedere student geacht wordt te komen, worden een hele hoop oefenzittingen en zelfs lessen gebroet. Het naar kot terugkeren 's avonds vindt pas plaats om 23 uur. Het rekencentrum sluit dan zijn deuren en computers. Hier kent men (gelukkig of niet?) geen nachtwerk zoals dat voorkomt in bepaalde departementen van de faculteit Toegepaste Wetenschappen waar sommige studenten voor hun tesis 's nachts op de computers van hun departement moeten gaan werken.

Problemen

Terug over naar onze student. Hij (of zij) is niet de enige die op de computer moet werken, er zijn namelijk zo'n 3000 anderen die ook toegang hebben tot de installaties. Dit is de grootste oorzaak van al dat onheil, er werken teveel studenten op een computer die daar niet voor uitgerust is. Daarbij komt nog dat er een hele hoop fouten in de machines of in de verbindingen tussen de machines zitten. De verantwoordelijken zijn druk bezig met die

Toen onze fotograaf op maandagmorgen zijn plaatje ging schieten, was er natuurlijk net geen volk. Misschien een hint voor geplaagde terminalwachters: maandagmorgen lijkt van overbezetting geen sprake. (foto Veto)

op te sporen en indien mogelijk te verbeteren.

Een aantal studenten burgerlijk ingenieur computerwetenschappen vonden dat deze situatie hen een hele hoop overbodige moeilijkheden opleverde. Zij staken de hoofden bijeen om de problemen eens op papier te zetten en daarbij ook enkele oplossingen voorop te stellen. Woensdag 30 januari is een delegatie hun grieven gaan voorleggen aan de verantwoordelijken van het departement computerwetenschappen van Toegepaste Wetenschappen, die op hun beurt de problemen zouden doorspelen aan de mensen van het rekencentrum.

Dit is het eerste jaar dat deze installaties werken. Het systeem moet nog door zijn kinderziekten heen geraken. Deze kunnen in twee categorieën opgesplitst worden: fouten die te wijten zijn aan het systeem zelf en problemen met de praktische regelingen. Aan het eerste soort problemen valt weinig te doen. Als de fouten inderdaad gevonden worden, dan zullen ze verbeterd worden. De grootste problemen treden op in verband met de praktische kant van de zaak.

Vroeger

Vorige jaren en in het begin van dit jaar moesten de studenten hun praktika op ponskaarten maken. Dit leverde ook een heleboel problemen op. Deze waren voornamelijk te wijten aan de ponsmachines. In het kader van de besparingsakties was het onderhoudskontraat opgezegd door het rekencentrum, zodat het merendeel van die ponsmachines niet meer werkte. Maar van een overbelasting van de installaties was toen geen sprake. Sinds dit jaar krijgen een heleboel richtingen voor de eerste keer oefenzittingen en praktika op computer. Met als gevolg dat er nu kennelijk te veel gebruikers zijn.

Op de grote IBM 3033 computer is er een computerpuntenstelsysteem geïnstalleerd dat er voor zorgt dat iedere gebruiker computerpunten aangerekend krijgt voor alles wat hij de computer laat doen. Er worden onder andere punten aangerekend voor het gebruik van de ponsmachines, het gebruik van de ponskaartenlezer, de tijd dat de computer bezig is met het programma, de hoeveelheid papier die uitgeprint wordt.

De bedoeling van dit systeem dat op het rekencentrum zelf is ontworpen, is enerzijds een financiële afrekening mogelijk maken voor de verschillende faculteiten en diensten van de KUL die gebruik maken van de IBM-computer. Anderzijds, en vooral, dient het systeem als een rem om overdag gebruik door studenten tegen te gaan. Iedere gebruiker krijgt in het begin van het jaar een puntenbudget. Zolang de gebruiker daaronder blijft kan hij blijven werken, maar zodra hij daarboven komt weigert de computer nog iets te doen. Deze situatie kan terug rechtgezet worden als de gebruiker dan punten gaat bijvragen.

BASF-computer

Op de nieuwe BASF-computer is er geen dergelijk puntenstelsysteem. Iedereen mag daar alles doen zonder enige belemmering. Onze student van daarstraks mag 's morgens om 8 uur voor een beeldscherm gaan zitten en pas 's avonds om 23 uur weggaan. Niets of niemand zal hem iets in de weg leggen, zijn lege maag terzijde gelaten. Het blijkt nu dat een aantal studenten inderdaad lang voor zo'n scherm zitten te werken, sommigen tot zo'n 40 uur per week. Gezien het grote aantal studenten dat op deze computer zou moeten werken is het niet serieus dat sommigen daar zo lang een scherm bezet houden.

Trouwens ze zijn niet alleen met hun

Opschudding in kring

PSYCHOLOGIE — Zowat om de twee weken komen een twintigtal psychologen samen op wat men noemt een kringvergadering. Die mensen vormen een vrij homogeen groepje van studenten, die zich op allerlei manieren actief inzetten voor de belangen en interesses van hun medestudenten. Sommigen van hen zijn in hun functie officieel verkozen op een jaarlijkse algemene vergadering en vertegenwoordigen de psychologiestudent in de Permanente Onderwijscommissie (POK), op fakulteits- en departements-

programma of praktikum bezig. In het systeem zitten een hele hoop bijkomende mogelijkheden die niet direct nodig zijn om de praktika te maken. Men kan kwissen spelen, men kan achter een 'whompus' jagen in een doolhof, men kan 'post' sturen naar elkaar. De studenten van computerwetenschappen die bijeen gekomen waren hebben onder andere voorgesteld om al deze overbodigheden uit het systeem te halen, wat ondertussen al gebeurd is. Bovendien hebben zij gevraagd of het niet mogelijk was een puntenstelsysteem te installeren, bijvoorbeeld een systeem dat iedere student toe laat maar een beperkte duur per dag of per week te werken aan een beeldscherm.

Er zijn nog een aantal andere mogelijkheden om de huidige problemen wat te verlichten. Alle betrokken professoren en assistenten van de verschillende faculteiten zouden een zekere spreiding van alle praktika in de tijd moeten nastreven, zodat er geen ogenblikken zijn waarop iedereen tegelijk staat te dringen om te mogen werken, aan een praktikum dat de volgende dag af moet zijn. Een andere verbetering is een reservatiesysteem voor reeksen studenten of voor individuele studenten. Sommige verlangden zelfs met een snuifje nostalgie terug naar de 'goede' oude periode met de ponskaartenmachines.

Al te gortig

De verantwoordelijken van de verschillende betrokken instanties (rekencentrum en alle faculteiten) zijn nu op de hoogte gebracht van de hier geschetste problematiek. Het heeft namelijk een tijdje geduurd vooraleer de profren en assistenten wisten dat de situatie zo erg was. Iedereen heeft de studenten verzekerd dat men bezig is om de situatie te bekijken en te verbeteren. Het is te hopen dat er snel maatregelen getroffen worden.

In feite lost geen van de mogelijke oplossingen die hier vermeld staan het probleem echt op. Het zijn slechts middeltjes om ietwat te verzachten. De maatregelen die verwacht kunnen worden zullen waarschijnlijk van dit type zijn. Het grootste slachtoffer van heel deze situatie is de student. De beste en in feite de enige oplossing is de aankoop van bijkomende terminalen en eventueel zelfs de aankoop van nog een computer. Als een universiteit naar buiten wil treden met degelijke informatikaopleidingen en diverse informatikakursussen die op peil staan, dan moet ze er maar voor zorgen dat de betrokken studenten de mogelijkheid krijgen om hun oefeningen en praktika onder normale omstandigheden af te werken. Dat een student twee uur moet wachten eer hij aan een terminal kan gaan werken is al erg, maar als die computer om de haverklap dan nog bokkesprongen begint uit te halen, wordt het toch wel al te gortig.

Bruno Peeters

raad en in de verschillende ASR-radens. Anderen hebben op eigen houtje werkgroepjes opgericht met de bedoeling ook iets te doen aan niet-akademische dingen: cultuur, sociaal engagement, vorming, tijdschrift, kaffee (al wordt de beheerraad daarvan wel verkozen).

Kritiek

Blijkbaar zit dat allemaal dus wel goed en heeft de geregelde "Shrink-bezoeker" geen reden tot klagen. De cultuurafgevaardigde van de psychologische kring dacht daar echter anders over en op de kringvergadering van 24 januari eiste hij dan ook veertig minuten van de vergadering op om zijn kritieken te spuien. De zich zo ernstig nemende kringleden zijn naar zijn mening helemaal niet zo ernstig. Ze staan bijvoorbeeld ogluikend toe dat er van alle kanten (zoals op de Kerstfeest) gestolen wordt en dat er een elektrische schrijfmachine van de kring zomaar voor een aantal maanden kan verdwijnen om de testis van een ex-kringmedewerker uit te tikken. Men durft serieuze discussies daaromtrent niet aangaan, laat staan er stappen tegen te ondernemen. Nog steeds, volgens hem, zijn de in de verschillende raden zetelende afgevaardigden veel te laks. Als er ergens wrijving is met een prof, durven zij hun verantwoordelijkheid niet nemen en al wordt er op de kringvergadering veel over die dingen gediscussieerd, er komt altijd weinig van uit de bus.

Anderzijds, zo stelde hij, valt het op dat de afzonderlijke werkgroepen wel goed functioneren en dat even goed zouden doen als er niet om de twee weken een kringvergadering doorging. Zijn konklusie lag dan ook voor de hand: de kringvergaderingen kunnen beter worden afgeschaft. In plaats daarvan zou er een drietal keer per jaar een "assemblee" gehouden moeten worden, waar het werk van de afzonderlijke werkgroepen kan geëvalueerd worden. Daardoor zou er volgens hem heel wat nodeloos gepraat gespaard worden en meer gedaan worden.

Niet zo erg

Na zijn betoeg werden een aantal kringleden er stil bij. Er schuilt blijkbaar een grond van waarheid achter zijn woorden. Nochtans is deze niet helemaal duidelijk. De enige wrevel immers die ook de anderen blijken te hebben is dat de vergaderingen zo lang duren. Dat er echter niets concreets bereikt wordt, wordt fel betwist en in grote mate weerlegd. Bovendien zit er een ernstige denkfout in de redenering van de kritikastr.

Het is inderdaad wel zo dat de verschillende werkgroepen gemakkelijker zouden kunnen functioneren, zonder dat daar om de twee weken op een extra-vergadering een evaluatie over uitgesproken moet worden (al is daarmee niet gezegd dat zulke evaluatie overbodig is). Daarom dan je echter de kringvergadering nog niet afschaffen, want daar komen zoals gezegd nog andere mensen naartoe.

Hoe kan bijvoorbeeld een cultuurafgevaardigde op KuRa het standpunt van de psychologiestudenten verdedigen, als hij die hooguit om de twee maanden kan vragen op de door de kritikastr voorgestelde "assemblee". En wat veel belangrijker is: hoe moet in dat geval een afgevaardigde in de POK te weten komen of er bijvoorbeeld bij de studenten ontevredenheid bestaat over de vaktechnische begeleiding of de werkkolleges bij een bepaald vak.

De "zich ernstig nemende kringleden" trokken één konklusie uit dit alles. In de toekomst zal er heel wat minder gezegd worden op de kringvergaderingen. De verslagen van de ASR-radens, POK en andere zullen niet meer volledig overlopen worden. De betrokken afgevaardigden zullen ze zo spoedig mogelijk aan de kringvalven hangen (wat trouwens in grote mate reeds lang gebeurt), waar iedereen ze kan lezen. Als er dan kritische punten bij staan, kan men die afgevaardigden daar op kringvergadering wel nog over "interpellieren". Voor het overige zal ze niet veel veranderen, behalve misschien nog dat het actieve bestand in de psychologische kring met één lid vermindert.

Jean Paul Jacobs

Leuven vol muziek
DINSdag 30 APRIL 1985
EEN MUZIEKPROJEKT VAN 'V.Z.W. KULTUURRAAD DER LEUVENSE STUDENTEN VAN EVERENSTRAAT 20 3000 LEUVEN 016/25 67 75

Derde Interfakultair Songfestival

Bebaberiba

Woensdag 30 januari vond in zaal Manhattan het derde interfakultair songfestival plaats. Oorspronkelijk een idee van Landbouwkring, groeide het spektakel dit jaar uit tot een interfakultair fenomeen met zeven Leuvense studentenkringen. Ook de volkstoeleop nam toe, zodat men uitweek van zaal Lido naar hoger vermeldde reuze-dancing. Als parel op de prestigieuze kroon had men dan ook nog ene Bart Peeters uitgenodigd, naar het schijnt een vlotte en eigentijdse presentator. Het spektakulair ekspansivistisch gedrag van dit studentenfenomeen was voor de redactie reden genoeg om er een medewerker op af te sturen.

Negentig frank moest je dit keer betalen om van het showspel te mogen genieten. De prijs was dus ook gegroeid sinds vorig jaar. De afmetingen van een zomers aandoende reclame-affiche onmiddellijk bij de ingang waren trouwens ook niet mis. Niet lang nadat we het donkere Manhattan-hol betreden hadden, gewapend met een foto-toestel en een koppel vers gespitste oren, verscheen vermeldde Bart P. op het podium. En tegelijkertijd ook op twee reuze videoschermen elders in de zaal. Hetzelfde zou trouwens gebeuren met alles wat er die avond op de planken verscheen. Kennelijk zijn dergelijke videotoe-

standen een must geworden in deze tijd van nieuwe technologieën en massamedia. In levende lijve zag het er eigenlijk allemaal veel toffer uit. Waartoe dan die schermen, tenzij dan om te verdoezelen dat deze zaal niet geschikt is voor een podiummakt.

Windeieren?

Met nogal wat modernistisch verbale tierclantjintjes, legde P. uit hoe het allemaal in zijn werk zou gaan, waar hij ook nog aan toevoegde dat hij zelf toch maar een 'lelijk ventje' is. Meteen flitste de inleidende video van de eerste groep, The Egg, over de schermen, waarmee we dan meteen het doel van de betwiste video-installatie achterhaald hadden.

The Egg bleek een gedegen ploeg te zijn. Ze brachten hoofdzakelijk eigen muzikale bakfels; harmonisch, geïmproviseerd, duidelijk meer dan beginners-nivo. In het deeg van de bakfels zat weliswaar voldoende ei maar een beetje weinig gist. Zware kost bij gevolg. Het publiek liep dan ook niet warm van deze verzorgde prestatie. Ergens halfweg de avond zou dit soort muziek veel meer applaus geïmproviseerd hebben.

Na een kwartier pauze en een door ons gemiste presentatieclips, verschenen de boerekkotters ten tonele. We willen niet grof doen, maar eigenlijk zat het van dan af al fout. De man én de vrouw met de mikrofoon in de hand bleken nauwelijks over vokale talenten te beschikken, waardoor ook meteen en misschien ten onrechte de rest van de band de mist in ging. Nee, beste boeren, vorig jaar was veel beter. Terug naar af.

Kaki en/of roze

Het publiek begon inmiddels zichtbaar ongerust te worden. Hoog tijd voor wat ambiance, dacht men bij VTK. En zo geschiedde. Gehuld in Mozartaanse klederpracht — slechts 100 fr huur per kostuum, weten we uit goede bron — begon Pickles met een geslaagde Joe Cocker cover, raspstem inclusief. Het verplichte Kom-van-dat-dak-af begon religieus ingetogen om dan te onttaarden in een soort praisethord-gospel. Ook de saksen in het UB 40-reggaenummer zijn ons bijgebleven. Alleszins een animerend spektakel waaraan de zaal duidelijk plezier beleefde.

Germania marceerde vervolgens voor het voetlicht. De militaristische kaki-aanhef bleek al gauw een strik-vraag te zijn. Stukje bij beetje ging de tint van de kleding over in roze, althans de meisjes. Ook de vokaal zeer behoorlijke gebrachte "Evergreens", slechts door 2 akoestische gitaren begeleid, werden van langsom charmanter. Vooral de Kom-van-dat-dak-af-versie in spaanse Carmen-stijl en het steeds weer betoverende Erestu bleven in onze oren hangen. Het publiek begon stilaan te dampen.

With aanstecker

Na de inleidende ingeblikte beelddes waarvan we ons weet niets herinneren — zo gaat dat nu eenmaal met zo'n luimakkend medium als video: het ene oog in en het andere oog weer uit — sprong een echte 4-mans rockgroep Anais op het podium om aldaar het best uit te hangen. Psychokiller moesten ze, gezien hun fakultaire afkomst, wel spelen en ze deden het nog goed ook. Met snerpende gitaar, dreunende bas, beukend drumritme en achtenswaardige vokale prestatie, brachten deze geplastronde rakkers een mooi aan mekaar geregen reeks nummers in professionele stijl. Wat ons betreft: primus inter pares.

En dan de stoere sportkotters: Alain and the others. Dat we ons geen enkel van de gebrachte stukjes herinneren, zal wel tekenend zijn. Twee van Kool and the Gang en één van Paul Young, wordt ons nu ingefluisterd. Ergerlijk storend was vooral dat deze groep het nodig vond de bindteksten tussendoor in het Engels te wauwelen. Dat hoort bij het "echt doen" zeker? "Typerend konservatief", hoorden we links van ons. Rechts achter beweerde zelfs iemand dat de beste prestatie het verlaten van het podium was. Bemerkt

Marara, welke van deze drie groepen is The Egg, de uiteindelijke winnaar? Als u bijgaand artikel leest, kan u de oplossing vinden door eliminatie.

(foto Veto)

hoe uw verslaggever hier tactisch de bijtende kritiek in andermans mond legt.

Onzichtbare jury

Als laatste groep, het was ondertussen al voorbij 1 uur, was Under Cover van de chemisten aan de beurt. Bartje P. was ondertussen wel al komen vertellen dat er de ochtend nadien geen enkele les zou doorgaan. Hoewel Veto-medewerkers eigenlijk wakkere burgers zijn, was dit exemplaar toch te slaperig om P.'s stoutmoedige bewering de dag daarop te gaan verifiëren. Under Cover dus, die vooral de aandacht waken door nogal wat muzikale durf. Moelijke composities werden niet onwaardig vertolkt, waaronder iets van Steely Dan en Fools in love van Joe Jackson. Die was eerder op de avond al twee keer aan de beurt geweest maar dan met duidelijk minder suks. Spijtig genoeg miste het net een beetje ziel om echt te overtuigen. Alleszins een bonus waard.

Het wachten was dan op de uitslag. Drie verschillende titels waren te veroveren. Pickles verdiende de beste 'visuele inkleding', Evergreens ging met de 'origineelste Kom-van-dat-

dak-af-versie' aan de haal, en The Egg bleek de beste groep te zijn. Under Cover en Anais waren een vermelding waard.

Van de jury kregen we slechts Jos Van Oosterwijk te zien; uit protest noemen we de rest van de jury dan ook niet bij naam! Wel moeten we toegeven dat ze het niet gemakkelijk gehad hebben. Niet alleen waren de ploegen nogal aan mekaar gewaagd zonder echte uitschieters naar boven, maar ook de aard van kwotering heeft daarin een rol gespeeld. Een gewone top-drie met een speciale vermelding voor inkleding en verplicht nummer zou misschien een minder compromissachtige uitslag opgeleverd hebben.

Maar u mag er natuurlijk een volslagen andere mening op na houden. Uw verslaggever, eigenlijk helemaal geen cultuur-redakteur, verontschuldigt zich hierbij dan ook voor het misschien onrechtmatig verpletteren van sommige tenen. Trouwens, het publiek heeft ervan genoten, de organisatoren hebben hard mogen werken, de muzikanten hebben hun podiumgeduld gehad en de Manhattan heeft goed verdiend. Er zal dus wel niemand klagen. Bert Malliet

Nog bevrijdingsteologie

In De Nieuwe van 24 januari 1985 komt men nog even terug op de affaire Boff. De franciscaan Boff heeft zich — zoals iedereen wellicht weet — enige tijd geleden gaan verdedigen in Rome. Reizen kost evenwel geld zoals iedereen weet. De franciscanen die niet zoveel centjes bezitten — ze hebben een gelofte van armoede afgelegd — hebben dan ook aan het Vaticaan gevraagd om de 1600 dollar die nodig waren om hun ordebroeder de weg naar Rome te laten gaan, terug te betalen. Deze vraag werd geweigerd. Pater Boff was slechts uitgenodigd om naar Rome te komen en niet verplicht. Het cynisme van de kerkelijke ambtenarij gaat soms wel erg ver. Alle (geld)wegen leiden naar Rome nietwaar, of hoe zat dat weer?

Jeugd & technologie

Enkele weken geleden, ter gelegenheid van de inhuldiging van een IMEC-gedenkplaat in Heverlee, hadden we de kans weer eens iets meer te horen over de DIRV-plannen van Gaston Geens en zijn Vlaamse Exekutieve. "De oprichting van IMEC (Interuniversitair Mikro-Elektronika Centrum) vormt een integrerend deel van een totaalplan, dat gericht is op de bevordering van de opleiding, het onderzoek en de toepassing van mikro-elektronika in producten en productieprocessen." Met opleiding werd hier alleen maar bedoeld op technische specialisten, ingenieurs dus.

Maar de DIRV actie gaat toch verder dan dat, laten we in een recent kredietbank-

foldertje. Onder de titel "Jeugd en Technologie" worden nu ook de jongeren aangepakt. Het initiatief, dat dus uit gaat van de bewuste bank, kadert in het internationaal jaar van de jeugd, waarvoor 1985 werd uitgekozen. 1984 zou een beetje sinister geweest zijn, Big Brother in het achterhoofd. In grote lijnen komt het erop neer dat de KB een totaalbedrag van 1 miljoen BF verdeelt onder jongeren tussen 14 en 25 jaar die alleen of in groep, op school of in vrijetijdverband aan technologische problemen of projecten werken. Goed nieuws, dachten we zo. Uit het voorwoord van de folder door weermom Gaston Geens, citeren we zelfs bijzand: "De technologische vernieuwing, die zich op alle terreinen in de samenleving doorzet, zal ongetwijfeld een belangrijke rol spelen in het welzijn en de welvaart van de volwassenen van de toekomst." Blijkbaar belangt men nu toch al verder te kijken dan de industriële neus lang is en komt ook de mens aan bod.

Maar onze vreugde duurde niet lang. Even verder staat er botweg: "Jeugd en toekomst, technologie en welvaart. Beide voor de hand liggende associaties maken dat de jeugd moet vertrouwd worden gemaakt met de technologie om de toekomstige welvaart te garanderen." Kennelijk wil men dus de jeugd aan de technologie aanpassen, in plaats van andersom! Dit ruikt naar indoktrinatie. Bovendien, wat is er aan die tweede associatie zo voor de hand liggend? Het verleden heeft duidelijk genoeg aangetoond dat de vooruitgang van de technologie, gekoncentreerd in de handen van een kapitaalcrachtige elite, op wereldschaal relatief weinig welvaart heeft gebracht en de schrijnende noord-zuid tegenstelling zoniet heeft doen ontstaan, dan

toch bestendig heeft verscherpt. Wanneer gaat men in die dingen eindelijk eens verder kijken dan de westerse neus lang is?

Kriminalisering van de vredesbeweging

Naar aanleiding van de aanhouding van de Brit John Wood en de vredesmilitant Rudy Daems interpeleerden Olivier Deleuze (Ecolo) en Johan De Mol (Volkswaard) minister Gol "over de pogingen om de vredesbeweging in België een misdadig karakter toe te schrijven". In het jongste IKOVE-nieuws (tweemaandelijks informatiebulletin van het initiatiefcomité ter verdediging van de vrede in Europa) wordt het Beknopt Verslag van deze interpellatie in ekstense gepubliceerd. Beide interpellanten wezen er op dat de aanhouding van Rudy Daems vrij willekeurig gebeurde. In een tweede deel werd gepeild naar de banden tussen de Nederlandse staatsveiligheid (BVD) en de Belgische beveiliging van de militaire basis. Vooral de 'slordigheden' binnen het beveiligingssysteem werden aangestipt. Tenslotte werd gewezen op het onzorgvuldige onderzoek en de zwakke basis waarop men de opsluiting van Rudy Daems baseerde.

Gol van zijn kant beantwoordde geen enkele van deze vragen. Zelfs na herhaling van de vragen bleef het bij uitspraken als: "Het staat de heer Deleuze vrij vast te houden aan een thema dat hem na ter harte gaat, maar als hij in de toekomst een mengelmooi blijft maken van de pacifistische kringen, de kruisraketten, de zaak Gardiner en de operatie Mammoet, zal ik er systematisch aan toevoegen 'en de kat

kwam weer". Liberale democratie?

Ontvoering van een minderjarige

In de Nieuwsbrief van de Liga voor Mensenrechten van november-december 1984 en een Vrije Tribune van het Jongeren Advies Centrum, een anekdote die bij ons toch enige verwondering en zelfs verontwaardiging teweeg bracht. In een korte voorstelling van het JAC, en meer bepaald van de opvangwerking, wordt het 'anoniemiteitsprincipe' uit de doeken gedaan: dit houdt in dat het JAC geen informatie doorspeelt aan derden over personen die hun toevlucht genomen hebben tot het JAC zonder toestemming van de betrokkenen.

Toen nu de ouders van een weggeplonsde meisje (17 j) kwamen informeren naar hun dochter, werd hen dit principe uitgelegd; ze kregen dus niets te weten. Daarop kwamen twee politie-agenten ook informeren; zelfde stramen. Ze besloten dus het parket in te schakelen, en substituut-prokureur Verbeelen kwam met vier agenten en liet de twee aanwezige JAC-medewerkers arresteren. De medewerkers werden opgesloten en onderzocht, de vrouwelijke medewerkster moest zich uitkleeden en werd gefotografeerd. Er werd bedreigd met opsluiting wegens 'ontvoering van minderjarige'. Na vier uur werden de medewerkers vrijgelaten toen het meisje elders bleek opgevangen te zijn.

Uit deze gebeurtenissen konkludeert het JAC dat alternatieve hulpverlening niet au sérieux genomen wordt, en dat politie en substituut Verbeelen al te repressief optraden, ondanks de pogingen van JAC om na 12 jaar werking tot een betere verstandhouding te komen.

Vrijstellingen of kredietpunten

De dierbare Veto-lezer is misschien beu gehoord: de vrijstellingen. Met de regelmaat van de klok sierden ze de krant, het radionieuws, het TV-journaal, de Veto. Dezelfde lezer heeft het stilaan wel begrepen: dit jaar kan wie de pech heeft naar een bisjaar toe te werken mogelijk nog enkele vrijstellingen versieren. Volgend jaar zal het daarmee wel afgelopen zijn. Geen nood, verklaarde onlangs onderwijsminister Coens, tegen dan zal de nieuwe wet op de Akademische Graden zeker rond zijn, en kunnen de universiteiten het kredietpuntensysteem invoeren.

Een kredietpuntensysteem, wat is het eigenlijk. Het wordt vaak voorgesteld als de oplossing voor honderd en één problemen. Iedere onderwijsminister, pedagoog, professor heeft er wel eentje op eigen maat. Hieronder geven we een beschrijving. We beperken ons echter maar tot één gebruikswijze van dit veelzijdige systeem, die van de nationale overheid. De invoering van een kredietpuntensysteem kan immers heel wat verder reikende gevolgen hebben dan het afschaffen van de vrijstellingen.

Het kredietpuntensysteem is één van die vernieuwingen die kwamen overgewaaid uit de Verenigde Staten. Daar ontstond het doordat men de studenten zelf hun programma wou laten samenstellen uit een wijder aanbod van vakken, een maatregel die het meest mogelijk maken om, door een grotere verscheidenheid in de opleiding, het hoofd te bieden aan de nieuwe eisen van de steeds groeiende wetenschap. Om al de verschillende programma's met elkaar te kunnen vergelijken, had men echter behoefte aan een meetmethode, een 'kwantificeringssysteem'. Die meetmethode, nu, heet kredietpuntensysteem.

Het principe werkt als volgt: aan elk van de verschillende vakken waaruit de student kan kiezen wordt een aantal 'credits' toegekend. Om een diploma te behalen, moet de student een vastgestelde hoeveelheid 'credits' verwerven door van een zeker aantal vakken met goed gevolg examens af te leggen.

Gewicht van een programma

Het kredietpuntensysteem is dus in de eerste plaats een methode om het

gewicht van een programma te bepalen. Er zijn twee verschillende manieren om dit te doen, men telt ofwel het aantal 'kontakturen', dit zijn de uren dat men les of seminars volgt, dat men aanwezig is op praktijk, enzovoort, ofwel meet men het werk dat de student globaal besteedt aan de voorbereiding van een examen. In het laatste geval gaat het tevens om een inschatting van het persoonlijke werk dat vereist wordt voor een vak, naast de 'kontakturen' die ervoor voorzien zijn.

Gaandeweg is het kredietpuntensysteem synoniem geworden van een aantal kenmerken van het onderwijs dat met zo een meetmethode 'beheerst' wordt: de grotere keuzevrijheid zelf—die een kredietpuntensysteem eerst noodzakelijk maakte, spreiding van de examens, grotere overgangsmogelijkheden tussen verschillende soorten van opleiding, enzovoort.

In het Belgische taalgebruik wordt doorgaans met een kredietpuntensysteem een examensysteem bedoeld waarbij de student zelf mag bepalen wanneer hij examens mag afleggen. Vandaar waarschijnlijk de interpretatie die Coens aan het kredietpuntensysteem geeft.

Spreiding

In het voorlaatste wetsontwerp op de Akademische Graden van Coens-Tromont (het nieuwe, Coens-Berthouille is ofwel nog niet klaar, ofwel nog niet bij de studenten uitgelekt, maar het gaat slechts om een bijgewerkte versie, die in essentie niet veel van het vorige zal verschillen) wordt voorgesteld om de examenperiodes af te schaffen, en met een systeem van getuigenschappen te werken. Studenten moeten dan niet meer systematisch beoordeeld worden op basis van een globale uitslag voor een groep van examens, maar veeleer per vak of vakonderdeel. Eens geslaagd op een examen, altijd geslaagd.

Een vrijstellingensysteem wordt overbodig, daar vrijstellingen regel worden, in plaats van uitzondering op een andere regel. Begrippen als 'tweede zitting' en 'bisjaar' zijn tot verdwijnen gedoemd. Zoveel zegt het voorstel wel niet letterlijk, maar wel wordt dit alles mogelijk gemaakt. Het wetsontwerp creëert een reglementaire leemte. Wat daarvan de bedoeling is, wordt in de toelichting van het ontwerp eerder vaag gehouden.

Stress-piek

Stel dat spreiding inderdaad het voornaamste effect zou zijn van de invoering van een kredietpuntensysteem zoals Coens-Tromont het definiëren. Voor vele studenten is spreiding van de examens synoniem aan een verlichting van de opleiding. De stress-piek op het einde van het jaar wanneer men op korte tijd alle examens moet

afleggen schrikt velen af.

Voor mensen die zelf geen goede studieplanning kunnen opstellen zou het daarop misschien goed zijn als door spreiding van de examens gedwongen zouden worden om ook het studiewerk meer over het jaar te verdelen. Voor anderen zou spreiding kunnen betekenen dat ze een examen kunnen gaan afleggen, onmiddellijk nadat ze de cursus grondig hebben doorgenomen en ingestudeerd onder het jaar, en niet een paar maand later, wanneer ze alles slechts konden herhalen op één of twee dagen tijd.

Spreiding zou wellicht inderdaad een verlichting van het jaar betekenen, op voorwaarde dat de eisen die aan de studenten voor een vak gesteld worden duidelijk omschreven zouden zijn. Het is echter weinig bekend welke normen doctoren hanteren bij het afnemen van een examen, maar het lijkt er alleszins niet op dat die normen scherp omlijnd zijn. Eerder ziet het er naar uit dat een examinator zijn normen afstemt op de groep studenten die hij voor zich krijgt.

Details

Het valt te verwachten dat wanneer alle studenten naar een examen zouden gaan met een zeer gedetailleerd kennis van de stof, omdat het vak waarop ze weken hebben kunnen studeren zeer vers in het geheugen ligt, ze daarom nog niet meer zullen kunnen krijgen. De kans is groot dat na verloop van tijd een meer gedetailleerd kennis van de stof van hen gewoon verwacht wordt. Het zou zelfs best kunnen dat op langere termijn doctoren nog meer details zouden toevoegen aan hun vak, omdat studenten ze toch blijven te kunnen verwerken. Het is immers de regel aan onze universiteit dat syllabi doorgaans dikker worden, i.p.v. dunner.

Nog andere risico's dienen zich aan met spreiding wanneer men zelf de datum van zijn examens zou moeten bepalen, en deze risico's gelden speciaal voor mensen die slecht hun studie kunnen plannen. Men zou in dit systeem vakken kunnen blijven uitstellen, ofwel omdat men vindt dat men de stof toch nog niet perfect beheerst, ofwel omdat men aan studenten gewoonweg niet toekomt. Mensen met te weinig zelfvertrouwen, of die te hoge eisen aan zichzelf stellen zouden met dit soort van vrijheid uiteindelijk waarschijnlijk nog veel meer onder stress komen te staan.

Studiedruk

Het huidige examensysteem heeft met andere woorden nog zijn voordelen. Het zet een natuurlijke rem op de hoeveelheid tijd die men moet verwerken. Men kan van een student verwachten dat hij na drie weken een lijst van duizend items in volgorde kan opsommen. Maar men kan niet van hem verwachten dat hij tien dagen na elkaar elke dag zo één lijst feilloos voortbrengt. Het gekke van het wetsontwerp van Coens-Tromont is dat het iets invoert wat een kredietpuntensysteem genoemd wordt, maar dat er nergens in het wetsontwerp sprake is van datgene waarvoor een kredietpuntensysteem oorspronkelijk bedoeld was: het onder controle brengen van het gewicht van een programma. De betekenis van de term is verschoven. Wat de studiedruk betreft, deze zou door het afschaffen van de examenperiodes wellicht verhoogen, des te meer daar er geen systeem is ingebouwd om dit te meten. In zijn oorspronkelijke betekenis was het kredietpuntensysteem tot een systeem.

Soepele overgangen

De bedoeling die Coens en Tromont met hun wetsontwerp zeker ook hadden, is de overgang tussen verschillende typen van hoger onderwijs te vergemakkelijken. Door elk examen waarvoor men slaagt met een apart getuigenschap te belonen, wordt het mogelijk vrijstellingen mee over te dragen naar andere opleidingstypes.

Zo geldt een goed examenresultaat in Germaanse Filologie eventueel later ook nog in Rechten, of ook nog in het Regentaat. Als men na één of meerdere jaren aan de universiteit niet zou slagen, en men wil een andere studie aanvragen, dan zou men die gedeeltes

van de stof waarvoor men toch geslaagd was, elders niet meer opnieuw moeten afleggen. Men moet dus niet weer van nul beginnen.

Omgekeerd zouden mensen die eerst een opleiding aan het HOBV (Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit) hebben gevolgd, ook vrijgesteld kunnen worden van vak(onderdelen) wanneer ze nog een universitaire opleiding willen beginnen. Men kan eigenlijk moeilijk tegen een versoepeling van de overgangsmodaliteiten tussen verschillende vormen van onderwijs zijn. Om deze te verwezenlijken moet men echter niet direkt aan het examenstelsel zelf gaan sleutelen. Men mag overigens ook niet blind zijn voor mogelijk 'misbruik'.

Oriëntatiestemester

In 1976 publiceerde de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid een rapport waarin de krachtlijnen voor een nationaal beleid ten aanzien van de universiteiten worden aangegeven. Het rapport verstrekt advies dat een onderwijsminister zeker niet naast zich zal neerleggen. Ook in deze publicatie wordt een systeem met 'credits' aanbevolen om zo de overgang tussen universiteit en HOBV te vergemakkelijken. Maar dit rapport gaat nog verder in zijn aanbevelingen.

De Raad vond in 1976 al dat de slagingspercentages aan de universiteit bedroevend laag waren — intussen zijn deze nog verder gedaald — en hij vond dat te veel studenten na één of meerdere jaren universiteit deze onderverrichter zake moeten verlaten. Als één van de prioriteiten stelde de Raad dan ook dat het studierendement van de universiteiten moest worden opgedreven. De Raad stelde daarom voor om aan het begin van de

De Odyssee van Houwen

KLIO — Wie Odyssee zegt, denkt eigenlijk aan Homerus, het monumentale epos uit Griekenland van de achtste eeuw voor Kristus. Zo monumentaal dat er sindsdien honderden vertalingen van gemaakt zijn, ook in het Nederlands. Zo is er de vertaling van Bertus Aafjes. Maar wie Odyssee zegt, denkt niet meteen aan toneel of teater. Toch zijn er ook teaterversies. Zo is er de teaterbewerking van Paul Houwen, precies gebaseerd op die vertelling van Aafjes.

De Odyssee is het verhaal van Odysseus' rondzwerfingen over de Egeïsche Zee na de val van Troje, die Homerus in zijn Illias bezong. Hij maakte tal van avonturen mee en ontmoette allerlei wezens en personen. Homerus beschreef dit in een epos van 12.000 verzen, soms wel eens de eerste sprookjesverhalen genoemd en besteedde veel aandacht aan de figuur van de vrouw: zo is er de nimf Kalypso, de prinses Nausikaa, de tovenares Kirke en Odysseus' eigen vrouw Penelope, die haar man tijdens zijn tien jaar lange afwezigheid trouw bleef.

De Vlaamse voordrachtkunstenaar Paul Houwen, die reeds zeer goede kritieken heeft gehaald, bewerkte Aafjes' vertaling voor een anderhalf uur durend programma, gebracht in een monoloog en gezet in een eenvoudige decor, omlijst met licht- en klank-effecten. Hij beeldt zowel Odysseus uit als andere personages KLIO klassieke filologie en oude geschiedenis) brengt Houwen voor u naar Leuven. U kan hem bezig zien en horen op Valentijntjesdag, donderdag 14 februari om 20.00 u in de Grote Aula van het Maria-Theresiakollege.

Plaatsen voor KLIO-leden, in voorverkoop en voor groepen met meer dan 20 personen 100 fr. Kaarten op de avond zelf aan de zaal kosten 120 fr. Kaarten in voorverkoop kan men krijgen op het KLIO-kot, Groot Begijnhof 31, 3000 Leuven, tel. 016/23.55.65 of in koffie De Bierka, hoek Naamsestraat-Parkstraat. En omdat het geheel zo'n twee uur duurt, heb je op die avond nog ruim de tijd om naar een TD te trekken. Daar hoef je het dus al niet te laten! (BB)

universitaire opleidingen een oriëntatiestemester in te voeren, na dewelke een student examens moet afleggen. Op basis van deze examens zou dan worden uitgemaakt of een student geschikt is voor een universitaire opleiding of niet. Wie niet geschikt is, zou dan tijdig afgevoerd kunnen worden naar een andere opleiding.

Dit lijkt op het eerste gezicht een vrij evenwichtig systeem, maar schillen er geen adders onder het gras? Stel dat men in geseekende een oriëntatiestemester invoert. Na vier of vijf maanden aan de universiteit gaat men dan na of een beginnend student voor een doktersopleiding geschikt is. Indien niet, dan kan hij nog tijdig overschakelen naar verpleegkunde, of naar de paramedische sektor buiten de universiteit.

De vraag is echter of studenten voor het feit dat ze sneller van studie zullen kunnen veranderen, zonder een jaar te verliezen, niet een prijs zullen moeten betalen, namelijk dat ze gemakkelijker gebuisd zullen worden. Om ons bij voorbeeld te houden, is het niet juist in geseekende dat men klaagt over te veel afgestudeerde dokters? Het gevaar aan het voordeel van de Raad voor Wetenschapsbeleid schuilt erin dat het mogelijk wordt om selectie en overgangsmogelijkheden direkt aan elkaar te koppelen: men kan actief studenten afvoeren.

Rechtvaardigheid

Er kan discussie bestaan over de voor- en nadelen van spreiding van de examens, en ook over de voor- en nadelen van zoiets als een oriëntatiestemester. Eén ding mag men echter vooropstellen, en dat is de rechtvaardigheid van een maatregel. Het is enkel rechtvaardig dat men dokters selekteert op basis van hun capaciteit, niet op basis van het aantal dat men kan toelaten op de arbeidsmarkt zonder dat nieuwkomelingen een bedreiging vormen voor de privileges van een gevestigde groep.

Is het ook niet gerechtvaardigd dat men van een student verwacht dat hij slechts een zekere hoeveelheid van zijn tijd in zijn studies pompt, maar daarnaast voldoende tijd overhoudt om aan zichzelf en zijn omgeving te denken, en om de stof af te toeven te laten bezinken, of te herbejken vanuit zijn eigen interesse? Er is geen wettenschappelijke discipline waarvan men tijdens zijn leven alles kan te weten komen. Een opleiding bevat dus altijd een selectie.

De invoering van een kredietpuntensysteem zal men aan rechtvaardigheidseisen moeten toetsen. Dit houdt niet alleen in: de rechtvaardigheid van datgene waarvoor het bedoeld is, maar ook van datgene waartoe het gebruikt kan worden, of kan toe leiden. Als verdere stijging van studiedruk een mogelijk gevolg is van het invoeren van een kredietpuntensysteem zoals het in de wet Coens-Tromont beschreven is, dan moet men het ofwel niet invoeren, ofwel iets voorzien dat effectieve die stijging tegengaat. Dit tenzij men vindt dat studenten zich maar met één enkel ding moeten bezighouden: studeren.

Wouter Colson

Heb je zoekertjes, agenda-nieuws, berichtjes, seintjes of mededelingen die je graag in Veto gepubliceerd zou zien, kom dan eens langs op 's Meiersstraat 5 (tussen Munstraat en Hogeschoolplein). Medewerkers zijn ook altijd welkom.

Vastenwerking UP

Zoals ieder jaar, organiseert de Universitaire Parochie ook dit jaar een vastenproject. Voor Letteren en Wijsbegeerte werkt dit concreet rond Mali. Vorig jaar gingen een aantal geseekende studenten in het Salehgebied daar wat praktijkervaring opdoen. Het kleine project dat ze daar hebben lopen omvat een dispensarium met enkele bedden, kleinschalig dus. De UP wil dat steunen door vooreerst een aantal professoren te vragen hun lessen op te schorten om een student, die in Mali was aan het woord te laten, gekoppeld aan een geldinzamelingsactie.

Wil je meehelpen? Neem dan contact op met de Universitaire Parochie, Jan Stasstraat 2 (Jos Van Pelt). (BB)

Naar aanleiding van haar komende aktiedriedaagse en om nadien Veto een beetje op te fleuren, organiseert ASR een AFFICHE-EN KARTENVEESTRIJD. Maar met zoiets als hierboven moet u natuurlijk niet afkomen. Nee, daarvoor moeten uw tekeningen in de eerste plaats grappig zijn en bovendien iets te maken hebben met de demokratisering van het onderwijs aan de unief. Een onafhankelijke jury zal uw ontwerpen, kartons en affiches, op hun humororiginaliteit beoordelen. Maar omdat zij tegevoegen niet onfeilbaar te zijn is het publiek zelf de jury. En dat publiek bent u als u op 13 maart aanstaande onze opendeurdag in de 's Meiersstraat 5 komt bezoeken. Wij wachten uw inzendingen in tot en met 8 maart, op reeds vermeld adres. De vier best bevonden inzendingen winnen een ACCO-boekenbon van 500 fr. of een kaart voor een Stuc-productie naar keuze.

Week of geen week Germania Feestweer

Dit jaar organiseert Germania voor de vierde opeenvolgende keer een feestweek. De bedoeling is zoveel mogelijk germanisten op de been te krijgen en er nog eens goed tegenaan te gaan voordat iedereen aan het blokken slaat. Het programma van deze week is tamelijk gevarieerd, zodat iedereen die aan zijn trekken wil komen er ook aan zal komen: van sport over film, tonnel naar een TD en een galabal, met zelfs een heuse schattenjacht. U voelt het al: de Germanen zitten niet stil, al zeggen we het zelf.

Zondagavond 10 februari is het zover. De arriverende Germanen worden er aan het station attent op gemaakt dat er iets gaat gebeuren de komende week. Hoe dat gebeurt komt U zelf maar bekijken aldaar. In de volksmond noemen wij het: animatie aan de statie. Daarna met zijn allen naar de fakbar L & W om er te genieten van een aantal optredens. Er zijn namelijk een aantal mensen die per se hun ding willen komen doen op het podium. Pittig detail: de Evergreens, die voor Germania op het interkultureel songfestival de prijs voor de beste vertolking van het opgelegd nummer wegkaapten zullen er ook zijn. Dit alles kan wel een stukje van de nacht vergen (U mag het wat ons betreft ook de nacht van Germania noemen), maar de volgende dag kunnen wij dan ook uitslapen.

Jack de crack

Om 14.00h wordt iedereen weer verwacht op het 8ste van L & W om er tot 22.00 h een aantal films te komen bekijken. En dan is het nog maar maandag. Wij gaan voor U het rijtje af: Tarzoon, shame of the jungle; One flew over the cuckoo's nest; The shining and last but not least funny: Monty Python live at the Hollywood Bowl. Nicholson op zijn best omringd door een flinke portie sublieme humor. Het bestuur staat niet in voor gebeurlijke ongevallen, als U dat maar begrijpt.

De maandagavond staat in het teken van panem et circenses. En hiervoor moet U weerom afzakken naar de fakbar. Om daar te Risken, Scrabblen, Spelindyarden (beestig populair spel binnen het presidium van Germania), te kaarten en wat zult U misschien nog allemaal vinden om te doen. En dat alles vergezeld van een glaasje wijn met daarbij dan weer stokbrood en een portie kaas. Spelenderwijs weer de nacht in. En Pontus maar tappen.

Devloogelpik

Dinsdag vanaf 14.00 h (wij respecteren de langslapers, zoals U ziet) is het sporten geplazen. In de praatkamer van de fakbar nemen de beste vogelpickers, namelijk die die die de preselecties hebben overleefd, het tornooisgewijs tegen mekaar op. Voor de winnaar is er een dartboard inclusief pijltjes voorzien. Ondertussen is er in de fakbar zelf een schaaktornooi aan de gang. Of dacht U misschien dat Germanisten niet goed genoeg konden denken voor zo'n denksport? Dat had je gedacht.

Nog steeds ondertussen is er in en rond L & W een hindernissenloop aan de gang, als dynamische tegenhanger van de twee bovenvermelde sporten. De dinsdagavond mogen wij naar het Lido (vergeef mij deze vlag van melancholie, Broadway), want daar is dan een TD aan het op gang komen die waarschijnlijk aan het spetterende zal grenzen. Het kind heeft ook een naam gekregen: "De meesterfeesters". Zoals U ziet staat werkelijk alles in het teken van het feest.

Woensdag 13 februari dan. In de namiddag zullen er op L & W een aantal grapkousen rondbarjeren om het gebouw met zijn inzittenden te animeren. Verschrikking en terreur, komt dat zien. U kan er gewoon niet naast kijken.

Voor de dorstige zielen is de fakbar steeds binnen handbereik. Wij bedanken trouwens nogmaals Historia, Romania en Eoos die ons gedurende de hele week het monopolie in de fak hebben gelaten.

Germania's zoethoudertje in lange dagen

Een paar illustere breinen zijn dit jaar op het idee gekomen om een schattenjacht in elkaar te steken. Dat is dan ook gebeurd. U hebt ongetwijfeld de verschillende hints gehoord, deze week telkens om 19.40 h op Scorpion. Aan de slag dan maar, and may the best (wo)man find the treasure. Verder laten wij hier uiteraard niets over los. Alleen dit nog: de schat heeft een waarde van 1500 fr.

Woensdagavond om 20.00 h wordt er gekwist in L & W 00.24. Er zullen vijf ploegen zijn, telkens bestaande uit twee personen. Met name twee mensen uit ieder jaar en waarschijnlijk twee heuse profen. Dat laatste in acht genomen zullen de vragen niet al te onnoozichtig zijn. Leven en laten leven, nietwaar. De winnaars slepen een boekenbon ter waarde van 500 fr in de wacht.

Vanavond moeten wij iets vroeger dan normaal gaan slapen (zeg maar rond 04.00 h) om de volgende dag vroeg op te zijn. Onmiddellijk naar het

8ste op L & W om er het koffiekoekjes-koncert bij te wonen. Er zullen een aantal virtuoze profen en studenten de hand slaan aan de vleugel, viool ofte iets dergelijks. Muziek dus, en dat allemaal gratis en voor niks. De Germanen zijn waarachtig gek. Na het middagmaal, of ontbijt voor sommigen trekken wij alweer naar de Fak om daar lekker cultureel bezig te zijn met naar klassieke muziek te luisteren. Er zullen ook foto's genomen worden van het praesidium in de meest onmogelijke posities. Veng, get ready.

VAC of FAK

Donderdagavond grijpt er in de VAC een galabal plaats in het teken van ons 55-jarig bestaan. Tegelijkertijd hebben wij voor de fijnproevers een bodega ingericht in U raadt het al: de FAK. Geen lindethee dus die avond maar

cocktails van de bovenste plank. En op het bal geen Frankie goes to Hollywood, maar een flinke brok klassieke dansen. En weermom heeft het kind een naam: "De schone en het feest." Voor de culturelen is er dezelfde avond in 't Stuc een voorstelling van kabaretgroep "Luxe Bene". Be there at eight.

Vrijdagmorgen rond 11.00 u sluiten wij met een brok in de keel onze feestweek af met een brunch op Sora.

U merkt het wel

Zeg dus niet dat wij U niet verwittigt hebben. Onze affiches zijn ondertussen druk aan het verspreid worden en onze badges prijken op de edele borst van iedere germanist en ondergetekende is nu toch wel ietwat te chauvinistisch, maar in het kader van een spatie gezond entoesiasme vergeeft U hem dat wel, en entoesiast zijn we allemaal hier bij Germania. Wij hopen het orgelpunt van het jaar wat amusement betreft met brio te kunnen inzetten.

Lo, is this a party which I see before me? And doth it take a whole week?

Joël De Ceulaer

Demokratizering komt van 't Grieks Interview met de voorzitter van Sociale Raad (2)

De wiltoefboeren bijvoorbeeld hebben dat ook, maar als studenten hebben wij zo onze eigen belangen te verdedigen. Tegen academische en nationale overheden die anders maar al te gauw op onze kap zouden zitten. Het is in een notepad de reden die Marcel Lauwers opgeeft voor zijn engagement in Sociale Raad. Maar het is geen blind engagement. Zelf ziet Marcel goed in dat niet alle studenten zich in dezelfde mate in de ASR herkennen.

Vorige week situeerde hij het probleem op drie niveaus. Op het nivo van de student heb je te toenemende studiedruk die in 't belang van een totale vorming dringend moet teruggeschreefd worden. Dan zijn er de kringen, de basis van de ASR, die die rol echter niet naar behoren vervullen. Dat zouden ze wel kunnen door bijvoorbeeld niet langer één afgevaardigde voor deze of gene raad te kiezen, maar werkgroepen te installeren, waardoor efficiëntie en continuïteit verzekerd worden. Het derde nivo is dat de ASR of beter zijn deklaren. Daarmee is formeel gezien niets aan de hand: de ASR is democratischer dan onze Belgische democratie. Maar dat neemt niet weg dat de ASR zich als organisatie wat meer moet profileren, zoals met de aktiedriedaagse die ze momenteel aan 't opzetten is. En over de vrijgestelden: die zijn door hun dossierkennis en ervaring onontbeerlijk voor een degelijke inhoudelijke werking. In het medebeheer bijvoorbeeld helpen ze de steeds wisselende studenten een serieus tegengewicht te vormen voor de profen die daar jaren na elkaar zitten. Overigens moeten de vrijgestelden niet denken Marcel te kunnen "manipuleren", daarvoor houdt hij zich te goed met de zaken bezig. Er is trouwens geen reden waarom vrijgestelden die hun boekje te buiten gaan niet zouden gesanktionneerd worden.

Veto: Wat je nu doet is de KrUL elke kritiek op de ASR-structuur ontnemen. Hoe verklaar je dan een fenomeen als KrUL? Wat zijn volgens jou haar ware motieven?

Marcel: De KrUL zegt eigenlijk dat de studenten zich meer moeten kunnen ontspannen. En beter dan dat binnen de ASR het geval is dus. Vooreerst wil ik stellen dat ontspanning heel belangrijk is voor studenten en dat de KrUL dus eigenlijk niet slecht is. Maar als de ontspanning in de ASR te weinig aan bod komt, dan kan dat onmogelijk een kritiek zijn op Sociale Raad en

Kringraad. In de ASR zijn het immers de kringen en Kultuurraad en Sportraad die voor ontspanning instaan.

"Eigenaardig genoeg evenwel zijn Kultuurraad en Sportraad steeds buiten schot gebleven. Wat ik wel begrijp is dat men met een aantal kringen gaat samenwerken om bijvoorbeeld een autorail op te zetten. KLIO met zijn twee auto's bijvoorbeeld kan dat onmogelijk alleen doen."

Veto: Nochtans heeft de KrUL het enkel op Sociale Raad en Kringraad begrepen. Hiermee trefst ze eigenlijk de verkeerde raden?

Marcel: "In haar drang naar meer ontspanning, die dus in se goed is, heeft de KrUL het kind met het badwater weggegooid. Ze koppelt er namelijk onmiddellijk een vermindering van de werking rond de demokratizering van het onderwijs aan vast. En dat is fout. Want zeg nu zelf, wat is 't belangrijkste voor studenten die nu zijn en zullen wezen: dat ze zich goed amuseren, of dat ze hun dagelijks brood hebben, degelijk kunnen wonen, en niet te veel te lijden hebben onder slechte examenreglementen en zware studiedruk? Dat eerste is ook belangrijk, bijvoorbeeld om de stress van de studiedruk af te reageren. Maar het lost niets op. Dat doe je maar door aan de studiedruk zelf iets te gaan doen. In essentie gaat het om de keuze tussen een fin de siècle-mentaliteit van après nous le déluge en een positieve, toekomstgerichte houding die er op uit is de studenten die na ons komen, en hopelijk zijn het er meer, het beter te laten hebben dan wij."

Veto: De KrUL: een partijpolitiek manoeuvre?

Marcel: "Dat zit er bij. Bijvoorbeeld Kristof Dekoninck (presés van Ekonomjka — PD), de enige die zich daar met de demokratizering bezig houdt, wordt door bepaalde krachten misbruikt."

Veto: Er wordt wel eens beweerd dat er voor demokratizering van het onderwijs geen plaats meer is wegens krisis. Studiebeurzen, een sociale sektor kosten geld, en dat zou nu beter naar de ondernemingen gaan die voor een

De Derde Wereld ... en wij?

Overal staan ze, nu eens met plantjes of kerstkaartjes gewapens, dan weer met blokes of stiften.

In november was er het 11.11.11-oliefest, en pas waren de eindejaarsfeesten achter de rug of de verlaten postborden ingemodern door verse Vredeseilanden- en Damiaanversterkingen. Allen ook met één duidelijk motief: 'iets' te doen voor de Derde Wereld.

Daarnaast zijn de voortdurend terugkerende nieuwsberichten, de ontelbare brochures van al even veel komitees of organisaties, de af en toe opflakkerende algemene morele verantwoordiging. Met als keuzede scepticisme of rondouit cynisme: "Laat ons eerst maar de krisis in eigen land oplossen, daarna zien we wel". Het probleem van de Derde Wereld, wat vangen wij ermee aan?

Het is een illusie een pasklaar antwoord op deze vraag te verwachten. Maar wellicht is het al een goeie start als je weet welke de vragen zijn. Waar, bijvoorbeeld, liggen de fundamentele problemen? Of: in hoever maken wijzelf niet het probleem van de Derde Wereld? En concreet?

Rond deze vragen richt de Universitaire Parochie een vrijdagavond en een zaterdag in. Als aanzet tot de vasten wordt deze ene vraag centraal gesteld: "Waarom zich engageren voor de Derde Wereld en hoe?" Het zal dus minder gaan over de ontwikkeling, dan wel over onze ontwikkelingsamenwerking. Onze mentaliteit dus, onze visie op de wereldproblematiek, onze aktie voor de Derde Wereld. Als inleider wordt een beroep gedaan op Mark Van Dommele, voltdijs medewerker op het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingsamenwerking. De konfrontatie wordt aangegaan met enkele vormen van engagement voor de Derde Wereld waar studenten mee te maken hebben: ontwikkelingsbelasting in de fakulteit, '11.11.11'-aktie, vertrekken naar de Derde Wereld, solidariteitskomitee, Vredeseilanden...

Wie geïnteresseerd is in de problematiek van de Derde Wereld kan zich inschrijven op het sekretariaat van de Universitaire Parochie, J. Stasstraat 2. Er wordt op vrijdagavond 15 februari om 19.00 u met een avondmaal begonnen en het geheel wordt afgesloten op zaterdagmiddag, 16 februari, om 17.00 u. Dit alles op hetzelfde adres.

heropleving van de ekonomie kunnen zorgen.

Marcel: "Wel, vooreerst is er natuurlijk het recht op onderwijs, dat mijns inziens zo fundamenteel is dat er ook in kristijd niet kan aan getornd worden. Bovendien kan men nooit tot een echte democratie komen wanneer de kennis, zoals nu het geval is, gekoncentreerd blijft bij weinigen."

"Maar ook ekonomisch loopt die redenering mank. Er is namelijk geld genoeg, het zit alleen slecht verdeeld. Als ik mocht kiezen tussen onderwijs en wapens dan koos ik voor onderwijs. Er is verder ook de fiscale fraude."

"Met de zogenaamde academische werkloosheid is het net zo. Er zijn zoveelzeggend akademici te veel, maar met een algemene werktijdverkortung zijn er te weinig."

"Het is zelfs zo dat een demokratizering van het onderwijs ons uit de krisis kan helpen. De enige grondstof die we hier immers hebben, naast steenkool, zijn precies onze (grijze) hersencellen."

Veto: Haal je uit je studies inspiratie voor je werk op Sociale Raad? Hebben de Oude Grieken en Romeinen ons iets te leren?

Marcel: "Da's zeker dat! Die Griekse slaven bijvoorbeeld zijn vergelijkbaar met onze robotten. En in 't Oude Rome en Ptolemaïsch Egypte had je gratis graanbedelingen voor iedereen, te vergelijken met onze Alma, maar dan veel beter."

Veto: Maar 't Oude Rome en Egypte zijn uiteindelijk toch tenonder gegaan?

Marcel: "Ja, maar bij de Romeinen lag dat — volgens een weliswaar niet aanvaarde theorie — aan de loodvergiftiging ten gevolge van de loden waterleidingen. En bij 't Ptolemaïsch Egypte lag dat aan de Romeinen die kwamen."

Pol Deltour

NSV tekent beroep aan FKK weer in de rats

Donderdag 24 januari jl. zat de tweede FKK-vergadering er op. Daarmee kwam er aan de jaarlijkse erkenningronde van de Financiële Controlekommissie een eind, na twee vrij woelige vergaderingen. Elk jaar wordt immers door het FKK advies uitgebracht over welke vrije verenigingen het komende kalenderjaar voor subsidies in aanmerking kunnen komen. Maar het is de ASR die in laatste instantie beslist over de erkenning van de vrije verenigingen. De enige vrije vereniging waarover het FKK negatief advies uitgebracht was de Nationalistische Studentenvereniging. Het NSV tekende intussen al beroep aan bij de ASR tegen de beslissing van het FKK.

De bedoeling waarmee het FKK werd opgericht was dat verenigingen die politiek vormende activiteiten organiseerden voor een studentenpubliek, daarvoor ook subsidies zouden kunnen ontvangen. Dit om een werking die de Leuvense studenten meer bij politiek-maatschappelijke vraagstukken betreft, te stimuleren.

Administratief is het FKK bij de ASR ondergebracht. Daarnaast berust bij deze organisatie ook de verantwoordelijkheid voor de erkenning. Het algemeen worden er geen vrije verenigingen bij het FKK geweigerd, tenzij om formele redenen, zoals het laatsttijdig binnenbrengen van een dossier of het niet kunnen aantonen van een autonome Leuvense studentenwerking. De laatste jaren werden echter ook wel enkele verenigingen geweigerd om inhoudelijke redenen. Zo werden de Protea-studenten en het NSV uit het FKK geweerd omwille van het propagandiseren van racisme. Bij het NSV speelde daarbij ook een rol dat zij in de ogen van vele vrije verenigingen, maar ook van een meerderheid van fakulteitskringen, een bedreiging vormden voor het politieke pluralisme dat men met betrekking tot het FKK juist moet huldigen.

Racisme en geweld

Het NSV liet zich door de mislukte poging van vorige jaren niet ontmoedigen en diende voor 1985 een hernieuwde aanvraag in. Naar eigen zeggen, niet zozeer omwille van de subsidies, want die zou het NSV liever afgeschafte zien, maar wel omdat lidmaatschap van het FKK ook een zekere politieke erkenning inhoudt: het NSV wenst tot het bredere politieke forum toegelaten te worden. Het NSV ontkende de beschuldigingen van racisme en fascisme, zoals ze ook de geweldplegingen die hen door FKK-

leden in de schoenen werden geschoven prompt loochenden. Toen enkele FKK-leden volhielden zelf getuige te zijn van de aangevoerde feiten, daalde het niveau van de discussie gauw tot een welles-nietes argumentatie. Het NSV wees er op dat ze nooit door een rechtbank waren veroordeeld.

Ook bij de behandeling van het MLB-dossier, was het geweld het voornaamste thema. Hier verschilden men vooral van opinie over de vraag welk soort geweld moreel totaal onaanvaardbaar is: iedereen trekt de grens anders. Het KVHV vindt dat het MLB "offensief" geweld gebruikt, en duidt het hen ten kwade dat ze het gebruik van dit soort geweld niet principieel zouden afkeuren. Het MLB verklaarde voor "revolutionair" geweld te zijn, nl. verzet tegen de onderdrukking. De woordvoerder van de Agalev-studenten verklaarde dat zijn vereniging principieel geweldloos is, maar hij was het er evenmin mee eens dat in onze maatschappij de staat zich het geweldloosheidsmonopolie toeëigende, en nam een begripjende houding aan jegens diegene die zich tegen dit "struktureel" geweld verzet (m.a.w. de fout van het straatgeweld ligt niet alleen bij de betogers).

Opportunisme

Laaide de discussie bij deze twee verenigingen het heftigst op, ook andere vrije verenigingen werden de duimschroeven aangelegd, eveneens vaak om inhoudelijke redenen. De Anti-Imperialistische Bond werd verweten een mantelorganisatie van het MLB te zijn, de verschillende Midden-Amerika-komitees (het Nicaragua-komitee, het Guatemala-komitee, het Leuvense El Salvador-komitee) wer-

den in de schoenen geschoven dat ze zich slechts zouden opsplitsen om meer stemmen te verkrijgen op het FKK, en ook de Socialistische Jonge Wacht kon bij sommigen de beugel niet door. De verschillende Midden-Amerika-komitees wezen er overigens op dat elk heel wat eigen activiteiten hadden, en dat hun ledenbestanden elkaar nauwelijks overlaptten. Opvallend dit jaar was de rol van het KVHV, dat voor de eerste keer ook inhoudelijke stemde. Zij bleven wel bij hun standpunt dat het FKK eigenlijk slechts nauw omschreven criteria zou mogen hanteren bij de erkenning. Ze stelden echter vast dat ook andere verenigingen rekening hielden met inhoudelijke, politieke motieven, en paste daarom dit jaar hun strategie aan die van de anderen aan. Zo stemde het KVHV o.m. tegen het MLB, het SJW en de Roze Drempel, enkel om inhoudelijke motieven. Wat betreft de Roze Drempel verklaarde de woordvoerder van het KVHV dat zijn vereniging de problemen rond homofilie kon begrijpen, maar dat ze daarom nog niet goedkeurden "dat er reclame voor werd gemaakt". Dat overigens, naast zeer inhoudelijke argumenten, ook wel opportunistische overwegingen binnen de FKK-diskussies een rol spelen, valt nauwelijks te ontkennen. Op zijn minst kan men bij de meeste dossiers wel voorspellen uit welke hoek de kritiek zal komen.

ASR

Nu het NSV beroep aangetekend heeft tegen het negatief advies van het FKK bij de ASR, moet binnen deze organisatie de discussie worden verdergezet. Het ziet er trouwens naar uit dat er niet alleen over het NSV, maar ook over het MLB voortgepraat zal worden, dit

op uitdrukkelijke wens van een meerderheid van kringen op Kringraad. Vermits echter de stuurgroep dat tot vorig jaar binnen de ASR het geijkte orgaan was om over de erkenning van de vrije verenigingen te beslissen, intussen is opgedoekt en vermis Kultuurraad en Sportraad vroeger reeds te kennen gaven liever niet meer met FKK-materies te worden belast, zullen enkel Kringraad en Sociale Raad in gezamenlijk overleg over de erkenning moeten beslissen.

Wat de KrUL betreft, deze zou naar het schijnt intern nog geen overeenstemming hebben kunnen bereiken omtrent het statuut van het FKK. Men stelde daarvoor om het FKK terug te brengen naar de Raad voor Studentenvoorzieningen, maar de tweede meerderheid die vereist is in de KrUL om een standpunt in te nemen, werd met betrekking hiermee nog niet bereikt.

Overigens zien ook Kringraad en Sociale Raad de discussie rond de erkenning van de vrije verenigingen met lede ogen tegemoet. Deze discussies slopen veel van de kostbare tijd en energie van deze raden op, terwijl de mogelijke beslissingen die de ASR kan nemen, steeds bepaalde groepen tegen de borst zal stuiten. De erkenningsdiskussies hebben met de kring- en onderwijsproblematiek, waarmee deze raden zich bij voorkeur bezighouden, weinig uitstaans, maar wel leiden ze de aandacht van het grote publiek af.

De ASR wordt dan ook vaak simplistisch binnen een links-rechts tegenstelling ondergebracht, terwijl aan de meer complexe materies waarmee de ASR zich vooral bezighoudt, geen aandacht meer besteed wordt. Vandaar dat binnen de ASR steeds luider stemmen opgaan om de eigen prioriteiten scherp te stellen en het FKK af te stoten. Men zou het FKK dan een autonoom statuut geven, of terug naar de Raad voor Studentenvoorzieningen brengen. Zeker dat laatste zou echter een gewisse dood betekenen voor het FKK.

Wouter Colson

Na Fazedief nu ook betonfanaat

L & W — Blijkbaar nemen bepaalde mensen het erg nauw met de regels voor het hangen van affiches in het gebouw van Letteren en Wijsbegeerte. Regelmatig stelt men immers vast dat op de zeszde verdieping alé affiches verwijderen, behalve die op de officiële plaatsen. Wie het doet of waarom het gebeurt, blijft voorlopig een raadsel, maar een vaststelling is wel dat de toch al zo prachtige estetik van het gebouw (dit is ironisch) erg geweldig op vooruitgaat. Het uniforme betongrijs primeert nu op de creativiteit van de student, op de veelkleurige inspiratie van afficheontwerpers, de idealisten, affiche-ophangers en de winst van plakbandproducten.

Verbolgen studenten wachten nog steeds op tekst en uitleg. Of heeft men angst dat het gewicht van de affiches het gebouw nog verder aantast, want zoals je je wellicht herinnert uit Veto nr.13 van voor de kerstvakantie stonden er hoognodig verbouwingen werken op het programma. Zoals iedere gebruiker van het gebouw ondertussen empirisch heeft kunnen vaststellen zijn die werken reeds gestart. Nog zo'n affaire waar vooral de studenten ingelicht werden enkel door het Veto-artikel en door geruchten. Als er dan die moedige Veto-reporter niet was geweest was die zelf tekst en uitleg ging halen, wist geen enkele student waar het om ging. Nu onderzocht reeds ieder er de ongemakken van: lawaai, overvolle liften (twee in plaats van vier in gebruik) en grote omwegen om van beneden in een andere vleugel te geraken. Blijkbaar weet niemand van deze werken wat meer, en toch ziet ieder er het nut absoluut niet van in. Is demokratisering van het onderwijs, in de zin van informatie-doorstroming dan toch een utopie? (BB)

Het beste uit de kringbladen

De komkommertijd komt er weer aan. Kom kom, zal de lezer zeggen, voor dat seizoen zijn we nog wat vroeg. Maar zie, bij het schrijven van dit artikelje vrienden de zonnestrallen in Vanzwanskes rug. Redelijkerwijs mag hij dus verkondigen dat de lente in de lucht hangt.

En lente betekent in Leuven automatisch zwoegen, zweten en zwichten. Zwichten voor de bergkurstussen. Vandaar de komkommertijd voor de kringblaadjes. Is dit niet logisch gereedeerd? Ja, dit is logisch gereedeerd.

Komkommers van de week zijn de Floreat, het Germaantje (vorige week

bespreken wij nog maar pas het vorige nummer, opgeduikeld bij onze grote kuis van de groententuin) en de Krimmax.

Floreat

Floreat nummer drie steekt weer in de meest opzichtige kleuren. Bij de landbouwingenieurs lijkt dit wel een traditie te zullen worden. Preses Frans waarschuwt de studenten in zijn "brieven aan het volk": het wordt tijd om de nodige fotokopies te gaan maken. Pagina 4 van het kringblaadje was blijkbaar alleen voor de boeroktters bestemd en bleef in ons eksemplaar dan ook maagdelijk blank. Zeker nog een gevolg van die sneeuwperielen.

Marc Heirman had ogenschijnlijk de Vanzwanskeskramp te pakken en schreef niet minder dan 7 pagina's vol

over Kringraad. Doorbijten, jongen, en tot de volgende Floreat. Doorbijten moet Vanzwanske zelf met de lichtblauw gestencilde pagina's. Wij hebben ons bureaulempje op maksimum sterke gezet en ontdekten hier en daar toch lettertjes. Wonderbare ontdekking toch, die bureaulempjes.

Walter presenteerde ons 2 pagina's Leuvense graffiti, nu hebben wij ook "twee borstjes zo blauw, één van de kanker en één van de kou". En gelachen dat we zullen. Voor de rest is deze Floreat rijkelijk vol met informatie. Maar hup, hup, naar het volgende kringblaadje, want we moeten onze trein nog halen. Anders wordt Vanzwanskes lief kwaad.

Germaantje

Bij aankomst verwijderden we de kaff van het Germaantje, zoals ons op de omslag gevraagd werd. Op die manier

had het blaadje nog weinig om het lijf. De geschiedenis van Germania sleurt zich doorheen de pagina's, Vanzwanske met weinig kennis achterlatend... Maar ja, ons inzicht zal wel weer te wensen overlaten. Met de grote seksistische pop-poll hebben we helemaal geen verstaansproblemen. Het doel van de enquête is na te gaan in hoeverre de mannen in Germania verschillen van de vrouwen. "Moeten meisjes op het examen een kof draggen?" En dan maar invullen met *Niets* zeker?

Boeiend is nog wel een interview met Luk De Smet van het BKT. BKT en niet BTC. Waarna wij dit Germaantje ter vulling overleveren aan een stelletje derde-arbeids-sirkwitters.

Krimmax

Krimmax nummer drie kondigt zich aan als een waanzinnig suksesnummer. De vertegenwoordigers van kringraad en sociale raad, Els Van Dale en Kris Stas, beklagen zich erover dat er weinig respons komt vanuit de studenten! Waaruit moet welke respons komen? Maar akkoord, activiteit moet er zijn, welke dan ook.

Ene Piet lijkt wel praktische oefeningen te verlangen bij de veertiendaagse rondrelatievorming en seksualiteit. Wel Piet, inzake relatievorming begin je met een venndiagram. Daarvoor kan je een malletje aanwenden. En de rest heeft Vanzwanske ook nog niet uitgetest. En over seksualiteit mag hij van onze vroede pater-overste hier niet reppen. Maar je kan ons op de Veto-redactie, al doende, komen bezichtigen op woensdagavond. Zucht, wat zijn wij laag gevallen.

Piet Verlinden (dezelfde piet?) en Eddy Libeer pleiten voor de oprichting van een derde studentenkoopel, ter vervanging van ASR en KrUL. En hierna houdt Vanzwanske het voor bekeken, pakt zijn biesjes en rent naar het fotokopieerstation. Want de grote levensproef staat hem te wachten en daarvoor moet hij nog iemands aantekeningen overnemen.

P.S. Deze Vanzwanske werd gesponsord door de Bond voor Grote en Nog Grotere Gezinnen, in samenwerking met de aktiegroep voor Relatieve Seksualiteit.

Vanzwanske

Fotowedstrijd

Als u zo over straat loopt deze dagen, of nachten, en u ziet zo plots iets studentikoos en origineels gebeuren, ruk dan uw schietklaar fototoestel uit uw okselholster en leg vast, dat feit! En u kan er nog wat mee winnen ook. Industria, de industriële ingenieurs, organiseren een fotowedstrijd onder de hoofding "Studentenleven in Leuven". Er zijn drie categorieën: zwart-wit, kleuren en dia's. En per categorie zijn er drie hoofdprijzen af te schieten, met een waarde van 5000 tot 3000 fr, en daarnaast nog een prijs van het publiek, een prijs van Groep T en hele reukens troostprijzen. Deze studente is onverwachts listig, door een drempel neergelegd. Zij had echter haar kamera bij zodat ze haar aanrander meteen kon gaan aangeven bij de... industriële ingenieurs. (foto Veto)

Sobрино: bevrijdingsteologie is het verstaan van Gods liefde

Vrijdag 1 februari gaf Jon Sobrino een persconferentie in de lokalen van Broederlijk Delen in Brussel. Basiel Maes (Broederlijk Delen) en prof. Georges De Schrijver (KUL) situeerden zijn eredoctoraat in de lijn van dat van mgr. Romero in 1980. Tevens wezen ze op de substantiële bijdrage die Sobrino zelf leverde bij de uitbouw van een theologie "desde abajo", van onderuit, van bij de armen.

Rustig en bezield zette Sobrino de essentie van zijn bevrijdingsteologie uiteen. Het uitgangspunt daarbij is de vraag naar de fundamentele waarheid van de geschiedenis, maar gesteld vanuit de verdrukten en de armen. De bevrijdingsteologie bekijkt de wereld van onder; wat heeft meer waarde, het aantal satellieten in een baan om de aarde, of het lot van het hongerende volk van Ethiopië? Deze wereld is een wereld van armoede en daarom van dood, stelde Sobrino. Toch leeft er bij de armen ook hoop. De bevrijdingsteologie wil vanuit die hoop oproepen tot een bekering tot de armen.

Armoede, negatie van Gods wil

Twee derden van de wereld leeft in armoede. Een econoomist en een socioloog kunnen statistieken maken van rijkdom en gebrek, voor een theoloog — en voor elke gelovige in feite — heeft het probleem van de armoede nog een diepere dimensie: God heeft de mens geschapen opdat hij ten volle deel zou hebben aan het leven. God is de God van het leven, zegt Sobrino, en elke arme die sterft is dan ook een negatie van Gods wil. Als kristenen hebben we de plicht mee te werken aan het heilsplan van God. Als Hij de God van het leven is, ligt zijn heerlijkheid in de arme die leeft.

Romero betaalde de waarheid van deze uitspraak met de hoogste prijs: zijn leven. Wanneer mensen de dood van de armoede willen uitbannen en op zoek gaan naar een leven en mens waardig, wanneer ze zich organiseren in basissamenlevingen en coöperaties worden ze gekonfronteerd met het radicaalste gezicht van die dood: een (vaak gruwelijke) moord.

Het is de dood die ook het Lam Gods stierf toen het gekruisigd werd. Deze moord helpt ons de zondige structuren te zien en de vraag te stellen, die slechts één antwoord toelaat.

Geloven wij in de God van het leven, en maken wij komaf met de armoede of klampen wij ons verder vast aan de doodse afgoden van doktrines als de idee van de Nationale Veiligheid en het kapitalisme van onze uitbuiters?

Zijn wij dwazen?

Toch kiemt op de mestvaalt van de armoede de roos van de hoop. Ze zeggen dat wij "locos" zijn, zei Sobrino, dwazen en idioten, want wij geloven in de redding die zal komen van iemand die op het kruis is gestorven. Maar ook Sint-Paulus maakte die opmerking al, en toch is die hoop gebleven. De basissamenlevingen kennen wel veel lijden, maar lijden is niet tegengesteld aan vreugde. Tegen vreugde staat droefheid, en bedroefd zijn de mensen zeker niet. Ook al verwacht je in de situatie van Latijns-Amerika nergens meer nog hoop aan te treffen, toch vind je die overvloedig.

En vanuit die hoop proberen ze aan bevrijding te werken. Met een grote creativiteit, op liturgisch en pastoraal, maar ook op politiek vlak. En met een grote liefde. Hier in Europa, stelde Sobrino, is vrijheid in de eerste plaats mijn vrijheid, d.w.z. mijn goesting. In Latijns-Amerika is vrijheid de creatieve ontplooiing van de liefde voor de medemens. We moeten ontmoedigd toegeven dat hij gelijk heeft, en noteren berouwvol verder.

Een omgekeerde evangelisatie

Dit hoopvol en bevrijdend leven en handelen van deze christelijke basissamenlevingen is voor ons "Blijde Boodschap", in hen is Jezus verborgen aanwezig. Sobrino citeerde dan Pater Kolvenbach, generaal-overste van de Jezuïeten: "Latijns-Amerika heeft de ogen geopend van alle Jezuïeten voor de evangelisatorische waarde van de armen." Het wordt tijd dat wij ons laten bekeren door die armen, in plaats van hen onze God-uit-de-boekjes voor te kauwen. Nagels met koppen.

Die evangelisatie van onderuit vergt risico's en dood — zie de moord op Romero —, maar is ongetwijfeld de moeite waard. De schrift wordt opnieuw gelezen met de ogen van de armen, waar wij hier, in Europa, heel de tijd analfabeten zijn geweest. Theologie maakt zich tot tolk van de liefde in de Blijde Boodschap. Bevrijdingsteologie, besluit Sobrino, is geen andere theologie; het is *intellectus amoris*: het verstaan van de liefde van God door ze in praktijk te brengen.

Klassenstrijd

Daarna kwamen de vragen. Of de optie voor de armen geen aanleiding gaf tot klassenstrijd en of die optie niet inging tegen de universele roeping van het kristendom (het heil voor alle mensen)?

Niets van, zegt Sobrino. Het heil is voor iedereen, maar God vraagt dan wel dat de rijken zich tot de armen bekeren. God heeft zich trouwens steeds gemanifesteerd aan de zijde van de armen. Kijk maar naar Egypte en het exodusverhaal, waar God koos voor de slaven, niet voor de farao's.

Over die klassenstrijd zei Sobrino nog dat het daarbij niet gaat om een ideologische term, maar om een feitelijke vaststelling. In Latijns-Amerika staan twee klassen — wie liever "groepen" hoort, verstaat het zo maar — tegenover elkaar. De Bevrijdings-

vivants piliers laissent parfois sortir des confuses paroles". Het is onmogelijk tot één aarde te komen. Het symbool is immers open en slechts interpreteerbaar in relatie tot andere open symbolen. Het doel van de kennis is dan een voortdurende her-beschrijving van een netwerk van symbolen. Een konfrontatie tussen God en de wereld is daardoor onvermijdelijk geworden. De wereld blijkt een verzameling te zijn van symbolen, die de interpreterende mens niet tot eenheid kan brengen. Alles is verdeeld en vol tegenstrijdigheden, ambigu en irrationeel. Dit noemt Eco de "Hermetische idee", naar de griekse god Hermes, symbool voor snelheid, list en vluchtigheid. Daar tegenover staat de Middeleeuwse God, rationeel en eenduidig, de identiteit van een verdeelde wereld.

Op het einde van de lezing haalt Eco uit naar de hedendaagse filosofen en tekstinterpretaties. Zij zijn schatplichtig aan de Hermetische idee. Voor hen kan elke tekst op verschillende tegenstrijdige maniere gelezen worden, de ambiguïteit van de symbolen staan hiervoor borg. Wat hij hen verwijst is het feit dat ze in hun tekstfetisjisme getuigen van een nieuwe theologie.

Waar in de Middeleeuwen achter elke interpretatie de idee van eenheid (God) stond, staat bij hen de idee van kontradictie centraal, en beiden worden met een mystieke verbijdingheid aanbeden. De fakulteiten van de Artes moeten volgens Eco eindelijk gaan bekennen dat ze de nieuwe fakulteiten van de theologie geworden zijn. De Middeleeuwen beschouwden de wereld als een eenduidige tekst, de hedendaagse filosofen nemen de tekst voor de wereld. Het is niet omdat een tekst over de wereld geen welbepaalde betekenis heeft, dat er geen uiteenlopende waarheid betreffende de wereld zou zijn. Of: hoe Eco de vraag stelt of een mystiek van de kontradictie wel waar is. Brengt hij echter hierdoor de mystiek van de eenheid niet langskan achterpoortje binnen? God mag het weten.

Bart Keunen

theologie kiest dan voor de armen, terwijl ze er tracht voor te zorgen dat de strijd niet ontaardt in klassenhaat.

Over Fernando Cardenal en het Vaticaan

Drie maand geleden werd Fernando Cardenal, minister van onderwijs in Nicaragua en jezuïet-priester, omwille van zijn politiek mandaat uit de orde der jezuïeten gezet. Volgens het kerke-lijk recht zijn zo'n mandaten in uitzonderingssituaties mogelijk, zegt Sobrino, maar het Vaticaan is niet opgezet met de Sandinistische revolutie. Cardenal heeft er sterk onder geleden, maar hij kent ook een grote innerlijke rust, omdat hij overtuigd is dat, wat hij nu doet, voor zijn volk voluit zijn roeping als priester én jezuïet uitdrukt.

Toch staan wij niet principieel tegen het Vaticaan: bevrijdingsteologie ver- trekt vanuit een positiviteit: de hoop van de armen. We moeten ervoor zorgen dat de liefde van God zich kan ontwikkelen, en de basissamenlevingen zijn daarbij het eerste referentiepunt. Vele bisschoppen hebben dat ondertussen al begrepen. En het Vaticaan? Ach, we zien wel... Een voorzichtig akkoord, ze zullen niet kunnen zeggen dat Sobrino een schismatieker is.

Een groot theoloog, Sobrino, en een groot mens. Het doet deugd om naar hem te luisteren, om als het ware je batterijen op te laden. En dat is soms wel nodig; straks is er weer Paus op televisie. Hou vol, Latijns Amerika!

Hans Van Cauwenberghé
Dominic Verhoeven

Eredokter, Jon Sobrino, tijdens de plechtigheid

In de trein

Veto interviewt Eco

(vervolg van p.1)

Veto: Geen cultuurchauvinisme?

Eco: "De Italiaanse cultuur was, alles van andere culturen. Boeken worden zeer snel vertaald. Frankrijk daarentegen loopt dikwijls jaren achterop. Duitsland lijkt in dat opzicht meer op Italië: aandacht voor de buitenwereld omdat je tweeduizend jaar lang daartoe verplicht werd."

Veto: Vreemde overheersing als een pluspunt dus?

Eco: "In zekere zin wel ja. Daardoor immers is de Italiaanse cultuur polyvalent, pluralistisch, leergierig en onafhankelijk geworden. Met als resultaat een overdeven verering voor wat van buitenaf komt, een soort nationaal masochisme. Toen enkele weken geleden de sneeuw een meter hoog lag in Milaan, kloege gans Italië: "Wij zijn de enige natie ter wereld die zo'n crisis niet aankan." Ik kreeg op dat moment telefoon uit New York. Daar waren de problemen nog erger, maar zonder gezeur. Italië als gecentraliseerde natie staat konstant op de rand van de crisis."

Twee Italië's

Veto: Hoe bedoelt u dat?

Eco: "Wel, terwijl het gecentraliseerde Italië voortdurend wankelt, wordt het land overeind gehouden door de autonome kracht van de regio's en de kleine steden. Italië kent twee structuren: de officiële en de autonoom-lokale. Economen spreken zelfs van een dubbele economie: een bovengrondse en een ondergrondse."

Veto: Een zwarte markt?

Eco: "Min of meer. Je hebt Pirelli, Fiat, al die grote firma's. En je hebt duizenden verspreide bedrijven, op de rand van de illegaliteit maar uitzonderlijk actief en welverand. Dat creëert een onzichtbare welvaart. Zelfs als een Fiat moest over kop gaan, dan nog blijven deze sektoren spring-levend."

Veto: En de culturele situatie is analoog?

Eco: "Inderdaad. Zelfs de kleinste steden hebben culturele manifestaties die de vergelijking met Parijs van New York doorstaan. Sommige kleine steden overtroeven centra als Milaan, Rome, Turijn, Napels. Je bent voortdurend verplicht interessante uitnodigingen af te slaan. In Frankrijk daarentegen gebeurt het ofwel in Parijs ofwel het gebeurt niet. Fellini kon bij ons rustig groot worden in Rimini, niet

in Rome."

Fleksibiliteit

Veto: En dat heeft allemaal historische oriëntatie?

Eco: "Natuurlijk. Zelfs het Romeinse Rijk was op het einde noch Romeins noch Rijk. Het leek eerder op New York vandaag: de grootste raciale smeltkroes van de menselijke geschiedenis. De onzekerheid van de eeuwen daarna gaf ons volk een enorme fleksibiliteit: Italianen kunnen emigreren en om het even waar leven."

Veto: Italianen gedragen zich ook altijd zelfverzekerder dan Noorderlingen.

Eco: "Dat heeft ook zijn nadelen. Het zelfvertrouwen is soms zo groot dat de organisatie uit het oog wordt verloren."

Veto: Een anarchistische trekje?

Eco: "Precies."

Koncentratie

Veto: Waar en wanneer schrijft u?

Eco: "U bedoelt: als ik geen interviews weggeef?"

Veto (lachend): Zoets ja.

Eco: "Tussendoor. Ik ben polychroom. U kent het antropologisch verschil tussen polychrone en monochrome culturen?"

Veto: Euh...

Eco: "In monochrome culturen kunnen de mensen maar één ding tegelijk doen. In polychrome kun je alles maar iets goed doen als je vanalles tegelijk doet. Mijn vrouw bijvoorbeeld is Duitse en als ze met iets bezig is, kan ik zelfs niet vragen hoe laat het is. Ik daarentegen maak verschillende teksten tegelijkertijd. De ene tekst bevrucht de andere."

Veto: Altijd bezig dus.

Eco: "Ik kan ook in onkomfortabele situaties werken. Op een vliegveld, in het toilet, in de auto. Mijn roman heb ik drie jaar lang kris kris voorbereid. Dan heb ik me veertien dagen in mijn landhuisje teruggetrokken voor de eindredactie. Sommige bladzijden schreef ik in een hotelkamer, sommige op de trein. Daar zijn er geen telefoons om mij af te leiden."

Veto: Alleen maar mensen die u willen interviewen.

Pulp

Eco: "Tijdens deze treinreis heb ik me ontspannen. Ik heb stripverhalen gelezen."

Veto: Snoopy?

Lezing van Eco

Op zoek naar God

Was het een grap of om te huilen? Iedereen de verbouwerende togati zich af te vragen na de lezing door prof. Umberto Eco over *Entre symbole et allégorie* tijdens de academische zitting naar aanleiding van de uitreiking der eredoctoraten. Voor velen, ik zeg niet allen, was het een grapje van Eco om zo onbegrijpelijk mogelijk zijn intrede te maken aan onze unif. Ik meen echter dat deze houding on-eerbiedig is en zelfs om te huilen.

Geluk voor hen (én voor u) zat Veto in de promotiezaal, om een veto te stellen tegen zoveel on-eerbiedig onbegrip.

Alle fans ten spijt (met "De Naam van de Roos" onder de oksel, opjacht naar een handtekening) praatte Eco over minder triviale onderwerpen dan literatuur. Of toch? Voeg zijn uitzetting geen ekstra dimensie toe aan de interpretaties producerende machine, die de "nvd" is. Eco plaatste de semiotiek van de middeleeuwen en van de Renaissance in het perspectief van een hedendaagse tekstinterpretatie. De hedendaagse filosofie is immers vaak een vrolijk anti-denken dat verheven teksten "dekonstrueert" en met een schaterlach een heidense begeerte erin opspoort. Is in "De Naam van de Roos" het boek over "de lach" niet de gevaarlijke en zedeloze belager van de Heile geschriften?

Oneindig

Volgens Eco kunnen we twee houdingen ten aanzien van (tekst)interpretaties onderscheiden. De eerste is de Middeleeuwse en de tweede, die vanaf de Renaissance op komt, wordt

onverklaarbaar ervan gescheiden door een "epistemologische breuk" (voor de leken: dit is een verwijzing naar de kennisanalyse van Foucault).

Vanaf de Renaissance (de moderne tijden) onderscheidt men een symbool van een allegorie. Een allegorie is een retorisch maaksel dat men, na nauwkeurige interpretatie, één betekenis kan toekennen. Een symbool daarentegen heeft een onbepaalde betekenis en een oneindig aantal interpretaties. In de Middeleeuwen zijn symbool en allegorie synoniem, zodat ook een symbool door een eënduidige betekenis kan vervangen worden.

Het wordt dus mogelijk om één waarheid achter de werkelijkheid te zoeken. De drie gebieden waar de middeleeuwen met interpretatieproblemen kampt zijn de natuur van God, de Heilige Schrift en de Wereld. Na een uitvoerige en overtuigende argumentatie besluit Eco dat de middeleeuwse exegete, theoloog en filosoof op deze domeinen regels toepast, die steeds de goddelijke aanwezigheid als gevolg hebben. Omdat de hele werkelijkheid symbolen zijn van Gods schepping, en omdat de bijbelse gebeurtenissen symbolen zijn van Gods openbaring (universeel allegorisme) is er een kode nodig om dat alles te decoderen. Achter deze symbolen schuilt dan die ene waarheid, God, waarvan een mystiek gevoel de aanwezigheid bevestigt. (Voor mij smaakt een togatus met blauwe boord met zijn kop tegen de achterleuning, kijkt vol schaamte rond zich, maar geen erg: vrijwel alle blikken staan op oneindig).

Hermetische idee

In de gesekulariseerde wereld van de Renaissance ontstaat een ander interpretatiemodel. Interpreteren is, om het met Baudelaire te zeggen, een exploreren van een "forêt symbolique ou les

Pierre-Gilles de Gennes: This is not the game of a physicist

Vrijdagavond 1 februari, 16.50 u. Er is een kleine discussie in het Veto-team over de openingsvraag van het interview met Pierre Gilles de Gennes, kersverse eredoktor van de KUL. "Beginnen we met de impact van zijn werk op de maatschappij, of vragen we eerst wat dat nu voor hem betekent, zo'n eredoktoraat?" Het laatste voorstel wint het.

Vrijdagavond 1 februari 17.05 u. De gebruikelijke beleidsformules zijn uitgewisseld, de Gennes steekt niet voor de laatste maal een dun sigaarje op en zegt: "Ah, you are the students. You probably want to talk about the relation between science and society?" We kunnen niets anders dan dit beamen.

Veto: U heeft trouwens tijdens uw lezing over een bepaald moment gezegd: "Dit is niet zomaar een spelletje van een natuurkundige".

P.G. de Gennes: "Als wetenschapper beschik je tegenwoordig over een schat aan intellectuele en experimentele werktuigen. De verleiding is dus enorm groot om alleen nog wetenschap te bedrijven omwille van de

uitdaging die deze werktuigen vormen. Voorbeelden hiervan vind je in alle domeinen: er is een plotselinge vooruitgang geweest, een explosie van kennis en dan ontstaat na verloop van tijd een "klubje". Eerst een amateursklub, en dan als maar professioneler. Op de lange duur heb je een groep mensen die alleen nog voor elkaar werken, en wiens vooruitgang alleen nog interessant is voor andere leden van het klubje. De analogie met een kaart- of schaakklub is niet ver weg."

"Dat wil niet zeggen dat ik tegen zeer gesofisticeerd onderzoek zou zijn, integendeel, maar er moet iets afstralen van fundamenteel onderzoek. Er moeten nieuwe concepten ontstaan die ook in andere domeinen bruikbaar zijn. Wetenschappelijk onderzoek in het algemeen en fysika in het bijzonder moeten ofwel nuttig, ofwel fundamenteel zijn."

Verantwoordelijkheid

Veto: Maar als je kiest voor de nuttige kant van het onderzoek, dan neem je daarmee automatisch een grote verantwoordelijkheid op je. In uw lezing sprak u over insecticides, maar u had even goed kunnen praten over "Agent Orange" (het ontbladeringsmiddel dat de VS in Vietnam gebruikten nvd).

P.G. de Gennes: "Er zijn veel facetten aan dat probleem... Maar we moeten zeker vermijden te denken dat wetenschappers omwille van hun kennis beter geschikt zouden zijn om uitspraken te doen over sociale of politieke vraagstukken. Om het over die insecticides te hebben. Het is niet omdat je de organische scheikunde tot in het kleinste detail beheerst dat je kan beslissen wat goed is voor de maatschappij: om insecticides te hebben die mogelijk gevaarlijk zijn, om géén insecticides te hebben, wat waarschijnlijk tot hongersnood zou leiden, om er een speciale research-politiek op na te houden... In dit soort beslissingen over de aanwending van zijn werk zou de wetenschapper zéér nederig moeten zijn: hij zou ze moeten overlaten aan de natie, de "civitas".

Veto: Geen enkele wetenschapper kan een "Big Brother" zijn die weet wat uiteindelijk goed is...

P.G. de Gennes: "Dat is precies wat ik wil zeggen."

Veto: ...maar tenslotte levert een wetenschapper kennis die de natie, de machthebbers niet hebben. Is het dan niet zijn plicht om actief deel te nemen aan het beslissingsproces?

P.G. de Gennes: "Het probleem is dat een wetenschapper geen enkele controle kan hebben op wat er gedaan wordt met de feiten die hij aandraagt. Zijn rol is het verkrijgen van kennis, maar hij mag die kennis nooit gebruiken om een persoonlijke zienswijze door te drukken. Hij is niet alleen Big Brother niet, hij moet zelfs angstvallig vermijden er zo uit te zien."

Veto: Leidt een dergelijke zienswijze niet tot een even nefaste situatie waarbij de wetenschapper niet meer wil weten wat er met zijn werk gebeurt?

P.G. de Gennes: "Als we praten over de sociale implicaties van wetenschap, dan is het niet voor alle onderzoeksdomeinen duidelijk of de resultaten de maatschappij een stap vooruit zullen helpen. Maar er zijn genoeg zaken waarover we met vrij grote zekerheid kunnen zeggen dat dat wel het geval is. Biomedisch onderzoek bijvoorbeeld, oke, het kan misbruikt worden door onze maatschappij, het kan een bron van inkomsten worden voor bepaalde industrieën, maar desondanks denk ik dat biomedisch onderzoek te rechtvaardigen is. In elk onderzoeksgedebiet kan een wetenschapper kiezen voor een sub-sektor die zowel vanuit wetenschappelijk als sociaal oogpunt zeer interessant en beloftevol is, maar die keuze is natuurlijk zuiver individueel."

Veto: Als u voor uw onderzoek een bijzonder krachtige laser nodig zou hebben, en een militaire organisatie, bijvoorbeeld de NATO, zou voorstellen om een deel van de kosten van het onderzoek te dekken in ruil voor deze laser, zou u dit voorstel dan aanvaarden?

P.G. de Gennes: "Het antwoord op die

vraag zal in werkelijkheid een politiek antwoord zijn. In de jaren dertig bijvoorbeeld was de stemming in de wetenschappelijke milieus in Frankrijk, België en Groot-Brittannië zeer pacifistisch en anti-militaristisch. De oorlog betekende een confrontatie met het brutale feit dat veel Duitse onderzoekers wél in de militaire industrie waren ingeschakeld en daardoor zijn vele fysici, vooral in Engeland, plotseling omgeslagen. Sommige mensen vinden dat we ook nu in een analoge pre-oorlogssituatie zitten, dat is een volstrekt persoonlijke beslissing. Maar nogmaals, het feit dat iemand wetenschapper is, geeft hem hoe dan ook geen bijzondere wijsheid."

Maatschappelijke sturing?

Veto: We hebben nu al een tijdje gepraat over één deel van de relatie wetenschapsmaatschappij. Wat echter met het andere deel van de relatie? Wat zijn de rechten en plichten van de maatschappij tegenover de wetenschap? Moet de maatschappij de wetenschapper volledig

Eredoktor de Gennes bij het Veto-gesprek in het bureau van prof. De Schrijver: wetenschappelijk onderzoek onderhevig aan bestuurlijke beslissingen.

(foto Veto)

vrij laten, of kan ze het onderzoek bepalen?

P.G. de Gennes: "Oh, nee, het wetenschappelijk onderzoek wordt meer dan je denkt bepaald door bestuurlijke beslissingen. Zo is het genetisch onderzoek in de USSR vijftien jaar lang lamgelegd omdat de partij nu eenmaal een andere visie op genetisch onderzoek had. Dit is een voorbeeld uit kommunistische hoek, maar het onderzoek wordt beïnvloed van alle zijden: conservatief, socialistisch... Op dat gebied zitten we soms echt in de middeleeuwen."

"Het gevaar van een volledig vrije academische wereld is dan weer het ontstaan van een "klub-attitude". In vele Zuid-Amerikaanse landen heb je echte klubjes van mensen die zich bezig houden met uiterst geavanceerd fysisch onderzoek, terwijl er een tekort is aan bijvoorbeeld landbouwingenieurs. Een ware schande is dat. Ik moet er onmiddellijk bij zeggen dat er analoge situaties zijn in Westerse landen, alleen valt het daar zo niet op."

Veto: Wat denk u dan van de besparingen in het onderzoek?

P.G. de Gennes: "Dat is weer zo'n vraag waarop ik niet rechtstreeks kan antwoorden. "Blinde" besparingen zijn zeker niet goed te keuren. Zoals in Frankrijk, waar de administratie anderhalf jaar geleden zonder de minste visie van financiering met 30% terug-schroefde."

"Van de andere kant denk ik niet dat het grootste probleem van het onderzoek te wijten is aan slinkende subsidies. De verstarung vormt een veel grotere uitdaging voor de toekomst. In Frankrijk (en ook in België, nvd) wordt je onderzoeker voor het leven benoemd en word je dus in feite beloond voor het alleen voor het prof zijn aan een of andere universiteit. Ik zou pleiten voor een soort gegarandeerde academische werkzekerheid"

ik wil niemand op straat zetten — zonder dat daarom de aard van het werk volledig vastligt. Ik vind dat het mogelijk moet zijn dat een prof overgeplaatst wordt naar een leeropdracht in het secundair onderwijs. En omgekeerd: een input van mensen via deze kanalen en uit de industrie in de universiteit."

"De vakbonden zullen zich natuurlijk verzetten tegen een dergelijk systeem, al is het maar omdat ze een deel van hun macht halen uit deze kristallisatie. Toch denk ik dat een systeem als in mijn voorstel de enige hoop is voor onze zogenaamde democratische systemen. Indien we flexibiliteit kunnen creëren zonder angst voor jobverlies, dan zitten we goed. Flexibiliteit mét angst of helemaal géén flexibiliteit zal op de lange duur nefast zijn."

Eer minder belangrijk!

Veto: Meneer de Gennes, u heeft een bepaalde naam in wetenschappelijke wereld. De K.U. Leuven heeft ook een bepaalde naam. Wie profiteert er nu eigenlijk van wiens faam bij dit eredoktoraat?

P.G. de Gennes: "Om eerlijk te zijn ben ik niet echt geïnteresseerd in die vraag. Ik ben hier helemaal niet voor de eer. Ik ben alleen blij dat ik op deze manier de kans heb om mensen te ontmoeten

Onder de indruk of vindt hij het maar niets? (foto Veto)

Eco: "Nee, vulgairder. Pulp. Snoopy is te gekultiveerd."

Veto: Hoe belangrijk is pulp in ons leven? U schreef over James Bond.

Eco: "En recent over fenomenen als Dallas. Massamedia boeien me sinds de vroege zestiger jaren. Dat was toen nog gewoon voor een filosoof. Nu doen jonge kollega's het beter en energieker dan mij. Zelf werk ik nu vooral rond theoretische semiotiek en rond historische reconstructie van Griekse en Middeleeuwse semiotiek. Maar die studies over serialiteit volgik nog wel."

Sukses

Veto: Het is toch gek dat in een tijd waarin iedereen over pulp klaagt, een zo moeilijk roman zo'n bestseller wordt. Hebt u daarvoor een verklaring?

Eco: "Ik heb geen verklaring. Ik heb tien verklaringen. Zo had ik ooit een tennis-elleboog. Maar ik tennis niet. Ik dus naar mijn tennis-elleboog-specialist. Die zei dat je dat op twaalf manieren kunt krijgen. Als er twaalf verklaringen voor iets zijn, dan is geen één de goede. Met mijn boek is dat niet hetzelfde. Ik zou willen dat ik het niet zelf geschreven had, dan zou ik een studie kunnen wijden aan dit fenomeen."

Veto: Die studies verschijnen nu al.

Eco: "Het grootste mysterie is het succes in de USA. Eén miljoen zes-honderdduizend tot nu toe. Van intellectuele steden als San Francisco of New York kan ik dat nog aannemen. But the Midwest (Lizij) The Midwest. Ik krijg brieven uit South Dakota, kun je je dat voorstellen? Uit South Dakota!"

Veto: De Amerikanen dus toch onderschat?

Eco: "En of! Wij zien het nog altijd als in de dertiger jaren. Bij een recente tentoonstelling over Ierse Middeleeuwse kunst stonden ze in lange rijen. De uitgevers hebben het blijkbaar verkeerd voor. Die denken nog steeds dat de mensen rommel willen."

Rijk en beroemd

Veto: Kunt u ons een goede raad geven? Wij willen rijk en beroemd worden. Hoe doe je dat?

Eco: "Makkelijk. Je schrijft een Middeleeuwse roman met veel teologie en zonder seks."

Veto: Er is toch de keukenscene.

Eco: "Die is toch kort."

Veto: Wat uel opvalt daarmee is dat het meeste in het uitdrukt haant. Missen hoe slechts pas na de ondergaan. Is dat niet de droom van iedere man?

Eco: "Ik was toen zelf waarschijnlijk te moe om het over te nemen. Ik probeerde nochtans."

Veto: Dus geen seks, maar veel teologie, dat is het recept om rijk te worden.

Eco: "Er is zo'n kerel in New York. Die plaatst advertenties: "Zend mij tien dollar en ik zend u een brochure hoe je miljonair moet worden." Als hij dat recept echt had, hoefde hij zo'n smerige jobbe niet te doen. Tenzij zo'n beetje de enige manier is om miljonair te worden."

Middeleeuwse leukemie

Veto: Heeft uw boek u — behalve het feit dat het zo'n succes is geworden — nog een andere goede grap opleverde?

Eco: "EVEN denken." (We naderen Brussel.) "Er was een brief uit Brooklyn. Die vroegen een kopie van het diploma dat William Baskerville in Oxford behaald had. Een Duits dokter — leukemie-specialist — bekloeg zich: "U hebt alles behandeld behalve leukemie. Wat is uw mening daarover?" En dan was een kataloog van een antiquair in Londen die onder het nummer 108 het manuskript van Adson te koop aanbood. Wie weet, zit een simpele ziel daarin nu te lezen."

Cherchez la femme

Bij het uitstappen leren we mevrouw Eco kennen. Een charmante dame, afkomstig uit Frankfurt, die bij is weer even Duits te kunnen spreken. Zij wil het Horta-huis zien en een delikatessenzaak op de Brusselse Grote Markt. Zelf is ze specialiste Schone Kunsten, part time verbonden aan een Milaanse museum. Het gezin woont in Milaan, vaderlijk pendelt naar Bologna (een uur en een kwart, bij de hevige sneeuw één keer zelfs negen uur; De Croo mag gerust zijn, ook daar was Faze III nodig). In Bologna heeft hij wel een tweede verblijfsplaats. De dochter — de oudste — doet architectuur, de zoon literatuur. Mevrouw wil ook Gent zien. Waarop haar echtgenoot: "Als het regent, anders heeft dat geen zin."

In Brussel zelf regent het. Terwijl Umberto Eco zijn afgewaaid hoed achterna holt, slepen vijf zijn valiezen naar de wagen van de KUL-prof Musarra. Vooraleer in te stappen wuift Umberto Eco nog joviaal: "See you tomorrow?"

Maar dat kon niet. Toen kwam de koningin aan de beurt.

Eddy Daniëls met medewerking van Tom Verschaffel en Kristof Grootaers (foto's Didier Wijnants)

Peter Graller
Bart De Moor
Peter Mostrey
Met dank aan Prof. De Schrijver

Hedendaagse Westerse muziek (5)

Het probleem popmuziek

"Being creative is a job", zegt David Byrne terecht. Hij kan het weten, als popmuzikant. Want popmuziek is een door en door problematische kunstvorm, die gestuurd wordt door commerciële manipulatie, politieke omstandigheden, maatschappelijke relevantie en de eisen van het publiek. Avant-garde-subversie, postmoderne veelkleurigheid, emotionaliteit en aandacht voor de luisteraar, het bestaat er allemaal. Soms klinkt dat, soms botst dat.

Het bestaan van lichte muziek is geen nieuw verschijnsel. Mozart bijvoorbeeld heeft naast opera's en symfonieën heel wat zuivere amusementsmuziek geschreven. En in de Middeleeuwen bestond er volksmuziek naast religieuze muziek. In principe is er zelfs geen tegenstelling tussen beide muziekvormen, licht en ernstig. Ze representeren twee facetten van een globale cultuur.

Lord have mercy

Termen als "lichte muziek" en "ernstige muziek" hebben eigenlijk betrekking op het *type* muziek — zoals een tonelstuk een komedie of een tragedie, eventueel een tragikomedie kan zijn — en niet op het belang of de waarde ervan. Toch wordt een kwaliteitsoordeel dikwijls aan zulk een onderscheid gekoppeld.

De losbandige vrijheid van de middeleeuwse volksmuziek stond bijvoorbeeld in schril contrast met de strakke religieuze gezangen die de kerkelijke overheid voorschreef. Dat is niet zo vanzelfsprekend als het lijkt, want tenslotte heeft elke godsdienst haar wortels in de concrete samenleving. Maar aan die ontwikkeling lag een eenvoudig politiek motief ten grondslag. Het was er de muziekfilosofen om te doen de muziek als instrument te gebruiken voor het geloofsideaal, wat zij zonder twijfel met goede bedoelingen deden. Zij predikten onder andere de eenstemmigheid, wat zoveel betekent als de reductie van het muziekstuk tot één melodische lijn. Hoewel deze Gregoriaanse muziek in de kollektieve massazang, zoals in de monnikenkloosters toen, een ontroerende psychologische werking moet gehad hebben (herlees maar eens Eco, blz. 444), werd ze door de gewone man toch niet geapprecieerd. Het volk had behoefte aan een rijker en vooral vrijer muzikaal instrumentarium. Maar op die manier werd er een artificieel ont koppeling doorgevoerd tussen lichte en ernstige muziek, en wel zo dat de ernstige muziek *waardvoller* werd geacht, aangezien ze in overeenstemming was met het kerkelijk ideaal. Bovendien zag de Kerk in de ongeremde volkse lustliederen een vorm van rebellie tegen haar en Gods gezag: de aardse lust (= meerstemmigheid) had in haar ogen een verlies van ascetische devotie voor God (= eenstemmigheid) tot gevolg. De muziek werd gemanipuleerd om politieke machtsbelangen te dienen.

Suiker

De 19de eeuw bracht een belangrijk nieuw element in de muziekwereld: de auteursrechten. De eerste wet in die zin dateert van 1793 en is onmiddellijk al ambigu: de wet beschermt niet het geestelijk eigendom van de componist maar wel het gedrukte papier, de partituur. Dat is belangrijk omdat zo een machtsverschuiving ontstaat naar de uitgever van gedrukte partituren. Hij wordt beschermd, niet de componist, die afhankelijk wordt van zijn uitgever. Integere componisten krijgen het moeilijker om aan de kost te komen, vermits het economisch eigenbelang van de uitgever in de eerste plaats van de muziek een hogere marktwaarde eist. Was de muziek voordien onderworpen aan ideologische (lees: politiek-repressieve) doktrines, dan wordt in de 19de eeuw meer en meer de handelswaarde als krite-

rium gehanteerd. De zinnelijke bekoering, een centraal element in de Romantische muziek, kon daardoor geïsoleerd worden als enig objectief. In de oppervlakkige muziek van onder andere Johann Strauss, Franz von Suppé en latere operette-komponisten als Franz Léhár en Robert Stolz onttaardt dit zinnelijk ideaal in een zoeterig niets. Dat zijn de twee kanten van de Romantiek: de ideologisch geïnspireerde bevrijdingsromantiek van Beethoven tegen de gehoorzame suikermuziek die de komercant eist. Anders dan in de Middeleeuwen is nu de lichte muziek de politieke overwinnaar.

Kassa

De commerciële muziek is dus ontstaan in de 19de eeuw, en ze bestaat nog (waarmee we eigenlijk bij de popmuziek beland zijn). Want wat toen de uitgever van partituren was is nu de platenmaatschappij, die het ook enkel op winst begrepen heeft. Commerciële muziek is dan ook het resultaat van een doorgedreven markt-onderzoek. Het hypnotische karakter van de disco-muziek (zie Veto nr. 17) leent zich uitstekend voor zulke commerciële manipulatie. Zo willen de platenmaatschappijen en de commerciële radiostations de uitgave van bijvoorbeeld een disco-medley van Beatles-nummers verantwoord worden op basis van de verkoopcijfers. Een perfecte cirkelredenering, vermits het enig objectief juist die verkoopcijfers waren.

Om de hypnose in stand te houden moet de platenmaatschappij er alleen voor zorgen dat ze ondermijnende tendenzen het zwijgen oplegt, bij voorkeur met een schijnbeweging. Neem nu de punk-golf. Indertijd (1977) was de muziek van The Sex Pistols een echte ontzuuchtering voor het eskapisme van de disco en de commerciële pop. Kort daarna nam de cynische commercie de kenmerken van deze subversieve anarchistische avant-garde-beweging oppervlakkig over (Plastic Bertrand...) en had ze de mond vol van de nieuwste trend die "New-Wave" heette. Daar plaatste zij dan (ca. 1981) namen bij als Spandau Ballet, Ultravox, Duran Duran en Visage, allemaal in wezen oubollige groepen zonder de sociale en persoonlijke beweging die de authentieke New-Wave wel had: Elvis Costello, Talking Heads, Television, Patti Smith, The Jam, Graham Parker...

The politics of dancing

Overigens werd New-Wave (een genre dat inmiddels volledig tot de geschiedenis behoort, beste radiokollega's!) afgedaan als een mildere versie van punk. Dat is volkomen onjuist. In werkelijkheid heeft de commerciële exploitatie van de punk, zoals ze zien is in de evolutie van groepen als The Clash en The Stranglers, de noodzaak aangetoond van een meer subtiel en onderhuidse vorm van rebellie, die gedurende zowat drie jaar onder de noemer New-Wave kon worden geïmagineerd. De kritische functie die deze muziek bezat was minstens even sterk als die van de punk, alleen was ze minder duidelijk te lokaliseren, en voor de commercie dan ook moeilijker te isoleren. Maar het gros van wat

tegenwoordig voor New-Wave moet doorgaan mist juist die artistieke kritische functie. Muzikale hulpmiddelen als de ritmebox en de synthesizer worden gebruikt om de muziek een New-Wave-tintje te geven, die niet meer is dan een vernislaag (OMD, Depeche Mode, Yes). Bovendien spelen elektronische vernieuwingen in de kaart van de platenindustrie, aangezien ze een versnelde productie en consumptie van de muzikale koopwaar mogelijk maken. Tegenvoerig brengen popgroepen ongeveer om de 6 maand al een nieuwe LP uit. De kwaliteit is navent. Wat een bevrijding had kunnen zijn, namelijk de verrijking van de muziektaal door een uitbreiding van het technisch instrumentarium, is een onderwerping geworden.

Populair?

Ondanks dat is het probleem waar de popmuziek mee zit niet dat ze per definitie een commerciële zijde vertoont. Juist dat element maakt haar in al haar tweelichtheid zo interessant. De klassieke muziek heeft het, als gevolg van maatschappelijke toestanden, moeilijk gekregen om de lichte muziek met de ernstige te verzoenen. De popmuziek, per definitie lichte muziek, heeft het op gelijkaardige manier moeilijk om haar economische waarde niet te doen zegenen op de inhoudelijke kern. De punk was gedooemd om een vroege dood te sterven, omdat ze deze inherente tegenstelling niet kon bemeesteren.

Kulturele werking aan Brusselse VUB

Op uitnodiging van de Algemene Vergadering van kultuurraad (29/1) kwam Willem Elias, cultuuranimator aan de Vrije Universiteit van Brussel, spreken over de kulturele werking aldaar. De cultuurdienst is er ontstaan na de splitsing VUB-ULB. De VUB kreeg toen een totaal nieuwe kamps toegevoegd, die aanvankelijk meer weg had van een woestijn of een moeras, al naargelang van de weersomstandigheden. Akties werden gehouden om de overheid te overtuigen van de noodzaak van een kulturele werking. Na enige tijd kreeg men één personeelslid plus was geld om enkele permanente ateliers in te richten en een programmatische uit te bouwen. Vanaf 1979 kon men voor dit laatste gebruik maken van het fameuze auditorium Q. Omstreeks die tijd kreeg men ook een ontspanningszaal, in feite een gammelprefab-gebouw waar begonnen werd met gratis animatie. Langzamerhand is dit 'kultuurkaffee' een begrip geworden.

Public Image is in de marginaliteit terecht gekomen, zonder te beseffen dat ze daarmee het kind met het badwater hebben weggegooid. De uitdaging waar de popmuziek mee zit is juist de kloof tussen commercie en kwaliteit te dichten. Dat is bijvoorbeeld de betrachting van John Cale tegenwoordig. Het is de moeilijkheid waar de hele populaire avant-garde meer zit: Cabaret Voltaire, Tuxedo, Throbbing Gristle, The Residents, Nick Cave. In hun avant-gardisme zijn ze niet altijd even overtuigend, als popmuziek worden ze niet geapprecieerd, maar de muziek zelf draagt de stempel van een overtuigend idealisme, ook al kan dat leiden tot compleet autoritaire opvattingen zoals bij Throbbing Gristle of Psychic TV. Door de nadruk te leggen op het verkrachten van de marktwaarde van hun muziek — door bij concerten geluidssterktes te gebruiken tot aan de pijngrens en frequenties die braakneiging veroorzaken — verliezen zij als popmuzikanten veel aan impact.

Het vuur aan de schenen

Dat laatste heeft dan nog weinig of niets te maken met de kwaliteit van de muziek. Het is perfect mogelijk om echt slechte muziek te definiëren, maar het is onmogelijk om hetzelfde te doen met echt goede muziek. Slechte muziek laat zich tot instrument maken van politiek-economische machtsbelangen, zoals het infantiele gebazel van Duran Duran, Yes en Depeche Mode. Maar verder kan men niet eens de objectieve factoren van de subjectieve onderscheiden als men het over kwaliteit heeft. Niet elke goede muziek is trouwens een revolutie tegen politiek-economische onderdrukking. Elke komponist wordt gekonfronteerd met een hele problematiek die zijn muziek stuurt en waarmee hij moet leren

omgaan. Het antwoord op die problematiek kan verschillende vormen aannemen: de totale vrijheid (John Cage), de zinnelijke bekoering in *ruime zin* (Karel Goeyvaerts), het ondergraven van de commerciële waarde van de muziek (Throbbing Gristle), het scherpslijpen van de luisterervaring (Therry Riley),...

Maar in geen geval kan de muzikant zichzelf vrijpleiten van een maatschappelijk impact, wat entertainers vaak doen, en waar Michael Jackson in uitblinkt. Het sociaal gebruik dat van de muziek gemaakt wordt bepaalt immers mee de kwaliteit ervan.

Dat kan een vreemde konklusie lijken, want de komponist wordt zo het slachtoffer van de sociale situering van zijn muziek. Dat is ook zo. Maar het is naïef en a-kreatief om dit feit te negeren en zonder meer naast zich neer te leggen. Integendeel: het maatschappelijk kader van de muziek maakt deel uit van de problematiek waar de komponist (en ook de radiomaker) mee gekonfronteerd wordt. Als muziek niets anders is dan een eskapisme zonder meer (het probleem Soft Verdict), dan mogen ze van mij het jaar van de muziek opdoeken en verder gaan met de weerberichten.

Want "I don't know what you expect staring into the TV set / fighting fire with fire". Ik zou niet eens met zekerheid kunnen zeggen of dit citaat een toespelend slot is voor deze artikelenreeks, maar ik wilde Talking Heads nog hun zeg laten doen.

Didier Wijnants Voor de achtergrondinformatie bij deze reeks werd dankbaar gebruik gemaakt van volgende aanbevolen lectuur: Paul Griffiths, *Componisten van deze tijd*, 1980; Wim Mertens, *De Amerikaanse repetitieve muziek*, 1980; Konrad Boehmer, *Geboelde klanken*, 1980.

kultuurdienst, die naar de kringen stap en vraagt of zij bereid zijn tot medewerking. Willem Elias opteert voor een Kultuurraad zoals hij in Leuven uitgebouwd is.

Tegenwind

Wat dan over de beleidsopties van de cultuurwerking te Etterbeek? Daarbij moet men de lokatie van de kampus voor ogen houden. De VUB ligt op een steenworf van Brussel-centrum, met de Beursschouwburg, de Ancienne Belgique... Een gelijkaardige programmatische moet niet opgezet worden.

Eerder is het de bedoeling de student zo veel mogelijk te betrekken. Gratis optredens in het kaffee, organisaties in samenwerking met bepaalde kringen en zo de student te wijzen naar de 'grotten' (Beurs en A.B.). Een meer pedagogische aanpak dus. Een en campus wat leefbaarder maken ook.

In Leuven ligt de situatie anders. Men heeft er reeds een Kultureel Centrum, een Stadsschouwburg... Het Stuc heeft als functie een bepaald soort programmatische te brengen en de lijn die het nu volgt verder te zetten. Een tussenweg is er niet.

Wat dan over de globale verschillen tussen Leuven en de VUB, is het daar niet alternatiever? Voor Elias was dit ideologisch zeker zo. Het ateïsme is een filosofie, de meesten zijn in die manier van denken opgevoed. Maar kultureel is de VUB zeker minder alternatief. 'Kultuur is in een katoliek milieu een ideaal ontzuilingselement. Kultuur is een mooi kledje om een vrijere lucht te voelen. Indien de ideologische konsequenties van de programmatische hier zouden doorgetrokken worden, zou men meer tegenwind hebben.' Aan de VUB is het kulturele geen revelatie meer, men voelt zich reeds een vrij-denker.

Karel Lannoo

ZWEMMEN... GYM... SAUNA

SPORTIEVER DAN KINEMA!!

Sauna + Zwemmen + ...

1 PINT

VOOR DE BELACHELIJKE PRIJS

...149 BF...

KOM MET VRIEND(INNEN)

WAAR?

MOVEMENT CENTER LEUVEN

Blijde Inkomststraat 101B

Broodmaaltijd

PSYCHOLOGIE — Op donderdag 7 februari organiseert de Sociale Werkgroep van de psychologische kring haar derde broodmaaltijd. De opbrengsten daarvan gaan integraal naar de DAM (Doorstromingshuis Adolescentie Meisjes), waar we in Veto nr. 14 van dit jaar al de bedoelingen hebben uiteengezet. Iedereen is van harte welkom! De deelnameprijs bedraagt 50 Fr. en het zal doorgaan om 18.00 u. in de Frederiek Lintstraat, 150 (bij de Witte Paters). (JPJ)

Geweldloze weerbaarheid

In drie avonden willen de inrichters je al doende kennis leren maken met geweldloze weerbaarheid. Een drieklacht dat georganiseerd wordt door de basisgroep *Geweldloze Weerbaarheid*.

Wat is geweldloze weerbaarheid? Geweld, direct (van oorlog, fysisch dus) en indirect (mentaliteitsgeweld, discriminatie, racisme) respecteert de mens niet en kwets hem. Als je daar tegen in wil gaan, gebruik je zelf geen geweld, ga je iets doen om dat geweld van structuren en mentaliteit te veranderen en ga je alternatieven uitbouwen en steunen. Drie belangrijke facetten in geweldloze weerbaarheid, vooral van belang op kleine schaal, zijn de menselijke relaties, de omgangsvormen van mens tegenover mens, ouders tegenover kinderen, vrienden onder elkaar (proffen en studenten?).

Om goed overeen te komen met alle mensen waar je mee omgaat, is training daarin erg nuttig. Daarom deze vormingscyclus door één van de drie groepen in Leuven, die daarrond werken. Drie dinsdagavonden:

- **12 februari:** hoe zoek ik een geweldloze oplossing voor ruzie thuis, op kot, met studenten in mijn werkgroep zonder zelf de klos te worden?

- **19 februari:** beslissingen nemen in groep, niet door stemming, maar door consensus; het kan!

- **5 maart:** hoe bereid je je voor op een geweldloze actie, die toch geweldloos is, en toch doeltreffend; een spelletje van geweldloze strijd.

Deze avonden gaan door in de lokalen van de UP, Jan Stasstraat 2, telkens om 20.00 u en duren tot ca. 22.00 u. Daarna ben je welkom in de bar. De drie avonden horen samen. Er zijn 40 plaatsen en de cyclus is gratis. Inschrijven bij Annette Laureyssens vóór 8 februari op het adres van de Universitaire Parochie, tel. 22.78.08).

Over vrede

Vrede is veel meer dan de afwezigheid van oorlog. Vrede is een maatschappijconcept, een vorm van menselijke samenleving. Vrede heeft niet enkel grootschalige kanten (oorlog, bewapening) maar reikt tot in onze dagelijkse omgang in het werk, de studies, het gezin.

Dat is één van de vertrekpunten van het ICV, de interfakultaire Coördinatiegroep voor Vredesonderzoek. In deze groep vinden professoren, assistenten en studenten uit verschillende fakulteiten elkaar om samen enkele van de grote problemen van onze tijd te bestuderen. Zij willen zien hoe men een aantal misvattingen omtrent vrede en conflicten uit de wereld kan helpen en zij willen hiervoor ook acties ondernemen in het onderwijs en in de Universitaire gemeenschap.

Eén van deze activiteiten is de jaarlijkse organisatie van een *vrede week*. Deze gaat door van 25 februari tot 1 maart. Naast de activiteiten die in de verschillende fakulteiten plaats grijpen, zijn er twee centrale bijeenkomsten georganiseerd door de werkgroep "vredesactie" van het ICV. Op dinsdag 26 februari in de kleine aula spreekt J. Bango met enkele gasten uit Hongarije over de vredesbeweging in Oost-Europa. Op donderdag 28 februari is er op de 8ste verdieping van Wijsbegeerte en Letteren een debat met Faber en Maneschilder over de toekomst van de vredesbeweging met als cruciale vraag: "Hoe geraken we er uit?".

Parallel met de vrede week loopt in het stadhuys en in de hallen de tentoonstelling "kulturen als buren", die handelt over de kulturele minderheden in ons land, hun levenswijze en hun relatie tot ons.

In voorbereiding van de discussie van donderdagavond 28 februari schreef professor François van de fakulteit van Toegepaste Wetenschappen voor ons een bijdrage over de nucleaire bewapening en de mogelijke gevolgen op korte en lange termijn van een konflikt met inzet van kernwapens. De discussie over de installatie van zulke wapens in ons eigen land maakt dit artikel bijzonder actueel. Hieronder volgt het eerste deel.

Bij een kernontplofing wordt een enorme hoeveelheid hitte vrijgemaakt. Waar gewone explosieven beperkt zijn tot een paar duizend °C en een massa van kilogrammen of ten hoogste een paar ton, gaat het hier over miljoenen °C en het equivalent van duizenden of soms miljoenen tonnen dynamiet.

Het onmiddellijk resultaat is dat de lucht rond de explosie uit elkaar spat. Er ontstaat een drukgolf die tot kilometers in het rond een windstoot geeft van meer dan 1000 km/u. Al wat recht staat wordt hierdoor meedogenloos weggeblazen, verpulverd of verbrijzeld. Na de drukgolf volgt een enorme zuiging want de uitgezette lucht gaat als een ballon omhoog en vormt de karakteristieke paddestoel. De zuiging is voldoende om brokken beton van een halve ton in de lucht te slingeren.

Tegelijk met de drukgolf die alles platgooit, komt er een hevige hittestraling. Recht onder de bom wordt alle materie in damp omgezet; stenen zowel als mensen verdwijnen in rook. Verderop, binnen een straal van meerdere kilometers, wordt alles wat maar enigszins kan branden in lichtere laagje gezet: daken, bomen, oliereservoirs, voedselsilo's, auto's (alsof ze met benzine waren overgoten), meubilair... alles moet eraan geloven. Deze vuurzee roept op zijn beurt een hevige orkaan op, die het vuur nog aanwakkert. Aan blussen valt uiteraard niet te denken: het vuur is overal.

De bom straalt een deel van zijn energie uit onder vorm van gammastraling en van neutronen. Levende wezens en in het bijzonder mensen zijn daar zeer gevoelig voor. Hun cellen worden beschadigd en ze sterven binnen enkele dagen.

Vergeet overleving

Van de ontploffing blijft er tenslotte een radio-actieve wolk over. Daarin zitten de afbraakstoffen van de bom zelf en al het stof dat van de grond werd opgezogen. Indien de ontploffing laag bij de grond gebeurt, zal dit de inhoud zijn van een gigantische bomkrater: tot 30 meter diep en honderden

Raketen- nieuws

De laatste echt grote anti-raketten-betoging is al weer meer dan een jaar geleden. Je zou ze nog gaan vergeten, die kernopklop, en misschien spekuleren sommigen daar zelfs op. Maar met de komst van de lente lijkt ook het protest weer op te flakkeren. Zo dwarrelden er deze week nogal wat berichtjes binnen op de Vetedradatie waar we voor u het volgende van geklust hebben.

Volgens wat men de laatste weken in de massamedia kon horen uit de mond van Tindemans en andere NAVO-partners, wordt maart de maand van de definitieve beslissing. Alhoewel, hoe dikwijls heeft men daar al 'definitief' over beslist? Hoedanook reden genoeg voor VAKA om weer eens met een massale vredesbetoging uit te pakken: 17 maart in Brussel. Niet te missen, al was het maar om aan den lijve te ondervinden hoe het aanvoelt als uw democratisch verkozen regering zich geen zier aantrekt van wat u denkt. Over al dan niet installeren van raketten wordt allang niet meer gediskussieerd, wel nog even regelen wanneer en hoeveel.

Maar laat ons niet pessimistisch

worden; tenslotte is er ook nog Florennade. Dit initiatief, ontsproten uit Vrouwen tegen Militarisme, beoogt midden in Florennes, de rakettenbasis, een soort vredeslandje te creëren van waaruit allerhande geweldloze acties voortdurend deze "schande van onze eeuw" zullen aanklagen. Na 'een moeizame miljoenenmans is men er namelijk in geslaagd een ruim huis te kopen in Florennes, geschikt om tegelijk als uitvalsbasis, ontmoetings- en bezinningscentrum te dienen. Feestelijke opening, 2 maart, iedereen welkom.

Van 8 tot 14 april wordt er een gesponsord aktiekamp georganiseerd, weerom in Florennes, weerom tegen de raketten. Elke aanwezige, lees aktievoerder, zoekt zelf sponsors die hem financieel en moreel steunen. Zijn aanwezigheid wordt dan geregistreerd door een soort stempelkontrolle, cfr. RVA. Ook hier weer dagelijkse geweldloze protestaties.

Kans genoeg dus de komende maanden voor wie zijn steentje wil bijdragen tot de vrede, al laten we vorige week ergens dat dit een utopisch idee zou zijn.

Florennade voor jou / pour toi
Route Charlemagne 20,
5526 Florennes (Rosse)
Antirakettenfonds 001-1357929-05
Aktiekamp, Van Elewijkstraat 35,
1050 Brussel (02/640.19.98)

De kernbom: effekten op korte termijn The Moment After

meter diameter (100000 ton stof of meer per megaton explosiekracht). Het fijne stof wordt megevoerd tot in de stratosfeer. De grotere deeltjes komen als zogenaamd "fallout" terecht in een zone van 100 à 500 km wind-ree van de explosie. Ook daar ontstaan radio-actieve stralingsnivo's die dodelijk zijn voor mens en dier en die het land voor tientallen jaren onbewoonbaar maken. Als de explosie het hart van een kerncentrale zou treffen, dan zou een gebied zo groot als Frankrijk voor eeuwen ontoegankelijk zijn.

In de nabijheid van de explosie maakt een mens geen kans tot overleven: de drukgolf zelf is dodelijk, de hittestraling verbrandt de huid en de ogen; schuikelders zijn een lachertje, zelfs diep in de grond. Verderop, buiten een straal van een paar kilometers, kan men de eerste overlevenden van de knal aantreffen. Maar de radio-actieve straling zal ook voor de meesten onder hen fataal zijn.

In een industrieel, dicht bevolkt land als België, zou geen 10% van de bevolking de eerste shock van een kernwapenkonflikt overleven. De moderne maatschappij is echter zo kompleks en daardoor kwetsbaar dat ook de grotere landen totaal zouden verlamd zijn. De hele infrastructuur die de ruggegraat vormt van onze maatschappij zou lam liggen. Denk maar aan de voorziening van de meest elementaire behoeften: voedsel, drinkwater, energie, telekommunikaties. Voor de weinige overlevenden zou de vraag zich niet stellen hoe ze de industrie terug kunnen opbouwen, maar eerder met welke mossen en rupsen ze hun honger zouden kunnen stillen.

De landen van het Noordelijk Halfrond waar het konflikt zich afspeelt, zouden zo gehavend en ontredderd zijn dat het minstens decennia zou duren vooraleer het leven zijn normale structuur kan hernemen. Maar specialisten twijfelen zelfs daaraan. In onze volgende bijdrage zullen we zien waarom.

Prof. G. François

Informatika te Kortrijk

INFORMATIKA — Dekaan wetenschappen geeft onmogelijke opdracht: "Informatika-opleiding inbouwen in wettelijk kader wiskunde". Zo blokket de Dekaan van Veto van 4 november 1982. Wat was er toen aan de hand?

Naar aanleiding van een brief van de dekaan wetenschappen aan de POK wiskunde trachtte men de pas gestarte richting informatika grondig te hervormen zodat ze binnen het wettelijk kader wiskunde zou komen, hetgeen subsidieerbaarheid mogelijk zou maken. Dit zou zo maar eventjes 20 miljoen opbrengen.

Lasten en plichten

Een wettelijk diploma binnen het kader van de richting wiskunde brengt echter met zich mee dat de informatikastudenten een heleboel vakken te 'verwerken' krijgen die wettelijk voorgeschreven zijn voor de richting wiskunde, en die niets met informatika te maken hebben. Je raadt het al: de studiebelasting gaat peilsnel de hoogte in indien er niet gesnoeid wordt in andere vakken, met name informatika- en ekonomievakken. De kwaliteit van de informatikaopleiding zou dan veel te wensen over laten. Na hevige protest van de studenten heeft men toen toch ingezien dat het inderdaad onmogelijk is een zinnige informatika-opleiding te geven binnen het wettelijk kader van de richting wiskunde. De huidige wetenschappelijke informatikarichting is daarvan het gevolg.

Wat is er nu aan de hand? Met lade ogen ziet men in Kortrijk veel studenten naar Gent trekken om daar informatika te gaan studeren. In Kortrijk twee kandidatuursjaren oprichten zou dus de oplossing zijn. Op zich is daar natuurlijk niets op tegen, ware het niet dat de kampus Kortrijk van de KUL niet de bevoegdheid heeft om wetenschappelijke diploma's af te leveren. Het programma van de richting informatika moet derhalve ingebouwd worden binnen de richting wiskunde, zodat wettelijke diploma's afgeleverd kunnen worden. Hiertoe werd door prof. De Meester, groepsvoorzitter eksakte wetenschappen, een 'ad hoc'-kommissie opgericht die de opdracht kreeg een kandidatuurs-diploma wiskunde optie informatika op wettelijke grond in mekaar te steken. De problemen zijn dezelfde als vroeger: een programma met een aantal, voor informatici zinloze, vakken die de studiedruk onmogelijk hoog maken.

Bevoegdheid?

Op de fakulteitsraad van 21 januari jl. werd dit voorstel besproken. In de studiedruk zag men geen probleem: de som van het aantal uren hoorcollege maal vier, en het aantal uren werkcollege maal één. Zo kwam men (op een vrij naeve wijze) tot een studiebelasting onder de 1900 uren, zowel voor de eerste als de tweede kandidatuursjaren. Het feit dat er een aantal zinloze vakken in het programma dienden opgenomen te worden, bleek ook niet al te erg. Men bleef immers onder de 1900 uren!

De overgangsmodaliteiten voor de licenties wiskunde te Leuven vormden wel een probleem. Iemand met een wettelijk kandidatuursdiploma wiskunde optie informatie zou in principe de licenties zuivere wiskunde kunnen aanvragen, wat natuurlijk een kwasi onmogelijke opdracht is. Een oplossing hiervoor werd niet gevonden. Het grootste probleem scheen er een van de bevoegdheden te zijn.

Is de POK (Permanente Onderwijs Kommissie) wiskunde bevoegd? Het gaat immers om een wettelijk diploma wiskunde. Of is de POK informatika verantwoordelijk voor het programma? Het gaat immers om een informatika-opleiding. Besloten werd om het programma naar Akademische Raad te sturen en het terug te evalueren nadat het een jaar gelopen heeft. De gevolgen zijn voorspelbaar: een zeer laag slagingspercentage aan de eerste kandidatuurs wiskunde optie informatika te Kortrijk, en een heleboel studenten die voor aap zijn gehouden.

Het voorstel wordt besproken op de Akademische Raad van 11 februari aanstaande. Hopelijk ziet men daar de verkeerde gang van zaken wél in!

Maarten van der Burgt

Graffiti

Signalen uit een andere wereld

Het schrijven van graffiti komt steeds meer voor. Als Leuenaar kom je ook meer dan voldoende in contact met deze expressies van de weinig individuele emotie. Maar over het algemeen is er weinig gekend over de betekenis van deze schrijfsels en over de psyche van de schrijver zelf. Het lijkt wel een taboe om over graffiti te schrijven, aldus psycholoog Stefan Lievens. Hij schreef dan ook een studie bijeen

rond dit onderwerp.

Als psycholoog legt hij nogal sterk de nadruk op de psychologische component. Sociologische en esthetische beschouwingen moeten hiervoor onderdoen. En zijn graffiti een sociaal probleem, zoals hij meent te mogen suggereren? In elk geval kan een inspiratieloze graffiti-spuiter aan dit boekje een goede zaak doen. Want hij kan hieruit talloze voorbeelden overnemen.

Lievens wenst in elk geval het taboe wat te doorbreken. Hiermee wil hij 'onrustige moraalridders' aantonen dat alle aspecten der samenleving studie verdienen. Omdat *Today's graffiti are tomorrow's headlines*. En dit geldt tevens voor het veelvuldige plagiaat: waarom wordt nu juist een bepaald gezegde zo vaak overgenomen? Graffiti-teksten zijn dus bij voorkeur een studieobject voor de psychologie en de sociologie der massacommunikatie.

Onderzoek

Graffiti zijn zeker geen nieuwe verschijnselen. Reeds in oude culturen kwamen zij voor, al of niet meer getolereerd. Dit bleek nogmaals in Pompei.

Die graffiti komen meestal voor op niet-officiële, niet-institutionaliseerde communicatiemiddelen. Muren, straten, w.c.'s, liften, metro's zijn de uitverkoren schrijfplaatsen. Naargelang van de vindplaats loopt de inhoud ook vaak uiteen. Zo verleiden toiletten meer tot allerlei seksueel opbod (latrinale of prive-graffiti), straten meer tot politieke leuzen (publieke graffiti).

Om graffiti te kunnen klasseren en verklaren, stelde Lievens een steekproef samen, opgesnoerd te Gent, Antwerpen en de provincie Limburg. Die deelt hij in in de categorieën seksueel, politiek, persoons- of situatiegebonden, inskripties van namen, artistieke expressie en nonsens. Een beetje een arbitraire vorm van indelen, maar het biedt toch al enig inzicht.

Toch is het niet zo gemakkelijk om dit inzicht te verwerven. Wat is nu een graffiti (sommigen vormen immers ketting-schrijfsels), moet men kwaliteit of kwantiteit benadrukken, hoe kan men beoordelen op een vrij objectieve wijze (zeker omdat de schrijver zelf zelden ter bevestiging van de theorie kan opgespoord worden)? Kortom, niet gemakkelijk.

Lijstjes (Hijg... hijg)

Het grootste deel van het boek is dus gevuld met opsommingen van waargenomen graffiti. Een voorbeeld: "Als echtparen echt paren hebben echtgenoten echt genoten" of "Een kus is een afdruk van een indruk, die met nadruk vraagt naar een herdruk". Niet bijster origineel, zal u zeggen, maar dat is vaak de essentie van de graffiti.

De seksuele graffiti komen meestal voor in toiletten, maar bestrijken tegelijk meer maatschappelijke thema's dan de publieke graffiti (zeker inzake taboes zoals incest e.d.). Maakt de grotere privacy dit mogelijk? Een

beantwoorde vraag. Wat zeker geen rol speelt is het al dan niet blank zijn van de muren. Zelfs witte muren worden snel volgeklad. Puur seksuele insinuaties getuigen ook vaak van een drang naar mannelijke overheersing. Of wat dacht u van "Vrouwen zijn spermastofzuigers die elke maand in panne vallen". Bweikes! Moet zo iemand een vrouw liefhebben?

Politieke graffiti zijn zeer pamflettair. Zij worden het meest aangewend door mensen die via de normale kanalen het minst aan bod komen. Ens dit probleem overwonnen (zie VU), zie je die slogans minder op muren. Het probleem is dan bespreekbaar geworden. Inskripties van namen zijn vaak bijna kontaktdaferenties of zelfbevestigingen. In deze categorie zit de beruchte *Killroy*.

Motieven

Daarmee komen we ook aan de motieven van de schrijvers. Moeilijk te achterhalen iets. En dus werkt Lievens hier zeer hypotetisch, vanuit een individueel-psychologische achtergrond. Zo zouden de graffiti helpen om agressie te kanaliseren, zonder echt tot fysiek geweld te moeten komen.

BOEKEN

Anderen zien graffiti als een restant van de anale fase: de jongere heeft zich vroeger te weinig mogen uitleven. Dit blijkt dan vooral uit de latrinale-graffiti.

Andere schrijfsels dienen dan weer de mannelijke zelfbevestiging. Terwijl voor de politieke uitingen vooral buitenparlementaire groepen tekenden. Dit vormt ook vaak een soort anti-

autoritair uiten, waarbij het aantasten van een eigendom vaak als een "strijdmiddel" wordt gezien. Nog andere motieven worden door Lievens naar voor gehaald. Zou dan toch iedereen zijn eigen motivatie hebben?

Differentieel-psychologisch lijken de scabreuze teksten vooral van mannen te komen. Toch lijkt dit niet echt ingebakken. Zo blijken vrij opgevoede vrouwen vaak even "seksueel" (sensueel?) in hun uitlatingen. Originaliteit komt vaker voor bij spuiters of krabbelars met een hogere opleiding.

Implikaties

Graffiti wijzen uiteindelijk op een gebrek aan communicatiestructuren. Hoe transparanter een maatschappij of groep, des te minder behoefte, aldus Lievens. In die zin pleit hij voor een oplossing van dit "maatschappelijk probleem". Maar dit lijkt niet zo gemakkelijk, dus moet men maar beginnen met het sleutelen aan de symptomen: toiletten afbreken en gladder oppervlakken aanbrengen, borden plaatsen waar men expliciet mag op schrijven, politioene bewaking versterken.

Lost dit iets op? Het lijkt eerder op het versterken van een gebrek aan communicatiestructuren. Los daarvan is dit een mooi verzorgd boek, af en toe leuk en een lofwaaardige aanzet tot theoretisering. Kwa selectie van het materiaal kan het beter en minder psychologische componenten worden wel eens verwaarloosd. Maar "liever dit boek in huis, dan geen in de boekenwinkel".

Toon Boon C

Stefan Lievens, *Graffiti - handschriften op muren en toiletten*, EPO, 1984, 136 blz., 398 fr.

Gerard Reve

"Beste, gisteren ontving ik de brief, die je dateerde op 23 januari. Ik was bijzonder opgetogen over uw vorderingen (1), en verwacht veel van de komende race. Moge dit U een hart onder de riem wezen. Ik bid voor U. God brengt je een mooie jongen op een gouden plak (2)."

je Koen."

(1) vorderingen: Gerard verbleef in de tijd in Frankrijk, waar hij zich voorbereide op de tour ('78). In de periode mei, juni meldde hij grote vorderingen.

(2) gouden plak: datzelfde jaar zou Gerard meedoen met de olympische spelen (Montreal). Hij ambieerde dus twee titels. Dat werd mogelijk gemaakt door nog datzelfde jaar over te stappen naar het prof-circuit.

Gerard Reve provoceert. Hij schopt wild om zich heen. In een periode van anti-amerikanisme (die toen Amerika platgooide) eindigt hij een opening van een tentoonstelling van Frans P. met de leuze 'Leve het kapitalisme'. De kerken lopen leeg: Reve laat zich dopen, laat misvieringen inrichten. Ging hij te ver? In het boek wordt melding gemaakt van enkele processen, die hij ook weer handig aangrijpt om zijn mening eens kenbaar te maken.

In dit boekje vind u de brieven aan Frans P. gericht. Reve schreef ze van 1965 af tot 1969. Op het einde van het boekje schrijft Nop Maas dat het lange tijd geduurd heeft vooraleer Reve overging tot publicatie van de niet-literaire brieven. Eindelijk dan hebben de Reve-fanaten toegang tot het mysterieuze zieleleven van de Grootmeester.

Waarom publiceert iemand zulke zelfbetrokken lulkoek? Gerard Reve licht zelf een tipje op van de sluier: "Ik kan nu nog wel leven van mijn tegoeden tot medio 1970, schat ik, als het leven niet veel duurder wordt, en ik geen andere status ga voeren dan in nu doe. Nieuw inkomen (uit recente verkopen van boeken dus) hebben 1967 en 1968 niet in voldoende mate opgeleverd. De verkoop in 1968..." Is het leven duurder geworden? Hoe was de verkoop in 1983?

Publieke interesse?

In deze brieven zien we een Reve in de weer die er alles voor doet om het werk van Pannekoek, een etser, aan de man te brengen. Hij mobiliseert radio en TV, de geschreven pers, hij laat een boek verschijnen... In detail vinden we de opbrengsten, die Reve ook doorstuurt naar Pannekoek. Plots, twee brieven voor het einde van hun

"Lieve Bul,

Ik zou de Donderdag graag een beleefdheidsbezoek willen afleggen bij mijn arts in Amsterdam, maar onderweg naar Amsterdam wilde ik nog twee andere dingen doen: 1. ergens in een park zeer veel rozenbottels oogsten, om er sjem van te maken; 2. langs Heiloo gaan, en het heiligdom van Maria ter Nood bezoeken, en voor haar twee kaarsen ontsteken. Het is bijna geen omweg. Ik gevoel dat ik haar verwaarloos, terwijl toch Haar status niet veel meer verschilt van die van Haar Zoon: ik althans geloof niet meer in enige verlossing buiten Haar om, al mag je dat, geloof ik, nog niet hardop zeggen.

Erg dronken, in het geheim, maar afschuwelijk goed bij mijn verstand. Zo zie je.

Uw toegenegen en getrouwe lange vriend."

Koen Brams

Mortier: opera, testament van de moderne tijd, perspectief voor de toekomst

Gerard Mortier, te gast bij de kring voor internationale betrekkingen: opera, perspectief voor de toekomst.

Toen de Kring voor Internationale Betrekkingen in het kader van hun veertigjarig bestaan besloot om ook de culturele dimensie aan bod te laten komen, nodigden ze — zoals het bij deze Kring trouwens traditie is — niet zomaar de eerste de beste uit. Op woensdag 23 januari zat Gerard Mortier, één van 's werelds jongste operadirekteuren (41) de "vergadering" voor onder het thema "opera, herfsttij van de moderne tijden". Rad van tong en met "une souplesse" eigen aan kunstenaars opende hij het pluche doek van een florerend bedrijven een vervallen beschaving...

Want als hij komt spreken, gaat de zaal plat onder zijn vloed van ideeën, overtuigingen en kennis. Daarom kregen de aanwezigen niet zozeer een uiteenzetting over het management van een operaconcert of een historisch panorama van de evolutie van deze multi-dimensionele kunstvorm voorgeschoteld, dan wel een ware opening van zijn perspectief op een dynamische epoeche in de geschiedenis (nl. die van de moderne tijden) die haar beste jaren gehad heeft en een laatste cultuurhistorische stuiprekkende kent die zich wezenlijk veruitwendigt in het theater van de opera en de steeds weer uitverkochte zalen.

Ambachten in Leuven Bezoek bij de kaarsenmaker

Na 2 pottenbakkers en 1 poppenatelier gaan we nu op bezoek bij een kaarsenmaker in Wilsede, net buiten Leuven. Deze is net één jaar geleden begonnen met de productie van kaarsen. Zelf is hij sinds jaar en dag gebrand op de aanwezigheid van brandende kaarsen in de woon- en slaapkamer, en al sinds 4 jaar maakt hij zelf wat kaarsjes voor eigen gebruik. Toen hij dan vorig jaar terugkwam van een reis uit Indië en de werkloosheidsvergoeding voor twee ontoereikend bleek te zijn, werd besloten het risico te nemen en er maar 'eens aan te beginnen'. Eerst wat geld geleend bij de familie voor de aankoop van een kamionette en een grote hoeveelheid grondstoffen. Na één jaar heeft onze kaarsenmaker net het hoofd boven water kunnen houden.

Toch is hij hoopvoller als onze andere gesprekspartners in deze ambachtenserie. Er zijn al veel mensen die stevast terug komen om bij hem kaarsen te kopen, en na één jaar weet hij ondertussen waar, wanneer, en vooral welke kaarsen goed op de markt verkopen.

Voor diegenen die ook ooit aan de kaarsenproductie willen beginnen, zij vooral al volgende waarschuwing geformuleerd met betrekking tot de arbeidsintensiviteit. Wie 100 'dompelkaarsen' wil aanmaken, moet eerst 2 à 3 uur besteden aan het smelten van was, 1 uur om de wiken op maat aan te brengen. Vervolgens dient gedurende 3 à 4 uur de gesmolten was op de wiken getrokken te worden, en dan is er nog eens een droogperiode van één uur.

Technieken

Wat onderscheidt onze kaarsenmaker

van de industriële productie op dit vlak? De meeste industriële kaarsen branden drie, vier keer zo rap omdat de gebruikte parafine wordt opgebald. Zulk is niet te zien aan de buitenkant. Het hangt ook af van het procent sterine (een diervet) dat bij de parafine (derivaat van aardolie) gevoegd wordt, om de snelheid van het branden te bepalen. Onze kaarsenmaker werkt met een steriliseerketel en een eenvoudig gasfornuis.

Om te vermijden dat de potten (voornamelijk blikken dozen) in de ketel op de bodem zouden staan, wordt er een tussenschot aangebracht. In de ketel wordt de parafine gesmolten en met de gesmolten was kan men via verschillende technieken kaarsen beginnen te maken.

Wie rechtopstaande kaarsen wil maken (lange, smalle) moet een aantal wiken bevestiging aan een stuk triplex en aan de wiken een gewichtje bevestigen zodat deze strak naar beneden hangen. Vervolgens moet men deze wiken in gesmolten was (op 50°) dompelen, en dit minstens 50 keer. Telkens blijft zo'n klein laagje was hangen dat telkens even dient te worden gedroogd. Als men de gewichtjes tenslotte verwijderd, heeft men bv. zo'n lange tafelaar. Men kan de wiken ook een 50 keer overgieten met was.

Naast de dompelkaarsen, kan men ook kaarsen aanmaken door bepaalde gietvormen te gebruiken. Voor zo'n gietvorm kan alles en nog wat dienen: een bloempot, een plasticen bekertje.

Silikonenerubber

Men plaatst de vorm ondersteboven en brengt nderaan een gaatje aan waardoor een wick wordt gestoken. Het gat wordt dan met klei dichtgemaakt. Telkens wordt in de vorm wat was gegoten, waarbij men er telkens goed moet voor oppletten dat alles goed opgevuld is na de verdrijving van de was. Men kan vanzelfsprekend bij al deze procedés uitgebreid met kleuren gaan jongleren.

Ten derde kan nog gewerkt worden

met vloeibare silikonenrubber, waarmee allerlei figuurtjes kunnen worden omgetoverd in een heuse kaars. Men neemt bv. een appel of men ontwerpt zelf een beeldje in klei. Men giet er rubber op, die na 48 uren koud en hard geworden is. Men haalt er de oorspronkelijke vorm uit, door de rubber te verwijderen, men steekt de wick door een gat en men brengt er zoals boven de was in. Vervolgens trekt men er de rubber terug af.

Kaarsenmaken is volgens onze gesprekspartner evenzeer techniek als eigen creatieve inbreng. Kaarsen uit industriële productie geven een dode indruk, terwijl de handgemaakte kaarsen toch getuigen van een individuele behandeling. Er is de mogelijkheid om eigen figuurtjes te ontwerpen, en mede via de eigen keuze van kleuren eigen expressies te creëren.

Langer branden

Men moet ook goed het voorbereidende proces van zo'n eindproduct in het oog houden om de eigen creatieve inbreng te beoordelen. Onze kaarsenmaker kan door zijn kleinschalige productie ook op bestelling werken. Zo kreeg hij reeds diverse opdrachten om kaarsen te maken met afmetingen die geschikt waren voor een specifieke handelaar. De industrie produceert vooral standaardmaten.

Het belangrijkste verschil met de industriële productie is evenwel de duur van de brandbaarheid der kaarsen. De kaarsen uit zijn collectie zijn op de eerste zucht duurder, maar wie de periode van het branden in overweging neemt, stelt inzake de prijs het tegenovergestelde vast.

Op dit ogenblik verkoopt de kaarsenmaker zijn producten in zijn eigen atelier, Bornestraat 48, te Wilsede (016/20.31.62). Ook is hij te vinden op de markten te Leuven (vrijdag) en Heverlee (zondagvoormiddag). In Leuven is er uiterst zelden een ambachtsmarkt, bv. op de jaarlijkse Gambreusfeesten in het stadspark. Maar ook daar is hij stevast te vinden.

Luc Vanherentals

IN DE RUBRIEK "HOBBY"
DEZE WEEK: MARTHA
MARTHA'S HOBBY IS DIËTEN

Eksistentieel

Mortier opende zijn voordracht met het behandelen van enkele afschattingen, dimensies van het fenomeen opera. Op een eerste nivo situeerde hij de meer symbolische dimensie in zoverre dat deze te maken heeft met een bepaalde zinswijze: bijvoorbeeld het rituele dat vorm krijgt in het doek dat onthult en verluist, het kosmische aspect van op de planken te staan, en dus in een andere wereld en tenslotte het kommunautaire: alle aanwezigen nemen gezamenlijk hetzelfde waar en drukken dikwijls ook éenstemmig hun appreciatie uit in het applaus.

Een tweede laag betreft de samenbundeling van vele kunstvormen (theater, zang, architectuur, mode...) en vermits alle kunst toch een poging is om het niet-zegbare te zeggen, sluit deze laag in perfecte harmonie aan bij het vorige nivo.

Een derde geleding waarover Mortier het tot slot van zijn eerste deel had, was de verwantschap tussen de menselijke stem en de muziek die zij voortbrengt; denken we maar aan de perfect mogelijke harmonie tussen ritme en hartslag en tussen melodie en ademhaling.

Incubatieperiode

In het tweede deel kreeg het eerste zijn volle betekenis: centrale boodschap was dat de opera, en cultuur in het algemeen, een belangrijke functie hebben, omdat juist zij de weerspiegeling zijn van 's mensen situatie in een bepaalde tijd.

Die belangrijkheid deed Mortier tot zijn volle recht komen door een geschiedenis-interpretatie; zo zag hij verschillende parallellen tussen onze eeuw, en de 14de, 15de eeuw die een incubatieperiode was voor de periode die daarop volgde: de renaissance, de geboorte van de moderne tijden.

Ter illustratie: enkele parallellen die Mortier vond; betreffende de crisis in het denken in de 14de en de 20ste eeuw: het was pas met Descartes "dat het denken eindelijk land heeft gevonden" (Hegel); of bijvoorbeeld de omslag in de oorlogsvoering in beide eeuwen: van sabels en dolken evolueerde men naar "wapens die vanop afstand konden doden", wij ruilen onze conventionele wapens in voor gesofisticeerde materiaal: neutronenbommetjes en spionage satellieten.

Maar ook betreffende territoriumuitbreiding vinden we parallellen: daar waar Columbus in de 15de eeuw het rechtstaande ei en Amerika ontdekte, gaan we in de 20ste eeuw bijna op de koffie in ons naburig zonnestelsel.

Volgens Mortier zitten we nu dus, waar we in de 14de eeuw ook zaten: een toestand van vervall. Om deze gedachte te illustreren werkte hij enkele van zijn politieke ideeën uit in niet mis te verstane bewoordingen. Zo wees hij o.a. op onze prachtige schijn-democratie waar iedereen gelijk is, behalve een paar, en waar iedereen vrij is, als je tenminste kapitaal-krachtig genoeg bent. De partijpolitiek zit in een straatje zonder eind, en, zich basierend op de rapporten van de Klub van Rome besloot Mortier dat de economische crisis niet meer op te lossen is. Persoonlijk vind ik het ook jammer dat je deze symptomen van een vervallen beschaving ook reeds terugvindt in ons eigenste studenten-

wereldje: kijk maar eens hoeveel energie er verspild wordt in overloos gepalaver betreffende studentenoverkoepelingen.

Perspectief

Eén van de belangrijkste oorzaken zou dus wel eens kortzichtigheid kunnen zijn. En hier zou ik, samen met Mortier dan, Poma tegen de schenen willen stampen. Uiteindelijk is hij de verantwoordelijk voor de inkrimping van de cultuurbudgetten. Hij schijnt niet te snappen dat juist cultuur de enige mogelijkheid is om de democratie te redden: als er geen denkende wezens meer zijn, zijn we hopeloos verloren!

Daarom hield Mortier dan ook een vurig pleidooi voor cultuurbevoorreding, of tenminste cultuurinstandhouding, die zeker in dit "jaar van de muziek" de schijnwerpers op zich gericht zo moeten krijgen.

Daarom ook verwees Mortier naar de functie van de opera, die net zoals de Griekse tragedies, niet meer geschreven wordt, maar nog wel steeds opgevoerd: opdat zij een testament kan zijn voor een nieuwe tijd die dan vanuit voldoende inzicht en perspectief de gevolgen zal trekken uit onze beperktheden én mogelijkheden, zoals deze geëxpliciteerd werden in onze cultuur, of meer concreet in bepaalde kunstvormen, waarbij de opera, juist opwille van zijn multidimensionaliteit grote kans maakt in het centrum te staan.

Stevèn Adriaens

Kritische sessies omtrent de paus

Hij komt. Daarom organiseert Katediechika, kring van godsdienstwetenschappen, in samenwerking met de Universitaire Parochie drie avonden met telkens twee sprekers, tegen de achtergrond van het bezoek van de paus aan Leuven. De bedoeling is niet een debat te houden. Wel wordt een voordracht gebracht van twee maal 45 minuten waarna het publiek gelegenheid krijgt tot (waarschijnlijk schriftelijke) vragen stellen.

Dinsdag 12 februari spreekt prof. R. Boudens over de historische evolutie in de uitoefening van het pauschap van de laatste 100 jaar en prof. K. Dobbelaere maakt enkele sociologische beschouwingen in verband met de reizen van de Paus en zijn imago ten overstaan van de Vlaamse en de wereldkerk.

Donderdag 21 februari maakt prof. P. Vandermeersch enkele beschouwingen over de psychologische aspecten in verband met de paus. Bijvoorbeeld: vanwaar komt de nood zich te identificeren of af te zetten tegen hem? Prof. M. Van Tente behandelt de functie van de paus binnen het actuele kerkbeeld.

Dinsdag 6 maart belicht bisschop J. Van Cauwelaert de betekenis van de paus voor de derde wereld en omgekeerd. Tenslotte komt dominee P. Bouman spreken over paus en oekumene.

Elk van deze avonden gaat door in de Kleine Aula van het Maria Theresiakollege in de St.-Michielsstraat 2 te Leuven en begint stipt om 20.30 u. De toegang is gratis.

Hoe zelf radiootje spelen?

Het hoogtepunt van de lokale radio als basisfenomeen lijkt wel een beetje voorbij. De Maeva-jukeboxen spreiden hun financiële vleugels over de kleintjes, en het zeezendergepraat is weer niet uit de lucht. De laatste lokale radio's (in de werkelijke zin van het woord) laten zich ook door de kop met gouden eieren aanlokken. Zo hoorden we onlangs nog dat radio Haacht (een goed zendertje van een naburig dorp) ook de Maeva-banden heeft aangehaald.

Tegelijkertijd wemelt het ook van andere samenwerkingsverbanden. Regiën leveren kant-en-klare reclame voor alle zenders (waarbij de lokale groentenboer nauwelijks nog zijn prei aan de man kan brengen). Anderen specialiseren zich in het vooropnemen van geluidsbanden voor alle radio's.

slecht nieuws heeft de bovenhand, simplificatie is normaal (konflikten gaan tussen Tsjernenko en Reagan en niet tussen Rusland en Amerika), toegang tot het medium is bijna uitgesloten...

Ook Brecht benadrukte dit in zijn theorie. Volgens hem konden lokale media hierin soelaas bieden. Maar dan moesten wij wel een open structuur vertonen. Iets was de grote zenders in Nederland ook niet bieden.

Proberen is fijn

Een lokale omroep zou echter niet geapprecieerd worden, heet het. Voor televisie is de gedachtegang dat de kijker, bijvoorbeeld enkel flitsende beelden wil. De kijker is hier immers gewoon aan geraakt, via Dallas... Toch blijven de schrijvers geloven dat het anders kan: de media moeten immers niet aansluiten bij de *kijk- of luisterervaring* van de mens, maar bij hun *ervaring*. En dat is de werkelijkheid hier en nu, voor niet-Latinisten. En dergelijke programma's

daarmee nog nauwelijks rekening houdt. Al is het gesluteel toch al meer dan het Belgische equivalent. Inzake lokale media is in Nederland door de minister zo goed als alleen bepaald dat lokale reclame wordt uitgesloten als bron van inkomsten. Het zou ons landje eens moeten wezen.

En derde hoofdstuk handelt dan weer over belangen in beeld en geluid. Wie kan er allemaal iets mee doen? Drie maal raden en over naar het volgende hoofdstuk.

Realisme is ook weg

Dit hoofdstuk draagt de titel "Een goed programma moet je zelf maken". Wie had dat ooit kunnen denken? Hierbij krijgen we, uitgesmeerd over 34 bladzijden, een produktiemodel voor programma's. Boeiend is dit wel, maar onze praktische ervaring met lokale omroep leert dat het zeer, zeer naïef zou zijn te denken dat dit ooit in de praktijk wordt omgezet. Hoewel het niet weg is dit stuk tekst achter de kiezen te hebben geslagen, ontbreken in werkelijkheid vaak de tijd, de nodige mensen en gewoon het nodige zelfverloeg. Voor het geval dat er nog dergelijke idealisten zouden rondlopen. Een volgend hoofdstuk, met

En derden spelen het zelfs klaar om informatieprogramma's te standaardiseren voor de radio's. Men hoeft zelfs geen kippeverstand te hebben om te begrijpen dat die informatie de lokale burger nog nauwelijks raakt.

En net in deze tijden bereikt ons uit Nederland een boekje onder de titel "Lokale omroep als actiemiddel? Naïef idealisme? Of proberen te redderen wat er te redden valt? Laat ons hopen dat er nog mensen aan dit werkje een boodschap hebben. Misschien dat dan binnenkort op elke straathoek weer een echt basissatellietje ontspunt. Met de nodige creativiteit en levendigheid vanden.

Het boek zelf is een verzameling teksten rond het aangehaalde onderwerp. De auteurs hebben wel allemaal iets te maken met lokale radio, televisie of plaatselijk videowerk. Vanuit hun praktische ervaring en hun theoretische achtergrond willen zij anderen een handje toesteken bij het maken van programma's. Niet voor niets gaat het hier immers om een "Praktijk"-reeks.

Hup hup Holland

Nochtans is het boek niet alleen gericht op doe-het-zelvers. In de inleiding adresseert men ook de mensen die nog eens uiteen gezet willen krijgen wat er met lokale omroep allemaal mogelijk is. Buiten lulkoek, navelstaarderij en luchtvervuiling uiteraard.

Het eerste hoofdstuk heet "Inzichten en vergezichten". Voor dit stukje grepen de auteurs terug naar een ver verleden. Vanuit de bestofte bibliotheek werd immers Bertold Brechts radiotheorie behaald. Voor communicatiewetenschappers is dit een standaardgegeven, maar voor de doorsnee radiopresentator kan dit wel enige theoretische achtergrond opleveren. Lokale radio is immers niet iets van de laatste jaren. Denken we in ons Belgenlandje alleen maar aan de vroegere gewestelijke zenders (waarvan er nu nog een deeltje voortleven onder de vleugels van moeder-kloek-BRT-2). Ook in vroegere tijden merkte men spanningen tussen de meer plaatselijke initiatieven en de nationale zendmastodonten. Niet in het minst omdat de landelijke omroepen aan een aantal gebruiken onderworpen zijn:

zouden de mensen ook aanspreken. Bovendien hebben zij veel meer zin. En zelf programma's maken is leuk en leerzaam. Daarmee bedoelen de auteurs niet dat het leuk is met knopjes te oefenen of leerzaam inzicht te krijgen in de technische opbouw van het nieuws. Neen, zelf programma's maken betekent zelf moeten kiezen welke dagelijkse aangelegenheden belangrijk genoeg zijn om uit het alledaagse te worden getrokken. Nieuws wordt nog altijd gemaakt.

In een tweede onderdeel worden beleid en praktijk van een virtueel lokale Nederlandse omroepen grondig uit de doeken gedaan. Daarbij wordt eerst de huidige legale situatie weergegeven. Opvallend is dat er in Nederland wel duchtig via allerlei commissies aan een mediabeeld wordt gesleuteld, maar dat de minister

praktische technische informatie, verzaand ook een beetje in dit euvel.

Kortom, dit is een behoorlijk boek.

Voor geïnteresseerden biedt het enig inzicht in het (Nederlandse) omroepbestel. Maar of het werkelijk in de praktijk hanteerbaar zal zijn, lijkt weinig waarschijnlijk. Daarvoor lijkt alles te veel op Mars te zijn geschreven.

De auteurs verdrinken in hun eigen verjijwt: te weinig aansluiten bij de werkelijke wereld en de concrete ervaringen. Maar wie weet, leren zij nog uit hun eigen boekje.

Toon Boon C

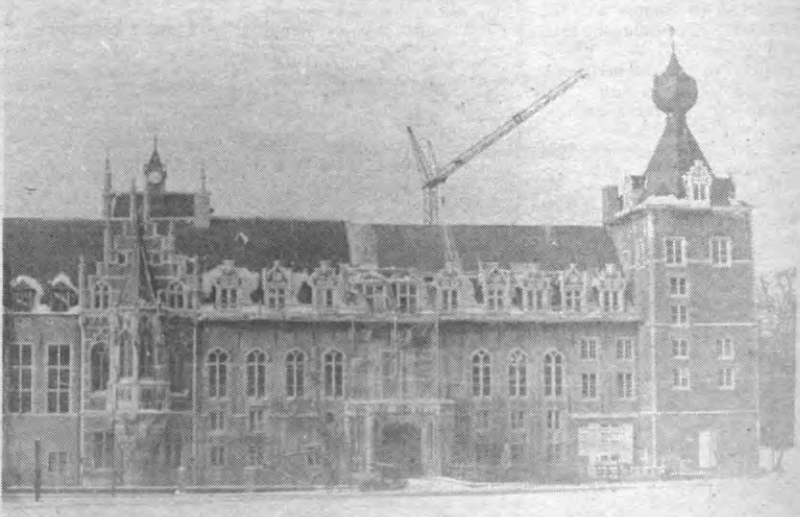
Marjan De Bruin e.a., *Lokale omroep als actiemiddel*, De Horstink-WONN, 1984, 119 blz.

Neo-kasteelconcert

VTK — De degelijke kasteelconcerttraditie van Toegepaste Wetenschappen was eigenlijk op sterven na dood, ondanks het grote succes van vorig jaar nog. Reden daarvoor zijn eigenaardig genoeg de restauratiewerken aan het Arenbergkasteel. U weet wel, dat nogal prestigieuze kasteel midden in het Heverleese groen. Door die werkzaamheden zijn de salons, waar de kasteelconcerten traditiegetrouw plaats vonden, echter niet beschikbaar, ondanks alle steun en pogingen vanwege dekaan Snoeys en andere sympathiserende professoren.

Uitwijken naar ergens anders leek onmogelijk, bij gebrek aan een zaal die voor de gepaste sfeer en akoestiek kon zorgen. Dan maar de zaak over een andere boeg gegooid: een orgelhappyning. Daarvoor was inderdaad in de kerk van de paters Jezuiten de geknippede ruimte snel gevonden. Op donderdag 7 februari spelen voor u in alle mogelijke combinaties en zevental ingenieursstudenten en dito oudstudenten werken van Bach, Mendelssohn, Vivaldi, Franck, Lemmens...

Naar Lerkeveld (Waversebaan 220) afzakken kost dan misschien enige inspanning, de toegang is zo gratis als maar kan zijn. □

Het Arenbergkasteel, al enkele jaren het gepaste stijlvolle kader voor de kasteelconcerten van VTK, staat nu echter in de restauratiestijgers. (foto Veto)

POSTERS — GADGETS

Filmaffiches (o.a. American Gigolo, Psycho 2)

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsestraat 53

Leuven

(ADVERTENTIE)

Krijgt BRT concurrentie?

Op vrijdagavond 25 januari werd in de Proletaar een debat georganiseerd over het mediabestel in Vlaanderen. Het werd ingericht naar aanleiding van "Een week progressief in Leuven". Sprekers waren Polspoel (BRT-journalist), Vandebosche (SP-volksvertegenwoordiger), De Nolf (directeur Vlaamse tijdschriften Uitgeverij) en Fleerackers (CVP'er en lid van de Raad van Beheer van de BRT). Ook was er een mediadeskundige van de PVV uitgenodigd, maar deze stuurden hun figuurlijke kat. Het debat werd gemodererd door BRT-journalist Tuur Van Wallendael.

In een eerste deel mocht Fleerackers de CVP-PVV-nota (omtrent een tweede nieuwsdienst) verdedigen. Hij wees vooral op het belang van de transnationale ontwikkeling van de media. Volgens hem heeft België op dat gebied de boot gemist en blijft aldus verder werken op nationaal vlak. Na veel geleuter zette hij dan het CVP-PVV-standpunt uiteen: enerzijds moet de BRT functioneren als een omroep van de totale Vlaamse gemeenschap en anderzijds mag ze niet achterblijven op de internationale ontwikkeling. Hierbij moet men het partikuliere initiatief de mogelijkheid geven voor een derde programma, in de zin van een commerciële omroep. De inkomsten hiervoor moeten van de reclame komen, terwijl de BRT toe moet komen met het kijk- en luistergeld.

Hierop repliceerde Vandebosche met 2 vaststellingen: de BRT funktioneert lang niet zo leuk en hij zet een vraagteken achter de objectiviteit van het nieuws. Als primeur verkondigde hij dan dat de nieuwsdienst uit de BRT moet verdwijnen; ze zou moeten fungeren als een afzonderlijke maatschappij die haar nieuws kan doorverkopen aan derden. Hij wees er nog op dat het hele probleem moet gezien worden als een middelenkwestie (centen dus), waarbij hij de reclame wil gereserveerd zien voor de BRT.

Objectiviteit kost geld

De Nolf, voorstander van een kom-

merciële tv opgericht door de uitgevers van kranten en tijdschriften, is akkoord met het verdelven van het kijk- en luistergeld. Hij is er zich van bewust dat het invoeren van reclame katastrofale gevolgen met zich zal meebrengen voor de geschreven pers, en daarom pleit hij voor een geleidelijke, beperkte reclame. Als de kranten in financiële nood zouden geraken, moeten ze maar beroep doen op het Rode Kruis, schertste Van Wallendael achteraf in een discussie over wat de BRT met de kranten te maken heeft.

Polspoel, als vertegenwoordiger van de Raad van Journalisten, heeft enkele bedenkingen bij het mediaprobleem. Hij vroeg zich af welk omroepmonopolie moet doorbroken worden, er is enkel het monopolie van de nieuwsdienst. De oplossing die Vandebosche voorstelde (de nieuwsdienst uit de BRT) vond Polspoel ook niet goed want dan zou het nieuws koopwaar worden. Hij kloeg ook nog het gebrek aan middelen van de BRT-nieuwsdienst aan: van 1980 tot 1983 is het budget van het BRT-journaal, uitgedrukt in werkingskosten, gedaald met 41%.

TV privé

Als er een tweede net van uitgevers van kranten en tijdschriften zou komen naast de BRT, dan zou deze keten één nationaal programma met regionaal getinte uitzendingen uitzenden en dit 5,30 u. per dag. Om het in het begin zo goedkoop mogelijk te houden, wordt de programmatie opgevuuld met heel veel films en feuilletons en zou er enkel over de kabel uitgezonden worden. Ook is er sprake van een eigen nieuwsdienst in handen van Belga. De Nolf merkte op dat — als deze zender het goed zou doen — de BRT meer geld zal krijgen en dat concurrentie dus goed is.

Ten slotte besloot Van Wallendael — op een pessimistische toon — dat de BRT een openbare dienst moet blijven, d.w.z. anti-bureaucratisch, gedepoliticiseerd, zorg dragend voor een absolute objectiviteit van het nieuws en met een vast financieringsmiddel. Maar dat zal politiek gezien wel niet haalbaar zijn, konkludeerde de moderator.

Marc Heeren

U ziet het, ook professoren lezen Veto en zelfs vredokters, en ze nemen hem zelfs mee in hun diplomatenkoffertje. Maar of u nu een leren tasje gebruikt om naar de les te gaan of een slonzige jute-zak doet er niet toe; Veto is er voor alle studenten nog tot eind mei. De abonnementsprijs is nog slechts 75 frankes. (foto Veto)

Buiten zijn STELLA gekend om zijn verse belegde broodjes en verse soep

Café
IN DE COMMERCE

H. Hooverplein 16 22.55.78 3000 LEUVEN

AD VALVAS

Bios

- do 6 febr.: Valentijn-TD in Salon Georges te 21.00 u

Chemika

- di 12 febr.: Iustrumballnade op het chemikot. 21.00 u

Criminologische kring

- do 7 febr.: debat met L. Walgrave over jeugd en Maatschappelijke instellingen: contact en konfrontatie. In Nieuwe Valk, inkom gratis om 20.00 u.

Geologie

- di 12 febr.: Free podium in 't Stuc

Germania

- zo 10 febr. tot vrij. 15 febr.: Feestweek.
- zondagavond '10 febr.: animatie aan het station. Vrij podium in de fakbar.
- ma 11 febr.: 14.00-22.00 u: film-festival op 8ste verdieping L&W.
- 22.00 u: gezelschapsspellen met kaas, brood en wijn in de fak.
- di 12 febr. vanaf 14.00 u: sport (schaken, vogelpik en hindernissenloop) rond en in L & W.
- Rond 17.00 u: animatie in de Fak.
- 21.00 u: TD in Broadway.
- Woe 13 febr. vanaf 14.00 u: animatie in L & W en schattenjacht.
- Rond 17.00 u: animatie in de Fak.
- 21.00 u: Danskursus.
- 22.00 u: kwis in L & W 00.24.
- do 14 febr. om 11.00 u: koffiekoncert in L & W. 8ste verdieping.
- Vanaf 14.00 u: animatie in de Fak.
- 20.00 u: cabaretgroep 'Luxe bene', in 'tStuc.
- 21.00 u: Galabal n.a.v. Iustrum in VAC met Bodega in de Fak.

Van wandelen naar handelen

Een bezuiniging over de strategie van de vredesbeweging dringt zich meer dan ooit op. 1985 wordt een beslissend jaar voor de vredesbeweging. Meer dan 70% van de Belgische bevolking keert zich tegen de plaatsing van nieuwe kernwapens in ons land. Hun gebundelde kracht mocht tot nog toe het tij niet keren. Alles wijst erop dat ook nu weer de democratie geweld zal worden aangedaan en de bevolking voor vandongen feiten zal worden geplaatst.

De massale vredesdemonstraties die gedurende de laatste 5 jaar georganiseerd werden, hebben de opeenvolgende regeringen en de meerderheid in het parlement niet kunnen overtuigen. De beslissing tot niet-plaatsing van de kernraketten werd nog steeds niet genomen. Bijkomende middelen zullen moeten gebruikt worden om de druk op de regering hoog te houden. Daarom stelt het "Projekt Sociale Verdediging" en "de Internationale van OorlogsTegenstanders" (IOT): "Doorzette vredesactie moet en kan. Onze actie is bittere ernst, ze moet dan ook bedachtzaam, met inzicht, volgens plan en op efficiënte wijze gebeuren. We hebben geen tijd te verliezen!

Daarom organiseren zij op 9 februari een vredesmilitantenberaad. De achtergrondgedachte is het bij elkaar brengen van mensen uit verschillende anti-militaristische groepen om samen te werken aan een meer radicale strategie voor de vredesbeweging. "Wat we willen is een samenwerking op gang brengen tussen verschillende anti-militaristische groepen en individuen. Het is niet de bedoeling een nieuwe

De Kansel

Munststraat 15, Leuven

Presenteert

Robbe De Hert, wo 6 feb 20.30 u
Wim Van Gansbeke, di 12 feb 20.30 u
Paul Schrijvers, di 26 feb 20.30 en 22 u
Louis De Lentdecker, di 19 maart 20.30 u
Maurice De Wilde, vrijdag 26 april, 20.30 u

20 fr

Een
Kansel
initiatief

structuur te creëren. Veeleer willen we een raamwerk scheppen waarin vredesmilitanten hun actieplannen in brengen en verder kunnen verspreiden. Door deze samenwerking kunnen we onze krachten bundelen in verdergaande acties, zodat deze ook een aanvulling en ondersteuning voor de vredesstrijd vormen."

Dit vredesmilitantenberaad gaat door op zaterdag 9 februari 1985 in de MAELBEEK, socio-kultureel centrum te Etterbeek. Voor meer informatie kan u steeds terecht bij vzw IOT, Van Elewijckstraat 35, 1050 Elsenne-Brussel, tel. 02/648.75.83. □

Kulturen als bureu

Je hebt misschien al eens gehoord over problemen i.v.m. gastarbeiders, hun andere cultuur en gewoontes. Je bent niet alleen. Er is omtrent deze proble-

matiek een tentoonstelling samengesteld die het ganse land afgaat. Bedoeling is die andere kulturen te leren kennen en waarden in hun eigenheid. Van 23 februari tot 15 maart is ze in Leuven. Deze organisatie draait volledig op vrijwilligers en zoals altijd zijn er veel nodig. Hoe kan je meehelpen?

Bij het gidsen: je krijgt hiervoor een vorming van twee dagen en kan dan op afspraak groepen begeleiden.

- Kontakt: Frank Elsen, C. Meunierstraat 80, Leuven.
- Bij de permanentie: geen opleiding nodig.
- Kontakt: Wereldwinkel, Tiensestraat 140, Leuven.
- Bij het teesalon: van 12.00 tot 14.00 u of van 17.00 tot 19.00 u.
- Kontakt: Nancy Lens, Nachtegalestraat 215, 3202 Linden.
- Bij de opbouw of afbraak van de tentoonstelling.
- Kontakt: Yvan Princen, Naamsstraat 29 K5, Leuven.

OH, DIERBAAR VLAANDEREN...

Scenario: Pascal Lefèvre

Tekeningen: Katrien Van Schuylenbergh

Er is deze week dus (opnieuw) een winnaar. Of zullen we maar seksistisch zeggen: winnares. De gelukkige is: Kemels Huberte, Frederik Lintsstraat 138, 3000 Leuven. Zij mag dus twee vrijkaarten gaan afhalen bij de permanentie van 't Stuc, Van Evenstraat 2D (bij Alma II, 2de verdieping), voor een Stuc-organisatie naar keuze (wel binnen 2 weken). Hieronder volgt alweer een verse opgave.

11x11 crossword grid with numbers 1-11 indicating starting positions for words.

Horizontaal

1. Dwarshout — Latijnse 'zelf' — uitroep van afkeer; 2. vaardigheden — hemellichaam; 3. elektromagnetische opspoorders — jongensnaam; 4. ingenieur — infrarood — Franse 'schreeuw'; 5. verzet; 6. meisjesnaam — vader — daar; 7. popgroep — make mee; 8. letterkeer van 'denen' — stukje haar; 9. omgekeerd voegwoord — sterk hellende; 10. letterkeer van 'sop' — heilige; 11. dansfeest — afbrekers.

Vertikaal

1. voetbalbars — 2. computerterm — loven — muzikant; 3. stof die tegengif doet ontstaan; 4. muzikale huld; 5. letterkeer van 'tin' — achter — naschrift; 6. mannelijk lid — plaag; 7. vervelende geest; 8. paling — ratelpopulier; 9. com notis — bevoorrechte groep; 10. helemaal niet leeg; 11. tegen — kwajongen.

(BDM)

Verzekeringen

Onder het motto "kennis is macht" organiseert VTK een informatie-avond over verzekeringen. Het leven in een gematerialiseerde maatschappij zoals de onze brengt voor Jan met de pet inderdaad nogal wat materiële risico's met zich. Maar de sociale en commerciële denkende mens heeft daar natuurlijk wat op gevonden. "Risikospreading" hebben ze het genoemd en het komt erop neer dat een heleboel mensen samen regelmatig "sparen" in een grote pot en als er dan iemand schade lijdt, worden zijn kosten onder bepaalde voorwaarden uit die pot betaald. De commerciële aanpak houdt in dat een maatschappij al die "sparenders" verzamelt en net iets te veel doet sparen zodat er nog wat overschiet voor haarzelf.

Wie meer praktische details wil te weten komen dan deze rudimentaire regel, is welkom op vermelde info-avond. Als spreker met kennis van zaken werd iemand van Royale Belge bereid gevonden. Onderwerp zal zijn al wat maar enigszins met private verzekeringen te maken heeft. Auto, brand, diefstal, levensverzekering, ... te veel om op te noemen. Behalve een inleidende spreekbeurt van de gast is het vooral de bedoeling dat er vele en praktische vragen uit het publiek komen.

Alles wat u moet weten voor u een verzekering afsluit en nog veel meer wijze raad, dus op 27 februari om 20.00 u in auditorium "De Molen" aan de Celestijnenlaan in Heverlee. Iedereen welkom.

U leest vast graag Veto. Wat zou u er van denken er nog aan mee te werken ook? Professionaliteit is niet vereist, die brengen we u wel bij. Kringcontactpersonen, auteurs, knip-en-plak-lui, zettters... Vakkatures te over. Altijd welkom.

Voorarrest

LEUVEN — De groep Vrouwen-solidariteit meldt haar groeiend ongenoegen over het steeds toenemend gebruik van wat de ordehandhavers in dit landje 'voorarrest' plegen te noemen. Zo werden er onlangs nog twee vrouwen opgepakt op verdenking van het spuiten van anti-militaristische slogans op openbare gebouwen.

Een getuige "meende" de auto van een der vrouwen te hebben herkend; de eigenares werd dan ook prompt in haar woning gearresteerd, samen met een toevallige bezoeker. Zij ontkenen beide alle beschuldigingen ten stelligste. Bij het verschijnen voor de raadskamer werd de aanhouding van de eigenares bevestigd. Haar vriendin werd vrijgesproken, maar daar het parket onmiddellijk beroep aantekende tegen deze beslissing, blijft ze in voorrechtnis.

Beide vrouwen zitten dus al bijna twee weken in de vrouwengevangenis te Vorst zonder enig bewijs van schuld. Dit blijkt wel Zuid-Amerika. Op deze wijze toegepast, wordt de wet op voorlopige hechtenis een uitermate handig repressie-instrument. Plakploegen en sluikspuiters die 'staats-gevaarlijke affiches' willen gaan uit hangen zijn gewaarschuld. Vadertje Staat is zich aan het klaarmaken in afwachting van de komende vredesmanifestaties.

Smaller crossword grid with numbers 1-11.

ZOEKERTJE: gratis.

De redactie behoudt zich recht voor om zoekertjes niet te plaatsen.

Gebruik onderstaand rooster. 1 teken per vakje. 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan 's Meiersstraat 5

Large empty crossword grid for the search puzzle.

ZOEKERTJES

Chris doet al uw typwerk (tesis, paper, enz.) op IBM en met veel ervaring. Tel. na 17.00 h 016/56 3998.

Gezocht: live opnames The Fall, The Cure, Echo and the Bunnymen Bauhaus + uitwisselen. Kontakt: Dirk Willems Naamsstraat 31 3000 Leuven.

Pianist zoekt muzikanten om samen te spelen. Heb je interesse bel dan naar 02/759.3052. Vragen naar Marc.

Gevraagd: lift Leuven-Bree (of omstreken) en terug. Ik ben bereid in de kosten te delen. Z.w. E. Vrolix Parkdreef 5 (bus 7) 3030 Heverlee. Dank.

Verloren blauwe handschoen, plaats tussen Naamsstraat en Prelatenstraat, in de Parkstraat. Gelieve terug te bezorgen aan Rosalinde Devos Prelatenstraat 4. Met dank.

Chris doet al uw typwerk (tesissen, enz.) in verschillende talen (Nederlands, Frans, Spaans) op een elektronische machine. Z.w. Paul Lebrunstraat 33 Leuven.

Gevraagd: Vlaamse Filmkens, liefst oude. Prijs overeen te komen. Ivo van den Nest, Tervuursesteenweg 52 Heverlee. Tel. 016/22 7001 maandagavond, vragen naar kamer 10.

Melodieuze jazzgroep zoekt optredens. Tel. 016/26 03 64.

Te koop: HP-41C + Mem. module (82106A) voor 10000 fr. Aankoopdatum 1 oktober 1983. Perfekte staat. Bevragen: Eddy Vloeberghen, Vesaliusstraat 49. Eventueel apart te verkopen.

Verloren op 14/1 in het premonstrecollege (Naamsstraat): bruine, lederen aktentas met portefeuille. Fikse beloning voor vinder. K. Gysmans, Groenveldlaan 1, blok 6, 3de verdiep. (Arenberg).

Fietsende student verloor roodblauwe handschoenen bij Fochplein op 1 februari (made in Taiwan) af te halen bij L. Van Vlierbergh Mechelstraat 25 op vertoer van andere helft.

Te huur: kamer in gemeenschaps-huis, Parkstraat 219, gemeenschappelijke ruimte: keuken, salon, eetkamer, badkamer. 3500 fr/maand + onkosten. Liefst werkende. Bezichtigen na 19 h.

Gevonden: portefeuille plus inhoud van Liefhooghe Christoph bij Verstapen Herman Vlamingenstraat 23. Laat je kotadres achter als ik er niet ben.

Te huur: bemeubelde kamer Schapenstraat 23, zich wenden Maria Theresiastraat 108.

Te koop: Philips portable "Sound machine" (tun./verst./equal./cass./dolby/afneemb. boxen) nog in garantie. Tel. 19.00-20.00 h: 016/230141.

Luc doet al uw typwerk op een zeer nette manier. Tel. op elk moment van de dag 016/23 38 29.

Het nieuw kollektief stadsverschijnselen zoekt filmen op video: Eraserhead, Stalker, Los Olvidados, Brutti Sporch... Z.w. Peter Brosens 227401 of 2272 14 (bij afwe. laat boodschap!)

Huis te huur, Noormannenstraat 111, Leuven, 7 kamers, keuken, tuin, enz. Tel. 016/20 12 70. Inl. daar bij Jean Luc of bij Mariange, tel. 016/26 00 27. Prijs: 10290 Bf/Mnd

Klassiek muzikant (met vleugel) zou graag samenwonen met actieve, creatieve en muziekminnende mensen. Tel. 016/26 02 96.

Wil degene die het weekend van 18-20 januari aan het gebouw van L&W mijn fiets "geleend" heeft, die daar terug zetten of terug bezorgen Parkstraat 159. (metaalkleurige damesties) (Ann De L.)

Ik zoek naar oude naalddoosjes van grammofoonmalen in blik (vol of leeg), geef tot 150 fr. of evt. ruil. Craenendorm 10 ond. bel, woe tot 17 u, dond. voorm.

Strips te huur aan 4fr/stuk. Dit bij stripclub Schanul, Vlamingenstraat 47 te Leuven, iedere maandag tussen 18.30 en 20.00 uur. Reeds zestig leden. Keuze uit een duizendtal strips! Welkom!

Gezocht: lezers voor een verfrissend New Wave blad. Info + abonnementen (100 fr./5 nrs.), Zemog dienst abonnementen St.-Jacobsplein, 17, 3000 Leuven.

Donderdag 7 februari

- 21.00 u. MUZIEK Concert door Blaise L. Reiniger (ex-violist Tuxedo-Moon). In 't Stuc. Toegang 180/220/250. Org. Kura.
22.00 u. Concert Laureaten Kon. Muziekkonservatorium Brussel. In Kleine Aula. Inkom 100/120. Org. VRG-kultuur.
23.00 u. KONCERT Symfonisch orkest Lemmensinstituut. In koncertzaal Lemmensinstituut, Herestraat 53. Inkom 100.
24.00 u. LITERATUUR Manuscriptverzorging - publicatiemogelijkheden. In 't Stuc. Org. Universitaire Werkgroep Literatuur.
25.00 u. DEBAT Jeugd en maatschappelijke instellingen. Kontakt en konfrontatie. Met L. Walgrave. In de Nieuwe Valk. Inkom gratis. Org. Kriminologische Kring.
26.00 u. FILM De liefde van een blonde (Miloš Forman). In Aud. Ves. Toegang 50/70. Org. DAF, Werkgroep Preventie van studentenvoorzieningen, Roze Drempeel.
27.00 u. FUIF Post Modernism Full. In Broadway n.a.v. 5 jaar Meeenas, kunsthistorische kring.
28.00 u. KONCERT Orgelhappening. In kerk van Paters jezueiten, Waverse baan 220 Heverlee. Org. VTK.
18.30 u. BETOGING tegen onrechtmatige opsluiting van 2 Leuvense vrouwen. Vertrek Ladeuzeplein.

Vrijdag 8 februari

21.00 u. FUIF ten voordele van de politieke gevangenen van Conepcion, Chili. Zaal Albatros, Brusselsestraat. Inkom 49 fr.

Zaterdag 9 februari

22.30 u. CAFE-CHANTANT Jazz-blues met het duo "John Harrow en Willy Ducky". Stuc-bar. Gratis.

Zondag 10 februari

11.00 KONCERT Gewijd aan Mozart en Brahms. In Gotische zaal Stadhuis. Inkom 50. Org. Cultureel Centrum.

Maandag 11 februari

20.30 u. VIDEO Vijf samenwerkingen tussen choreografen en videasten. 't Stuc. Inkom 70/100. Org. Kura.

Dinsdag 12 februari

- 20.30 u. KONCERT Pierre Vlodant. Stadsschouwburg. Inkom 150/600.
21.00 u. LEZING Les forces et les faiblesses de l'Union Soviétique door Alain Besançon. Promotiezaal der Hallen. Org. Centrum voor Vredesonderzoek Pol & Soc. Wet.
22.00 u. FILM "Word is out" (Groep Mariposa) Aud. Ves. Inkom 50/70. Org. DAF ism Werkgroep preventie, Roze Drempeel.
23.00 u. FILM "Aurelia Steiner Vancouver" en "Melbourne" (M. Duras) Aud. Ves. Inkom 50/70. Org. Kura.
24.00 u. LEZING Kritische sessie over het pausbezoek. Sprekers: Prof. Dobbelaere en prof. Boudens. Kleine Aula. Org. Katechetika en UP.
25.00 u. TRAINING Gewelddoze weerbaarheid. Start v. 3 avonden. Inschrijven: Annie Laureysen, Jan Staasstraat 2. Org. Basisgroep Gewelddoze Weerbaarheid.
26.00 u. SPEAKERS-CORNER. Wim van Gansbeke, teaterrecensent van "Happening". In de Kansel. Inkom 20 fr.

Woensdag 13 februari

- 20.00 u. DISKUSSIEAVOND "Werk in een zelfstandig Vlaanderen" met André Geens (VU) AV 91.04. Org. Vuyo Kul.
14.00 u. FILM "Section Special" Over repressie van politiediensten en rechtbanken tegen verzetsmensen tijdens oorlogsjaren. Aud. Ves. Org. Werkgroep anti-fascisme van MLB.
16.00 u. DEBAT Wat gaat schuil achter de CCC? Sprekers: Kruihof (RUG), Van Otrive (Kriminologie), Simons (hoofdred. Solidair). Aud. Ves. Org. Werkgroep anti-fascisme van MLB.
19.00 u. BETOGING Tegen repressie en fascisme: Rudy Daems vrij. Gevolgd door meeting over zaak Gardiner. Ordewoorden: Stop vervolging PVDA-dokters. Anti-militaristische vrouwen vrij. Vertrek Ladeuzeplein. Org. Werkgroep anti-fascisme van MLB.
21.00 u. FUIF Met benefietoptreden en mogelijkheid tot eten. ISOL. Org. Werkgroep anti-fascisme van MLB.
22.00 u. FILM Le camion (M. Duras) Aud. Ves. Inkom 50/70. Org. Kura.
14.30 u. POEZIE Dichtend echtpaar: Kari Bert & Gilberte De Leger. In 't Tafelron. Grote Markt 4.
20.00 u. SPEAKERS-CORNER Yves Cerkel spreekt over oveheld en concurrentie op de Kansel, Muntstraat 5. Org. De Kansel, LVSIV.

Donderdag 14 februari

- 20.30 u. FILM Extérieur nuit (Jacques Brai). Aud. Ves. Inkom 50/70. Org. DAF ism Werkgroep Preventie, Roze Drempeel.
21.00 u. FILM Agatha ou les lectures illimitées (M. Duras). Aud. Ves. Inkom 50/70. Org. Kura.
22.00 u. KONCERT Conservatoriumafdeling Lemmensinstituut. Concertzaal Lemmensinstituut. Inkom 100 fr.
23.00 u. TEATER Homeros' Odyssee Soloteater door Paul Houwen. Grote Aula. Org. Klio.

TENTOONSTELLINGEN

- Tentoonstellingszaal L. Vanderkelenstraat 30: "Tekens voor thuislozen" van Oikonde Leuven, Tot 12 februari.
Galerij Embryo, Naamsstraat 49: Roland Rens, beeldhouwwerken en tekeningen.
't Gefatteerd portret, Ravenstraat 21-23: Photo sculptures 'Salsa n' Tapas' van Simon Robel.